

የትንፋሽ ማዕበል

“ የህመም መፍትሔው መዳን ነው ”

የቅጣው ተ/ማርያም

የትንፋሽ ማዕበል

ቅጣው ተክለማርያም

አዲስ አበባ፡ ኢትዮጵያ ፡ 2010

ከደራሲው ፍቃድ በማግኘት የማሳተምና የማከፋፈል

መብታችሁ የተጠበቀ ነው ፡፡

የቀደምት ስራዎች ፡-

የትውልድ ስጋት ቁጥር 1

የትውልድ ስጋት ቁጥር 2

ዘጋቢ ፊልሞች ድርሰትና ዝግጅት

ዲዛይን ፡- ቅጣው ተክለማርያም

ትየባ፡- ሐዊ ገብሬ

ሸፋን ፡- ሚኪያስ ወርቁ

መታሰቢያነቱ

በቲቢ እና መድሃኒቱን በተለማመደ ቲቢ

በህመም ስቃይ ላሳለፉ ብሎም ህይወታቸውን

ላጡ ለዓለም ወገኖቻችን፡፡

ክብርና ምስጋና

በጤናው ዘርፍ ለሚሰሩ ኢትዮጵያውያን ወገኖች

በተለይ ለቅዱስ ጴጥሮስ ስፔሻላይዝድ ሆስፒታል

ሰራተኞች በሙሉ

የካቲት 12 ሆስፒታል የድንገተኛ መውጫው በር ላይ 4 ቁጥር ታርጋ የለጠፈች የግቢው አንቡላንስ አፍንጫዋን ወደ አደባባይ አዘፋ የኋላ ሁለት በሮቿን ከፍታ ባደዋን ሞተሯ ሥራ ላይ ሆኖ ለቀጣይ ተግባሯ በዝግጁ ቆማለች። ሹፌሯ ሥራ ላይ ሆኖ ለቀጣይ ተግባሯ በዝግጁ ቆማለች። ሹፌሯ መረጋጋት የፈጠረበት አይመስልም። ልክ እንደ አንቡላንስ ችኩል ችኩል ይላል። ቀስ ብሎ አይራመድም ገባ ወጣ ይላል ከመኪናዋ አይን ግን ፈፅሞ መራቅ የሚወድ አይመስልም በዝግጁነት እንደሚጠብቅ ያስታውቃል።

ሶስት የህክምና ባለሙያዎች የድንገተኛ ክፍሉ ውስጥ ከተኙ 6 የእሳት ቃጠሎ ከደረሰባቸውና 3 አሲድ ከለበለባቸው ታካሚዎች መሀል 3 በተለያዩ ምክንያት ከተኙት ውስጥ አንደኛው ስትሬቸር ላይ ተደርድረው ቆመዋል።

“አቶ ቅጣው ተ/ማርያም” አለኝ አንዱ ባለሙያ

“አቤት” አልኩት ብዙም በማይሰማ ድምፅ አይኖቼን ፊቴ ላይ ተክዬ

“አተነፋፈስህ እንዴት ነው የሚያፍንህ ነገር አለ” አለኝ ቁልቁል እየተመለከተኝ

“ድካሙ ነው እንጂ ጥሩ እንደሆንኩ ነው የሚሠማኝ” አልኩት የገረጣ ፊቴን ፈገግ ለማድረግ እየሞከርኩ

“ከተገጠመለት ኦክስጂን ጋር ሲለካ 90 ነው እያነበበ ያለው” አለች መሀላ ላይ የቆመችው የጤና ባለሞያ ሌባ ጣቴ ላይ የሠካቻትን መመርመሪያ እየነቀለች ፕልሱም ለአደጋ የሚሰጥ አይደለም፡፡

“ኦክስጂኑን ከአፍንጫው ነቅላች ነበር” ብሎ በማመላለስ እኔንም እሷንም ተመለከተን

“መተንፈሻ ማሽኑ ተነቅሎ ከ40 ደቂቃ በኋላ ለክፍው ነበር 69 ነው ያገኘሁት” አለችው በሚራራ አይን አዘቅዝቃ እያየችኝ

“እንግዲያውስ ከዚህ እስከ ቅዱስ ጴጥሮስ ሆስፒታል እስከምናደርሰው ጊዜ ይኖረናል ማለት ነው” አለ ሶስተኛው ሰው የህክምና መዝገቤን እያገላበጠ አይኖቹን ከወረቀቶቹ ሳይነቅል

“በሉ መፍጠን አለብን ጊዜያችንን በአግባቡ እንጠቀም” ጣደፍ ጣደፍ እያለ ግራና ቀኝ ባሉ ታካሚዎችና አስታካሚዎች መሀል ሰንጥቆ በስተግራ ወደሚገኘው የምርመራ ክፍል ገባ

“ከዚህ በኋላ ህክምናህን የምትከታተለው ሌላ ሆስፒታል ነው አንቡላንስ ቆሟል” መዝገቡን እየዘጋ አወራኝ አጠገቤ የቀረው ሰው

“የት ሆስፒታል ነው የምሄደው” ለማረጋገጥ ጠየኩት

“ቅዱስ ጴጥሮስ እንሄዳለን ብዙም አይርቅም በትንሽ ደቂቃዎች እንደርሳለን መፍጠን ግን ይጠበቅብናል” እንስቷ ባለሙያ መለሠችልኝ

“ሆስፒታሉን አውቀዋለሁ ታላቅ ወንድሜን አስታምሜበታለሁ መጣደፉ ግን ለምንድን ነው” ጥርጣሬ ተሰምቶኝ ጠየኩት

“አንቡላንሱ ላይ ኦክስጂን የለም አንተ ደግሞ በቂ ጊዜ ያለ ሰው ሰራሽ መተንፈሻ መቆየት ስለምትችል እንዲሁ ልናደርስህ አስበን ነው” አለኝ፡፡ በእግሬ በኩል እጄን አጣምራ አይኖቿን አንድ ቦታ ተክላ ለፈዘዘችው የልጄ

እናት ትዕዛዝ በሚመስል መልኩ “እቃዎችሽን ሰብሰብ ሰብሰብ አርጊ” አለችት፡፡

“ቀኑን ሙሉ በነፃነት መተንፈስ እችላለሁ መሀል መሀል ላይ ልታፈን ለጨናነቅ ይሆናል እንጂ ለክፉ እኮ አያደርሰኝም” ተረጋጉ አልኩ በማይሰማ ቀርፋፋ ድምፅ

የእናቴ ሆድ ወደፊት ተወጥሮ ለዘጠኝ ወራት በማህፀኗ ከኖርኩ በኋላ በ1966 አብዮቱ በአገራችን በፈነዳ ሠሞን መስከረም 18 ቀን ተወለድኩ ፈነዳሁ አልወጣኝም አሁን ተልብማ ፀጉር ነው ያለኝ ነጫጮቹ በርከት ብለዋል 42 ዓመቴ ነው ቁመቴ 1.78 ሠውነቴ ከመገርጣት አልፎ አጥንቶቹ ብቻ በመላ አካላቴ ገጠው ቆዳ ለብሠዋል ስጋ ለአመል በብሩሽ እንኳን የተቀቡ አይመስሉም፡፡ አይኖቹ ከመንጣታቸው ሌላ ወደ ውስጥ ጎድጉደዋል ፀጉሬ በከፊል የተነቃቀለ ይመስላል ሙልጭልጭ ብሎ ሳስቷል የእጄን ጣቶች ሳያቸው የእኔ አይመስሉኝም ስልል ብለው ረዘሙብኝ የምግብ ጉልኮስ ተገጥሞልኛል የሽንት መውረጃ ቱቦ (catiter) በብልቴ ውስጥ ዘልቆ ተጠምዶአል፡፡ ሽንቴን መቆጣጠር አልችልም ምግብ ከተመገብኩ ቀናት ስላለፉኝ በሠገራ በኩል ማስቸገር ካቆምኩ ሠንብቻለው መላ አካላቴ መንቀሳቀስ አይችልም አንገቴ ብቻ ከግራ ወደ ቀኝ በእርጋታ ይዘዋወራል አይኖቹ አጣርተው ያያሉ መላ አካባቢው ላይ ይቅለበለባሉ፡፡ ጆሮዎች ኮሽታ ሳይቀር አጥርተው ይሠማሉ፡፡ ሌላ ነገሬ ግን በድን የሆነ ይመስለኛል፡፡ ለቀናት ስተነፍስበት የነበረው ሠው ሰራሽ አክስጂን ተነቅሎልኝ በስትሬቸር እየገፉኝ አዲስ ለህክምና የገቡ፤ ቀድመው ለቀናት ግራና ቀኝ የተኙ ታካሚዎችና አስታማሚዎች ብሎም ጥቂት ጠያቂዎችና የሚዋክብ የህክምና ባለሙያዎች መሀል ለመሀል እየሰነጠቅን በታላቅ አክብሮት መንገዱን እየለቀቁልን በከፊል እግዚአብሔር ይማርህ፤ ይማርልሽ፤ አይዞህ አይዞሽ እያሉ እኔንም የልጄን እናትም ሸኙን አብዛኛዎቹ ሴቶች በተለይ እናቶች አንቡላንሱ ድረስ ከንፈር፤ በመምጠት ምፅ ... ምጭጭ የሚሉ ድምፆች በተለያዩ ፍጥነት፤ ቅጥነትና ውፍረት ሲያሰሙ የሆነ የመቆርቆር ስሜት የማዘን ቅላጂያቸውን ስሰማ በአንድነት የሆነ የሚኮረከር ዜማ ይሠራ ነበር፡፡

አንቡላንሱ ከኋላ ያለው ቦታ ላይ አስገብተው በጀርባዬ አስተኙኝ የሸንት ማጠራቀሚያውን ወለሉ ላይ ተደረገ ጉሉኮሴ ተንጠልጥሎ በእርጋታ ተከፍቶ ግማሽ ድረስ ተገባዷል ግን አይወርድም፡፡ ተከፍቶ እንኳን ምንም የሚንጠባጠብ ነገር የለም የልጄ እናት የሸከፈቻቸውን እቃዎች ካስገባች በኋላ በግርጌ በኩል የገባንበት በር ጋር በስተቀኝ ቁጭ አለች አቅፎ ደግፎ ወደ ውስጥ ያስገባኝ ነርስ ከመውረዱ በፊት

“እባክህ ከወገቤ ከፍ ታደርገኝ” አልኩት ብፈገግ እንኳን የማያምርብኝን የገረጣ ፊቴን ፈታ ለማድረግ እየሞከርኩ

“እዴታ በሚገባ ይቻላል እንጂ” አለኝ የተኛሁበትን ስትሬቸር ከወደ እግርጌው ነካ ነካ ሲያደርገው ከወገቤ በላ ከፍ ከፍ እያለ በከፊል እንደመቀመጥ አልኩ፡፡

“በኩል በምቸትና በፍጥነት እናደርሳችኋለን ምንም ስጋት እንዳይሠማችሁ” ብሎ ዘሎ ወረደና የኋላውን በር ገጭ አድርጎ ዘጋው ወደ ጋቢና/የፊት ወንበር አመራ፡፡

ሾፌሩ ለመንዳት እንደቸኮለ ያስታውቃል እግሮቹ ሲራመዱ ፈጠን ፈጠን ይሉ ነበር አይኖቼም ከቦታ ወደ ቦታ ቶሎ ቶሎ ይቅለበለባሉ ብቻ ሁሉ ነገሩ ችኩል ነው የኋላውን መስታወት ከፈት አደረገና

“መንቀሳቀስ ልንጀምር ነው ሀሳብ አይግባችሁ ጥርሴን የነቀልኩበት ነው፡፡ አብርሐም እባላለሁ አሁን ነው የማደርስህ ተረጋጋ አትጨናነቅ” ብሎ ተናግሮ ሳይጨርስ መስታወቱን አንሸራቶ ዘጋው ሲያወራም ይፈጥናል ርጋታ የሚባል ነገር አልፈጠረበትም ደግሞ ሲናገር በጣም ይጮሀል፡፡ ልክ እንደመኪናዋ መጣደፉም ከስራው ጋር የተያያዘ መሠለኝና “የዳምጠው ሾፌር ቢሆን ኤሊ ሊሆን ነበር” አልኩኝ ለባለቤቴ እሷ ግን የሰማችኝ አይመስልም፡፡

አንቡላንሷ ጭንቅላቷ ላይ ያለውን ቀይ መብራት አያውለበለበች እንደሆነ ይሠማኛል፡፡ ገና ከሆስፒታሉ ፊት ለፊት ያለው የስድስት ኪሎ አደባባይ

መዞር ስትጀምር ዋይ ... ዋይ እያለች መጮህ ጀመረች ቀና አድርገው በጀርባዬ ስላጋደሙኝ አልፈን የምንሄደውን ኅዳና እናቴን ለሾፌሩ ስለሰጠው ወደኋላ ውጭውን ማየት እችላለሁ፡፡ ግርግሩ የመኪናዎቹ ሁካታ የሠውትርምስ ለተከታታይ ቀናት ተለይቼው ስለነበር አሁን ስመለከተው እንደናፈቀኝ ታወቀኝ፡፡

አደባባዩን ዞረን ቀጥታ በአሜሪካን ኢንባሲ መስመር ዳገቱን ወደ ሽሮሜዳ መስመር መጓዝ ጀመርን አንቡላንሷ ድምፅ ቀይራለች፡፡ የልጄን እናት ቀና ብዬ አየኋት ተስፋ የመቁረጥ ይነበብባታል ላለፉት ቀናት ወገቧ መኝታ ሳያገኝ ማንም ሳይተካት ቀን ከለሊት ወንበር ላይ ቁጭ ብላ አሳልፋለች ማንቀላፋት እንኳን ቢያስፈልጋት እንደተቀመጠች የተኛሁበትን ደገፍ ትላለች እንጂ ተጋድማ አታውቅም፡፡ ድክምክም ብላለች

“አኮራሁሽ አይደል” አልኳት ድምፅ ለመጨመር እየሞከርኩ

“አይዞህ እኔ ግን እንደምትድን አምናለሁ” አለችኝ እንደፈዘዘች

“እንዴት ትጠራጠሪያለሽ ልክ እኮ ነሽ አሁን ደግሞ ልብ አላልሽም መሰለኝ መኪናው የሚያሰማው ድምፅ ባለሥልጣን ያጀበ ሞተር ሳይክል የሚያሰማው አይነት ነው መንገዶች በክብር እየተለቀቁልን ነው፡፡ የብዙ መንገደኞች አይን እየሸኘን ነው በእርግጠኝነት ደግሞ ሁሉም መልካም እየተመኙልን በሁለት የጤና ባለሙያዎች ታጅቦን ምንም አይነት ገንዘብ ሳንከፍል አክብረው እየወሰዱን ነው ስለዚህ ዘና በይና ተቀመጭ ባለስልጣኗ አንቺ እኔ ደግሞ የክብርት ባል ነኝ አብዬ ደግሞ ድንቅ ልጃችን ነች” አልኳት ላበረታታት እያሰብኩ

“አንተ መቼም በዚህ ሰዓትም ትቀልዳለህ በል ብዙ አታውራ ተብለኳል ዝም በል እረፍት አድርግ ኦክስጂን ያጥርሃል”

ዝምታ በመካከላችን ነገሠ በምናባችን በአካባቢው እንዳልነበርን ያስታውቃል አብሳላት የአብራካችን ክፋይ አንድ ልጃችን ነች ገና ሁለት

ዓመት ከስምንት ወር እድሜ የያዘች ሴት ደስተኛ በአስተሳሰቧ ፈጣን በጣም በጣም በምድር ላይ መኖር ከጀመርኩ ጀምሮ እንደህ የወደድኩት ሠው የለም በፍቅር ነው የምወዳት እንደውም እሷን ከማግኘቴ በፊት የወደድኳቸውን ሠዎች መውደዴን እስክጠራጠር ድረስ መናፈቅ ብሎም ለሌላ ሠው መጨነቅ የጀመርኩባት የመጀመሪያዋ ነች። የመውደድ ጥጉ ላይ መድረሴን ግን እጠራጠራለሁ። ለምን አትሉኝም ከአብሳላት ልጄ በፊት ለኖርኩባቸው 40 ዓመታት ከቤተሰብ አባላት ጀምሮ አሳዳጊዎቼን እንዲሁም በተለያየ ጊዜ ያገኘኋቸውን በርካታ ሠዎች ከልቤ በመጨረሻው መውደድ (ፍቅር) የወደድኳቸው መስሎኝ ነበር። አብቲ ስትመጣና ከጨቅላነት ግዜዋ ጀምሮ እለት በእለት ገላዋን በጥንቃቄ በእጆቼ ሳጥባት በእቅፌ አንገቴ ስር ስከታት ጠረኔን በአፍንጫዋ ስትሰብ መአዛዋ ያልተነካካ ያልተበረዘ ሰው ሰው ልጅ ልጅ ሲሸተኝ ጥርስ ባላበቀለ ድዲ ፈገግታ ስትመግበኝ ያልተበረዘ ለማሳመር ያልተሞከረ እንደወረደ የተፈጥሮ የህፃንነት ሳቋን እና ለቅሶዋን እየመገበችኝ ተንገዳግዳ መራመድ ጀምራ በተኮላተፈ ማር አንደበቷ አባ አባዬ ብላ ጠርታኝ ተኝታ ተማምናብኝ ክንዴ ላይ እንቅልፏን እየለጠጠች ታድር በነበረበት ጊዜ ነው ብን ብን የሚል ሳል የጀመረኝ በመጀመሪያዎቹ ጊዜያት እንደ ኢትዮጵያዊነቴ ትኩስ ትኩስ ነገር ቤት ውስጥ ተሰጠኝ ለውጥ አልነበረም ለሊት ስተኛ ያልበኝ ጀመር።

ስራ ላይ የማሳልፈው ጊዜ እየቀነሰ ድካም እየበረታብኝ መጣ ሄድ የሚል ትኩሳት ጀመረ የምግብ ፍላጎቴ ቀነሰ በዚህ ግዜ አቅራቢያችን የሚገኝ የግል ከፍተኛ ክሊኒክ ሄድኩ ከካርድ ጀምሮ የላብራቶሪ ምርመራን ጨምሮ ሞቅ ያለ ክፍያ ተከፈለ ውጤት ተነገረኝ። የተበከለ ውሃ አልያም ምግብ ሳትመገብ አልቀረህም ታይፋድና ታይፊስ ይታያል ተባልኩ የመድኃኒት መአት ታዘዘልኝ ገዛሁና አወሳሰዱ ተፅፎልኝ ወደ ቤት ተመለስኩ ክሊኒክ እያለሁ አንድ ወሳኝ ፍቱን መርፌ በመቀመጫዬ ተወግቼ ነበር። መርፌ መወጋት ስማልወድ ይቅርብኝ ብዬ ነበር። ይሁንና ግን አሁን ጥሩ ስሜት ስለሰጠኝ ብሎም የህመም ስሜቶቹ በሙሉ ጠፍተው ደህንነት እንዲሰማኝ ስላደረገች ያቺን የመጀመሪያዋን መርፌ አደነኳት ልጄን እያጫወትኩ ሠላማዊና የተረጋጋ ደስ የሚል ለሊትን አሳለፍኩ በንጋታው ግን በዛው አልቀጠለም በበረታ መልኩ

ድካሙ ጨመረ እርምጃዬ የማዝገም ያህል ሆነ የጀመርኩትን መድኃኒቶች ሰዓት እየጠበኩ መዋጥ ተያያዝኩ ቀን ቀንን እየተካ የኪኒኖቹ ቁጥር እየቀነሰ መጣ አገባደድኳቸው በጤናዬ ላይ ግን ለውጥ የለም ትኩሳቴ መረን ለቀቀ ለሊት የሚያልበኝ ላብ አካባቢውን ማርጠብ ጀምሮአል። የምግብ ፍላጎቴ ከመቀነሱ ባሻገር የምግብ መአዛ በአፍንጫዬ ሲገባ ያቅለሸልሸኝ ጀምሮአል ከቤት የምወጣበት ጊዜ ቀርቶ አብዛኛውን ጊዜ መኝታዬ ላይ ማሳለፍ ጀመርኩ ብን ብን ይል የነበረው ሳሌ ደረቅ ነው ግን ያጣድፈኝ ጀመር አንዴ ከጀመርኩት ማቋረጥ የለም ነፍስ ውጭ ነፍስ ግቢ ነው ደረቴን ደግፌ ለጉድ አስለዋለሁ። በዚህ ጊዜ አጠገቤ ያለችውን ህፃን በጉንፋን (ኢንፍሊዌንሳ) ይመስለኝ ስለነበር እንዳትያዝብኝ በስጋት ፊቴን አዞር ነበር።

“አይዞህ አባ አይዞህ አባዬ” ስትለኝ ከፊት ለፊቴ ድቅን አለችብኝ ካየኋት ቀናት አልፎኛል ድምጹ ናፈቀኝ እንባ አይኔ ላይ ግጥም አለ። ማልስ አልፈለኩም ወደ ውስጥ ዋጥ አደረኩትና አጠገቤ ያለችውን እናቷን ተመለከትኳት በሐሳብ ነጉዳላች ተከታትለን ወደ ልጃችን እንደሄድን ገባኝና አይኖቼን ጠረግረግ አድርጌ አንቡላንሷ ወደ ቅዱስ ጳጥሮስ ሆስፒታል መግባት መጀመሯን ከመግቢያው በር ፊት ለፊት ወደሚታየው የጣራው ክዳን ቀይ ከለበሰው የራስ አበበ አረጋይ መኖሪያ ቤት ነበር ተብሎ የሚነገረው ጥንታዊ ባለ አንድ ፎቅ በአሁኑ ጊዜ የቲቢ ህክምና ከሚሰጥበት አቅጣጫ መጓዝ ጀምረናል። ከመግቢያው በር ወደ ውስጥ እንደዘለቅን በስተግራ ገዘፍ ያለ ህንፃ በመገንባት ላይ ይገኛል። ከሰዓት በኋላ 9 ሰዓት አካባቢ ነው ወቅቱ ሐምሌ በመሆኑ የክረምቱ ቅዝቃዜ ይሰማናል እንደምንም ድምፄን አሰባሰብኩና

“ለሚ ደርሰናል” አልኳት በተቆራረጠ ድምፅ

የልጄ እናት ካቀረቀረችበት ቀና ሳትል ሳታስበው አንባዊቿ በሁለቱም አይኖቿ ወረዱ

“ምነው እናቴ አብሳላት ጋር ሄድሽ አይደል” አልኳት እንባዋን ለመቆጣጠር ስትሞክር

“አዎ ናፈቀችኝ በጣም ናፈቀችኝ” ስትል ግን መቆጣጠር አልቻለችም ነበር፡፡

“እኔስ ብትዬ መቼ ይሆን የማገኛት” አልኩኝ ሲቃ በተናነቀው ስሜት እንባዬ ወረደ በዝምታ ተላቀሰን፡፡

አንቡላንሷ ባለ አንድ ፎቄ ጋር እንደደረሰች ወደ ግራ ታጠፈችና ትንሽ ተጠግታ ቆመች ሁለቱ የህክምና ባለሙያዎች በፍጥነት ወርደው እኛ ያለንበትን የኋላ በር ከፍተው ፍቅር በተሞላበት ስሜት መድረሳችንን አብስሮን የሪፈራል ወረቀቱንና ሲደረግልኝ የነበረውን ክትትል ሙሉ ለሙሉ የሚገልፀውን የህክምና መዝገብ ቤት ይዘው ወደ ሆስፒታሉ ድንገተኛ ክፍል ዘልቀው ገቡ፡፡

ብዙም ሳይቆይ ይዘውን የመጡት ሁለት የህክምና ባለሙያዎች የሆስፒታሉ ሰው ሳይሆን አይቀርም አንድ ሌላ ነጭ ጋዋን የለበሠ ወጣት ጨምረው ባዶ ስትሬቸር እየገፉ አምጥተው አንቡላንሱ የኋላ በር ላይ ደቀኑት ተረዳድተው እቅፍ ድግፍ አድርገው አውርደው በጀርባዬ አጋደሙኝና የቆምንበት ፊት ለፊት ያለውን በር አዝልቀው አስገቡኝ በወቅቱ የድንገተኛ ህክምና አገልግሎት የሚሰጥበት ቦታ ከሚገኙ አምስት ክፍሎች ውስጥ እንደገባን በስተቀኝ ታጥፈው የመጨረሻው ክፍል ውስጥ አስገቡኝ ግራና ቀኝ ሁለት ታካሚዎች የተኙበት ቦታ ላይ መሀል ክፍት የሆነ አልጋ አጠገብ አስጠጉኝ ሁለቱ የጤና ባለሙያዎች ለተከታታይ ቀናት በአክሲዲን ነበር የሚተነፍሰው ግጦሙለት ብለው

“እዚህ ይንከባከቡሃል ጥሩ ቦታ ነው የመጣኸው አይዞህ በርታ” በማት በንፅህና የተነጠፈው አልጋ ላይ ተጋግዘው ካስተኙኝ በኋላ ወደገባንበት በር በፍጥነት ገሰገሱ ችኩልኩል የሚለው የአንቡላንስ ሹፌር ጋር እንደሆን የሚሄዱት ሲታወሰኝ መቸኮላቸው ብዙም አላስገረመኝም ጊዜ ያለአግባብ መባከን የለበትም የሚል ነው የሚመስለው ይሄኔ አይጠብቃቸው ይሆናል ብዬ አሰብ አደረኩና እንደባለስልጣን አፍነሽንሾ ሳያንገላታ ስላመጣኝ ከልቤ

አመሰግንኩት እያክለፈለፈ ወደ ህክምና ካመጣቸው በሽተኞች አንዱ ስለሆንኩ መዳንን ተመኘሁ፡፡

የተኛሁበት አልጋ ተመችቶኛል ላለፉት ቀናት በደረቅ ሰውነቴ ስትሬቸር ላይ ተኝቼ እንደነበር ከመቅስፈት ረሳሁት ተደላድዬ በጀርባዬ ተጋድሜያለሁ ለምለም የምግብ እቃዎቼን ከመጠጫዎቼ መደርደር ይዛለች በስተግራ ዙሪያውን አልጋው የተጋረደ ታካሚ ተኝቷል አይታየኝም፡፡ ወደ መኝታው እየገቡ የሚወጡት የቤተሰቡ አባላት የሚመስሉት ግን ተደናግጠዋል ሁሉም በሀዘን ተውጠዋል የባሰበትና ኮማ ውስጥ ገብቶ ለሞት የሚጠበቅ ይመስላል፡፡ በስተቀኝ በእድሜያቸው ገፋ ያሉ አዛውንት ሁለት ልጆቻቸው በሚመስሉ ወጣቶች ግራና ቀኝ ተከበው ተኝተዋል አዲስ ገቢ ነኝና በፀጥታ ያዩኛል፡፡

በክፍሉ ውስጥ 4 የሚሆኑ ባለሙያዎች ወጣ ገባ ይላሉ አንዲት ዶ/ር ፊቷ ላይ ብስጭት እና ንዴት ብጤ በገሃድ ይታያልያለፈውን የህክምና ካርዴን ገለጥ ገለጥ አድርጋ ካየች በኋላ እንደተበሳጨች ተጠጋችኝ

“ምን አይነቶቹ ናቸው የአከታ ምርመራ ማድረግ እንዴት ይሳናቸዋል ቲቢ ነው ካሉ መመርመር ነበረባቸው” አጠገቤ ቆማለች ብስጭቷ አለቀቃትም፤

“ቅጣው መጀመሪያ ቲቢ እንደተገኘብህ መቼ ነው ያወከው”

መናገር አልቻልኩም ቁና ቁና እተነፍሳለሁ መጨናነቅ ጀምራያለሁ እንደመታፈን እያደረገኝ ነው፡፡

“አክስጂኑን ላኩልኝ” አለች በተበሳጨ አንደበቷ ከመቅፅበት አጠገቧ ያለችው መልክ መልካም ነርስ የሌባ ጣቴ ላይ መለኪያ መሳሪያውን ሰካችልኝ ቀኝ እጄን ሰብሰብ አድርጋ ቀጭን ጡንቻዬ ላይ የደም ግፊቴን መለኪያ ተግባር መተግበር ጀመረች፡፡ ጆሮዎቿ ላይ ማዳመጫውን ከሠካች በኋላ በእርጋታ ማዳመጥ ጀመረች፡፡

የግራ ጣቴ ላይ የተሰካውን መሳሪያ እያወለቀች “ምን አይነቶቹ ናቸው እነኚህ የማይረቡ እንዴት ካለ ኦክስጂን ያመጡታል ብሽቆች ናቸው አፍጥነት ኦክስጂን አምጡ” በቁጣ ተናገረች፡፡

ጣቴ ላይ እንዳለ ቀና አድርጌ አይቼው ነበር፤ የኦክስጂን ልኬቱን 70 ይላል ፐልስ ዘጠና ሁለት ጥሩ ነው አተነፋፈሴ ተዛብቷል አፍና አፍንጫዬን የሆነ ሰው ይዞ እያፈነ ያዝ ለቀቅ እያደረገኝ ይመስል እየተጨናነኩ ነው አካባቢዬን በትክክል ማስተዋል እየተሳነኝ መጣ አፍና አፍንጫዬ በአረንጓዴ የትንፋሽ መከላከያ /ማስክ/ ተደርጎልኝ ስለነበር እሱ ያፈነኝ ይመስል ከፊቴ ላይ ለማንሳት እወራጫለሁ “ችግሩ እሱ አይደለም ቅጣው ቆይ ይኼው መቶልህል ኦክስጂን ይኸው ማስኩን አታውልቅ እወራጫለሁ ብዙ ነገሮች የቅዠት ያህል ነው የሚሰማኝ ህልም የሚመስል ነገር ማየት ጀመርኩ ውዲ ልጄ አባ አባቴ የሚለው ድምጿ ይሰማኝ ጀመር፡፡

* * * * *

ታይፎይድና ታይፊስ ተብሎ የታዘዘልኝን መድኃኒቶች ወደ መጨረሱ ደርሻለሁ ጤናዬ ግን ከእለት ወደ እለት እየባሰብኝ ነው፡፡ ከመጀመሪያው ህክምና በኋላ ለሁለት ጊዜ ያከመኝ ሐኪም ጋር ተመላልሻለሁ ቢሆንም ግን መድኃኒቱን እስከመጨረሻው መውሰድ እንዳለብኝ ያኔም እንደሚሻለኝ ከመንገር በተጨማሪ ያቼን መጀመሪያ የተወጋኝትን ፍቱን የህመም ማስታገሻ ትመስለኛለች እወጋና ተረጋግቼ ጥሩ ስሜት ተሰምቶኝ አድራለሁ አሁን ድጋሚ መሄድ አልፈለኩም ሌላ የህክምና ቦታ እንደሚያስፈልገኝ ጎረቤቶች ጓደኞቹ የወዳጆቹ ቤተሰቦች በሙሉ መከሩ፡፡

እሁድ ቀን ነው ብዙ ነገሮቹ ጥሩ አይደሉም በሁለት ሰዎች ግራና ቀኝ ድጋፍ የተወሰነ እንቅስቃሴዬን ደረቴን በቀኝ በኩል ውጋት የቀላቀለ ከፍተኛ ህመም ይሰማኛል፡፡ በጀርባዬ ካልሆነ በጎኔ መተኛት ቀርቷል፡፡ አልፎ አልፎ ፋታ የማይሰጥ ሳል አለ ምግብ ፍላጎቴ ጠፍቷል ክብደቴ ከመጠን ያለፈ አሽቆለቆለ የተሰተካከለ እንቅልፍ የለም ሽለብ እያደረገ ያነቃኛል፡፡

የቅርብ ዓደኞቹ መኪና ይዞ መጣ ከምኖርበት ገርጂ ወደ መገናኛ አካባቢ ወደሚገኝ ስመጥር ከፍተኛ የግል ክሊኒክ ሄድኩ ምርመራ ክፍል ውስጥ ከትልቁ ወንድሜ ጋር ገባሁ አስፈላጊው ጥያቄዎች ተጠየኩ መለስኩ የደምና የሠገራ ናሙና ሠጠሁ ውጤቱ እስኪመጣ ድረስ አንድ አልጋ ተሰጠኝና በተከታታይ ሁለት ጉላኮስ በፍጥነት እየወረደ ወሰድኩ 40% አንዱን ጠጣሁ ሌላ 4 በምግብ ጉላኮስ ውስጥ ተደርጎ ተሰጠኝ አሁንም ፈጣን የሆነ የህመም ማስታገሻ ተወጋሁ ማበረታቻ ሻይታሚኖችን ተሰጠኝ ጥሩ አይነት ስሜት ተሰማኝ ተነቃቃሁ ቆሜ ለብቻዬ በእግሬ ተንቀሳቀስኩ በንጋታው መጥቼ የደረት ራጅ መነሳት እንዳለብኝና ሌሎች ምርመራዎች እንደሚያስፈልጉኝ ተነግሮኝ በተሻለ ጉልበት ወደ ቤቴ አመራሁ፡፡ ሁሉም ስሜቱ በዚህ ሊቀጥል አልቻለም፡፡

በንጋታው የቀደሙት የህመም አይነት ተባብሰው ሄዱ፡፡ ብዙ መንቀሳቀስ አልችልም ሁኔታዎች ሁሉ ከረሩ የቅርብ ወዳጄ እናት ተማከሩና ለአንዴ ለመጨረሻ ጊዜ ባቅራቢያዬ የሚገኘው የገርጂ ጤና ጣቢያ ሄድኩ የተለመደው መጠይቆች ከተደረጉልኝ በኋላ የደረት ራጅ ተነስቼ ውጤት እንዳመጣ ተነገረኝ፡፡

ሐያ ሁለት ማዞሪያ የሚገኘው የአርሾ ላብራቶሪ ከምሳ በፊት የተነሳሁትን ውጤት ባለሙያ አስነብቦ ውጤቱን በፖስታ አሽን ሰጠኝ ትዕዛዙን ወደ ሰጠችኝ ባለሙያ በፍጥነት አመራሁ እሽጉን ከፈተኝው ዘና ባለና ባልተጨናነቀ ስሜት

“አሁን በሽታው ተገኝቷል ውጤትህ እንደሚያሳየው የቲቢ ባክቴሪያ ተገኝቶብሃል ስለዚህ ችግሩ ከተገኘ መፍትሄው ቀላል ነው ለማንኛውም ተነስ ተከተለኝ ብላ አብሮኝ ካለ ዓደኛዬ ጋር ተያይዘን አብረን ወረድን

የውጭው ዋናው ግቢ መውጫ ላይ አንድ ክፍል ይዛን ገባች ውስጥ ካለው ባለሙያ ጋር አስተዋወቀችኝ “የቲቢ ህክምና ክፍል ነው ከአሁን በኋላ ግንኙነትህ ከእርሱ ጋር ይሆናል ታካሚዎቹ በሙሉ ይወዱታል በቅርቡ ደህና ሆነህ አግኝሃለሁ ብቻ የሚልህን በሙሉ ስማ ከመተግበርም አትቦዝን

መልካሙን ሁሉ እመኛልሃለሁ በፈለክኝ ጊዜ ልታገኘኝ ትችላለህ” ሙሉ ፍካት ባለው ፊቷ ተሰናብታኝ ወጣች፡፡

ወጣቱ የጤና ባለሙያ ስሙን ከነገረኝ በኋላ ከዚህ በፊት የቲቢ ህክምና አድርጌ እንደነበር ከቤተሰብ መሀል በቲቢ የተያዘ ሰው ከዚህ በፊት እንዳውቅ፤ አሁን ከማን ጋር እንደምኖር፤ ምልክቶቹ የሚታዩበት ሰው በአቅራቢያዬ እንዳለ የምንኖርበት ቤት ይዘትና የክፍሎቹን ብዛት አከታትሎ ከጠየቀኝ በኋላ የኤች አይ ቪ ምርመራ አሁኑኑ እንደሚመረምረኝ ነግሮኝ ስለሻይረሱ የምክር አገልግሎት ሰጠኝ በቀጣይ ሚዛን ላይ ወጣሁ አስደንጋጭ ነበረ በፍጥነት ነው የወረድኩት 48 ኪ.ግ በቀጣይ 6 ወራት የማይቋረጡ በአፍ የሚዋጡ ኪኒኖችን መውሰድ እንዳለብኝና በመጀመሪያዎቹ ሁለት ወራት በቀን ሶስት ተመሳሳይ ኪኒኖችን ጠዋት ጠዋት እንደምወስድ ቀሪዎቹን 4 ወራት የመድኃኒቱ አይነት እንደሚቀየርልኝና በመሀል ለአንድ ቀን እንኳን ማቋረጥ እንደማይቻልና በትክክል ከጨረስኩ ወደ ቀድሞ ጤናዬ እንደምመለስ ይህ ካልሆነ ግን ባክቴሪያው መድኃኒቱን ተለማምዶ ከተገኘ በቀጣይ ለ2 ዓመት በቀን 10 በላይ ኪኒኖችን እና ለ8 ወራት የማይቋረጥ መርፌ መወጋትህ አይቀርም፡፡ ይኼ ሁሉ ተደርጎም ላትድን ትችላለህ፡፡ ስለዚህ ያለህ አማራጭ ምንም ስህተት ሳትሠራ በትክክል 6 ወራት መከታተል አለብህ መድኃኒቱን እየወሰድክ የተለየ ስሜት ካጋጠመህ ከመናገር አትቦዝን ሁሉንም ነገር በቅርብ እንከታተልሃለን፡፡ ሁሉም ህክምና መድኃኒቶቹን ጨምሮ ያለምንም ክፍያ በነፃ ነው የምታገኘው ከነገ ጠዋት ጀምሮ መከታተል ትጀምራለህ መዘንጋት የሌለብህ ነገር ዕለት በዕለት በጠዋት ከ12:00-12:30 ድረስ ውሃ በመያዝ እዚህ ትገኛለህ፡፡ እዚሁ እኛ ፊት ለፊት ነው የምትውጠው ነገ አስቀድመው መድኃኒት የጀመሩ ወገኖችን እዚህ ታገኛቸዋለህ ሁሉም በመልካም ጤንነት ላይ ይገኛሉ፡፡ ለማንኛውም በመድኃኒት አወሳሰድ ላይ ፈፅሞ ስህተት መስራት የለብህም የአንድ ቀን ስህተት ህይወትህ ላይ አደጋ ይጥላል በትክክል ከተገበርክ ግን ያልተጎዳውን የሳንባህን ክፍል ትጠብቃለህ የተጠቃውም ሙሉ ለሙሉ ይድናል ቤት ውስጥ ላሉት ደግሞ በጣም ተጠንቀቅ በተለይ ከ5 ዓመት በታች ያሉ ህፃናት በባክቴሪያው የመጠቃት እድላቸው ሰፊ ነው” ሲለኝ ከዚህ በፊት ከአንዷ ልጄ ጋር ያለ ጥንቃቄ ሳላውቀው ያሳለፍኩት ጊዜ ሲታወሰኝ ታምሜ

ተኝቼ እንኳን እስራ ስትሸገጥ ስስማት እቅፌ ውስጥ ስከታት የነበረው በአይነ ህሊናዬ ሲታወሰኝ እናቷንም አሰብኩና የሁለቱን ጉዳት መቋቋም አልቻልኩም አናቴን በመደሻ የተመታሁ መሰለኝ ደርቄ ቀረሁ፡፡

* * * * *

አጠገቤ የተኙትን አዛውንት የሚንከባከቡት ወጣት ልጆች አይን አይኔን ያያሉ 2 ነርሶችና አንድ ሴት ዶ/ር መኝታዬ አጠገብ ቆመው ቁልቁል ያዩኛል፡፡ ሌላኛዋ ነርስ የኦክስጂን ማሽኑን ልኬት ታስተካክላለች አጠገቤ በኤሌክትሪክ ኃይል የሚሠራ መተንፈሻ ማሽን በየ15 ሰከንዱ 2 ጊዜ ቡፍ ቡፍ የሚል ድምፅ ያሰማል ቀኝ እጄ መሀል ጣት ላይ የተገጠመልኝን መለኪያ ወደ አይኔ አዙሬ ገርመም አደረኩት ከላይ 88 ኦክስጂን ከታች _ ፐልስ ይላል በረዥሙ ተነፈስኩና ዶክተራን አየኋት ምንም ያልተንደለ ሙሉ ርህራሄ አዘል ፈገግታ ተላብሳለች፡፡

“አይዞህ ቅጣው ምንም አትሆንም በቅርቡ ደህንነትህ ይመለሳል እነኝህ ብሽቆች አለችና “ለመሆኑ ከዚህ በፊት የአክታ ምርመራ ተደርጎልሃል”

“በፍፁም ሰጥቼም አስመርምሬም አላውቅም?” አልኩ ራሴን እየነቀነኩ

“በራጅ ውጤትህ ብቻ ነው መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ ነው የተባልከው” አጠገቧ ያለውን ራጅ ወደ ላይ አንስታ እየተመለከተች

“አዎ እሱ የመጀመሪያውን የቲቢ መድኃኒት መውሰድ ጀምራ ሁለተኛው ወር ላይ ነው የተነሳሁትን” አልኩ መረጃው ያስፈልጋል ብዬ

“አውቄያለሁ ያለፈ የህክምና ታሪክህ በሙሉ ተዘርዝሮልኛል አሁን የአክታ ምርመራ ይደረግልሃል” ሁለት የናሙና መውሰጃ እቃ ተቀምጦልሃል፡፡ ረዥሙ የካልቸር ምርመራ የሚደረግበት ነው የባክቴሪያውን ደረጃ መድኃኒቱን ይልመድ አይልመድ በአጠቃላይ ያለበትን ደረጃ የምናውቅበት ነው እላዩ ላይ ቁጥር ይታይሃል በማርከር ምልክት እስከተደረገበት ወይም 5 ቁጥር ድረስ

ከውስጥ የወጣ አክታ ታደርግበታለህ በትንሿ እቃ የተወሰነ ታደርግበታለህ” አለች በተረጋጋ ስሜት

“ዶ/ር እኔ እኮ ብዙ መኩሪያለሁ ሳሌ ደግሞ ደረቅ ነው አክታ የሚባል የለኝም” አልኩ የካቲት 12 ሆስፒታል ብዙ ጊዜ ሞክሬ እንዳልተሳካልኝ እያሰብኩ

“እንግዲህ ይኼ ግዴታ ነው አለበለዚያ ህክምናውን መቀጠል አትችልም የምትወስደውን መድኃኒት ለማዘዝም ግዴታ ያስፈልጋል አክታ ከሌለህ አስቸጋሪ ነው ታግለህ አምጣ” አለችኝ ቁጣ የተቀላቀለበት ስሜት በዝምታ አየኋቸው፡፡

“በርትተህ ብትሞክር ይሻልሃል” ጭንቅላቴን ደበስበስ አድርጋኝ በትዕዛዝ መልክ ከአጠገቤ ሄደች

የምርመራ ናሙናው ጠዋት በባዶ ሆድ ቢሰጥ የተመረጠ ነው ጊዜው እየመሸ ቢሆንም ምግብ በአፌ ቀኑን ሙሉ ስላልገባ የተሰጠኝን እቃ በመዳፌ ጨብጩ መታገል ጀመርኩ በልጄ እናት ማበረታታት እና እልህ አስጨራሽ ትግል በኋላ የተወሰነ ተፋሁበትና ድክምክም ብሎኝ ጋለል እንዳልኩ መውጫው በር አካባቢ በመጠኑ አንድ እግሯ አንከስ የሚለው ነርስ ከሌላ የስራ ባልደረባዋ ጋር ሲያወሩ ጆሮዬ ጥልቅ አለ

“ባለቀ ሰዓት እንዴት ደስ እንዳለኝ ልነግርህ አልችልም” ትለዋለች ቀና ብላ እያየችው

“ምን ተገኘ” ገዋኑ ኪስ እጁን ከቶ ቀውላላው የጤና ባለሙያ

“አክታ የለኝም ብሎ ያዝን የነበረ ሰውዬ ሲታገል አሳዝኖኝ ነበር ልክ ሲተፋ እንዴት እንደተደሰትኩ” አለች እየተፍነከነከች

ስለ እኔ እንደዚህ ተጨንቃ ነው ለእኔ ነው እንደዚህ የተደሰተችው ትግሌና መከራዬ ገብቷታል ማለት ነው፡፡ ውስጤ የተደበላለቀ ስሜት ተሰማኝ

ተገረምኩባት ባለቤቴን አምጭ ሁለተኛውን እቃ ብዬ ተቀብልኳት ሁለት ጊዜ ከደረቴ አካባቢ ወደ ላይ ሳብኩና ሞክርኩ አታምኑኝ ይሆናል ወፍራም የጓጎለ የሚመስል አከታ ዱብ አደረኩት የወለድኩ መሠለኝ እረካሁ የተፋሁት እንቁ እስኪመስለኝ ድረስ ተመለከትኩት

ከረዥም ያልተቋረጠ ቀናት በኋላ ለምለም ይዘናት የነበረውን ትንሿን ተጣጣፊ ፍራሽ አልጋዬ አጠገብ መሬት ላይ ዘርግታ ተንጋላ ሳትገላበጥ ነው ያደረችው የድካም የመጨረሻው ጥግ ላይ እንደነበረች ያስታውቃል አሁን ሁለተኛ ቀኔ ምሽት ነው ውጤቴ እንደታየና መድኃኒቴን የተለማመደ ቲቢ ህክምና የሚሰጥበት ክልል ውስጥ ተኝቼ ህክምናውን መከታተል እንዳለብኝ ተነግሮኝ ቀደም ብላ አልጋዬን አይታ መታለች መኝታዬ አጠገብ ከመድረሴ በፊት የምጠቀምበትን ኦክስጂን ባለሙያዎቹ እያሰናዱልኝ ነው፡፡

ከነበርኩበት አልጋ እንክብካቤ ባልተለየው መልኩ አንስተው ዊልቸር ላይ አስቀመጡኝ ከምሽቱ 3 ሰዓት አካባቢ በለምለም ገፈነት ሽቅብ ዳገት ወጣን ግቢው ውስጥ ከጥንታዊው ባለ አንድ ፎቅ ጀርባ ፈንጠር ብሎ ለብቻው በአሁኑ ጊዜ ረዘም ባለ የሽቦ አጥር ዙሪያውን ተከቦ የብረት መዝጊያ የተገጠመለት ቦታ ከአንድ ረዳት ጋር እየገፉኝ ገቡ መግቢያው ላይ በኤል ሼፕ የተሰሩ በሁለቱም መደዳ አምስት አምስት ክፍሎች አሉ፡፡ የኤሌ ቅርፅ መሀል ላይ ሁለት በጎጆ ቤት ቅርፅ የተሰሩ ክብ ከወገባቸው በላይ ከምሶሶአቸው ውጭ ክፍት ሲሆኑ መዝጊያ በር የሌላቸው በግንብ የተሠሩ የታችኛው ግማሽ ክፍላቸው ቢጫ ቀለም የተቀቡ መግቢያቸው ላይ ባለ ሁለት መወጣጫ ደረጃ ሲኖራቸው ውብና ማራኪ ይመስላሉ፡፡ አንገቴን እንዳቀረቀርኩ ገረመምኳቸው በሁለቱ መደዳ ረጅም ክፍሎች መጋጠሚያቸው ላይ በሚገኝ ክፍት በር አለፍን መተላለፊያ መንገዱን እንደወጣን መጀመሪያ ተደርድረው ያየናቸው ቤቶች የአንዱ ረድፍ ጀርባ (ጓሮ) ሌሎች አምስት ክፍሎች ጀርባቸውን ሠጥተው አንድ ግድግዳ ለሁለት እየተጋሩ ተደርድረዋል፡፡ በረንዳዎቹ ላይ ያሉት ረዣዥም የሸንበቆ መብራቶች ወገግ ብለው በርትተዋል፡፡

ስድስት ቁጥር የህክምና ክፍል 5 አልጋዎች አሉት፡፡ በኋላ ላይ እንደተረዳሁት ሲገባ በስተቀኝ በኩል ተኝቶ የነበረው በ30ዎቹ መጀመሪያ ላይ

የሚገኝ ከሰንዳፋ የመጣው ታክለ ተሾመ ሲሆን በስተግራ በኩል ከዚህ ከአዲስ አበባ ወጣት የፕሪፓራቶሪ ተማሪ ካሳሁን (አቢ) ከአስተማሚ አዛውንት አያቱ ጋር ለተመሳሳይ ህክምና ተኝተዋል መሀል ያለው ለእኔ ተሰናድቶ በንፁህ አንሶላና ለአይን በማይከብድ የአልጋ ልብስ አሸብርቆአል፡፡ ዊልቸሬ ላይ እያለሁ በተጠንቀቅ ይጠብቀኝ የነበረው አክሲዲን ተሰጠኝና አፍንጫዬ ላይ ሰካሁት በዚያው ፍጥነት የእለቱ ተረኛ ሐኪም እግር በእግር ተከትሎኝ ገባ ሐሪፍ ሰላምታ ከሰጠኝ በኋላ አንድ አንድ ጥያቄዎችን ጠይቆኝ መዝገቤ ላይ ከታተበ

“ነገ ጠዋት ሙሉ ማብራሪያ ይሰጥል እዚህ ቦታ ላይ ያሉት በሙሉ አንድ አይነት ህክምና ነው የምትወስዱት ጥሩ ንደኞች ይኖሩሃል በአገልግሎታችንም ትደሰታለህ መልካም አዳር” ብሎን ወጣ፡፡

ወቅቱ የሐምሌ ክረምት መሆኑ ብቻ ሳይሆን ያለንበት የቦታ አቀማመጥ እንጦጦ ተራራ መውጫ ከፍታ ላይ በመሆኑ ቀዝቃዛ አየር ነው ያለው ንጹ ተብሎ የሚጠራው አሁን የተኛሁበት ክፍል መደዳ ያሉ 5 እያንዳንዳቸው ባለ 3 እና ባለ አንድ ነጠላ አልጋዎችን የያዙት ቤቶች ደረታቸውን የሠጡት ለእኔ ወደሚያስደምም ስፍራ ነው ቤቶቹ ባለሁለት ተካፋች ረዣዥም በሮች ሲኖራቸው ግራና ቀኝ በመስታወት የተሰራ መስኮቶች አላቸው ከጣራውና ከግድግዳው መሀል በሽቦ መረብ የተዘጋ ሲሆን ቀዝቀዝ ያለው አየር እንደልብ ወደ ውስጥ ይገባል፡፡

የመጀመሪያው ቀን አዳሬ ነው በጀርባዬ ተጋድሜ በእግሬ በኩል ፊት ለፊት በሮቹና መስኮቶቹ ጠዋት ከንጋቱ 12:00 ሰዓት አዳር በነበሩት ተረኛ ነርሶች ተከፋፈቱ እስከ መጨረሻው ተለጥጠው ከትንሽ ደቂቃዎች በኋላ ሁለት ነርሶች አነስተኛ አራት እግር ያላት ጋሪ እየገፉ ወደ ውስጥ ዘለቁ

“ትኩስ ቁርስ ደርሷል ተነሱ መነቃቂያ ነው” አፍና አፍንጫዋን በነጭ .. (ማስክ) ተሸፍኖአል፡፡ ቢሆንም በግልፅ ያስታውቅበታል እየተፍነክነክች ነው በጣም ነው የምትስበው እስከዘላለም አልረሳትም፡፡

“አዲስ ገቢው ለአንተ ዛሬ አልተዘጋጀልህም እመነኝ ነገ ጠዋት እኔው ነኝ የምሰጥህ የሺ እባላለሁ እየተግባባን እንሄዳለን” በማለት እግሮቹን ነካ ነካ አድርጋ ግራና ቀኝ ላሉት ከሰጠቻቸው በኋላ ምንድን ነው እንደዚህ የሚያስደስታት ብዬ ልመራመር እስከምከጅል ድረስ መልካም ተመኝታልን ወደ ቀጣይ ክፍል አመራች ሁለተኛዋ ነርስ ከያዘቻቸው በርካታ መድኃኒት የተከፋፈለባቸው እቃዎች ታከለ ተሾመና ካሳሁን የሚሉትን መርጣ ለክፍል አጋሮቹ “ሰአት ማሳለፍ ክልክል ነው” በማለት አስቀምጣላቸው ሐኪሞች መጥተው ያዩሀል” አለችኝ ቁልጭ ቁልጭ ስልባት ለእኔስ የሚል ሳይመስላት አልቀረም፡፡

ቁመት 1.78 ክብደት 42 ኪ.ግ. የደም ግፊት 70/90 ኦክስጂን መሳሪያ ተገጥሞልኝ 90 ፕልስ 102 ሌሎች የላብራቶሪ ውጤቶቹ መተዋል፡፡ የካቲት 12 ሆስፒታል 2 ከረጢት (unit) ደም ወሽጄ 2.6 የነበረውን ሒሞግሎቢን 8.9 g/dL ደርሷል ከአንገቴ በላይ ብቅ ያለው ጭንቅላቴ ካልሆነ በስተቀር መኝታ ውስጥ ያለው ሌላ አካሌ ሰው ያለ አይመስልም አልጋው እንደተነጠፈ ነው፡፡ አፅሜ ቆዳ ለብሶ ተጋድሞአል፡፡

ዶ/ር በቀለ ፍቃዱ ናቸው መኝታዬን ገጠጥ አድርገው ከነርሶቻቸውና ከባለቤቴ ጋር ደገፍ አድርገው አስቀመጡኝ የመጡትን ውቴቶች አገላብጠው ካዩ በኋላ

“ከዚህ በፊት የቲቢ ህክምና አድርገሃል” ጠየቁኝ

“የመጀመሪያ ነው” እንደተደፋሁ መለስኩ

“ከዚህ በፊት በቲቢ ከተያዘ ሰው ጋር አብረህ ኖረህል ወይም በቅርብ የምታውቀው አለህ” ጫር ጫር እያደረጉ ያወሩኛል፡፡

“የእኔ ሁለተኛ ታላቅ ወንድሜ በቲቢ ተይዞ ነበር፡፡ ለረዥም ጊዜ እኔ ነበርኩ የማስታምመው ግን 4 ዓመታት አልፈውታል እስካሁን ደህና ነበርኩ”

“ወንድምህ አሁን የት ነው ያለው?”

“አርፏል ሞቷል” አልኩ ጥርሶቼን ጨፍልቄ እንደማንገጭገጭ እያልኩ” የ8 ወር የቲቢ ህክምና ድሬደዋ ድል ጮራ ሆስፒታል ጀምሮ ነበር ሳይጨርስ አንድ ወር ሲቀረው አቋርጦ እንደነበር አጫውቶኛል በወቅቱ እጅግ በጣም ደህና ነበር ብዙም ሳይቆይ ግን እንደገና ታመመ ከዚያ በኋላ በፍፁም ሊያገግም አልቻለም፡፡ እዚህ ሆስፒታልም ለአንድ ወር አካባቢ ተኝቶ መፍትሄ ስላልነበረው ወደ ድሬደዋ ተመለሰ ድል ጮራ ሆስፒታል ተኝ እኔም አጠገቡ ነበርኩ፡፡ ለ2 ወር አካባቢ አስታመምኩትና ሞተ አሁን እኔ ላይ እየተፈጠረ ያለው ይሄ ነው፡፡ እሱም እንደዚሁ ገርጥቶ ነበር በቃ ሁሉ ነገሬ ወደዛው ነው አልኩ” መፅናናት ባያስፈልገኝም እየሞከርኩ

ዶ/ር በቀለ ጆሮአቸው ላይ መዳመጫቸውን ሰክተው ትንፋሽ ገባ ወጣ እያደረኩ ከፊትም ከጀርባም ከግራ ከቀኝ አዳመጡ በጣቶቻቸው መታ መታ እያደረጉ አጥንቶቼን ፈተሹ የቆዳዬን ቀለም የአይኔን ቀለም እግሬን እየነካኩ እንደሚሰማኝ በመጠየቅ ነርቮቼን ፈተሹ የጀሮዬን የመስማት አቅም አይኔ የማየት ብቃት ቀለሞችን መለየት እንደምችል ብቻ ምን አለፋችሁ እንደ እንቁላል ወደ ፀሐይ ቀና አድርገው ውስጤን በአይኔ ብረታችሁ ማየት ነው የቀራችሁ፡፡

“ከዚህ በፊት አገራችን መድኃኒቱን ለተለማመደ ቲቢ ህክምና አትሰጥም ነበር፡፡ ከ2001 ዓ.ም ጀምሮ ግን በዚህ ሆስፒታል ተጀምሮአል፡፡ ብዙ ወገኖችም አገልግቱን አግኝተው በመልካም ጤንነት ላይ ይገኛሉ፡፡ አስቀድሞ ግን ምን አልባት ያንተንም ወንድም ጨምሮ አያሌ ወገኖችን በሞት አተናል ምንም እንኳን ከህክምና ድጋፍ ሌላ መድኃኒቶቹ ውድ ቢሆኑም የተሟላ አገልግሎት በነፃ ታገኛለህ ለሁሉም የቲቢ ታካሚዎች እንደዚሁ ነው አሁን አረፍ በል” በማለት አመቻችተው ካስተኙኝ በኋላ ጥያቄዎች እየጠየቁኝ የያዙት መዝገብ ላይ ምልክት ማድረግ ያዙ፡፡

የቤተሰብ ሁኔታ ያገባ የአንድ ልጅ አባት

“አልኮል መጠጥ ትጠጣ ነበር?” ተጠየኩ

“አዎ ለረዥም አመታት ከመጠን ያለፈ ሰካራም ነበርኩ”

“ሲጋራ ታጨሳለህ?”

“ከ1988 ዓ.ም ጀምሮ እስከ አሁን ያለማቋረጥ አጭሻለሁ”

“ሌላ ሱስ ነበረብህ”

“በነኝህ ሁሉ ዓመታት ጫት ቅሜያለሁ”

“ሌላ ታክመህ የምታውቀው በሽታ ይኖር ይሁን? ስኳር፣ ደም ብዛት ... የመሳሰሉት

“በፍፁም ጤነኛ ነኝ”

“የሚጥል በሽታ ማንቀጥቀጥ የመሳሰሉት አጋጥሞህ ያውቃል?”

“በፍፁም አያውቅም”

“እግርህ መደንዘዝ ሰውነትህ አልታዘዝ ብሎ ድርቅ ግትርትር ብሎብህ ያውቃል፡፡

“ያው ከአልጋ ላይ ወርጄ በእግሬ መንቀሳቀስ ካቆምኩ 2 ወር ላስቆጥር ነው መደንዘዝ ግን የለም ሰውነቴን ግን ማዘዝ አልችልም መገላበጥ እንኳን ተስኖኛል”

“ጥሩ ካለው ታሪክህና አሁን ካለህበት ደረጃ መድኃኒቶችህን አስተካክለን እንሰጥሃለን ቢሆንም ግን መጠኑ የሚገልፅልህ ቢሆንም ከነገ ጠዋት ጀምሮ ለሚቀጥሉት 8 ወራት እሁድን ብቻ በማረፍ ሌሎቹን ቀናት መርፌ ትወጋለህ በአፍ የሚወሰዱ የተለያዩ ኪኒኖችን በየቀኑ ትወስዳለህ ሁልጊዜ አብረንህ ነን የተለየ ችግር ካለ እንከታተልሃለን ጥያቄ ካለህ ጠይቅ አሉኝ” ዶ/ር በቀለ ወደታች ቁልቁል እያየኝ፡፡

“የለኝም አልኩ ደረቅ ሰውነቴና 8 ወራት መርፌ መወጋት በየእለቱ እየታየኝ ለነገሩ ለመወጋትም በህይወት መቆየት ይጠይቃል አጉተመተምኩ

“ለማንኛውም በአቅራቢያህ የነበሩ በሙሉ የቲቢ ምርመራ ማድረግ እንዳለባቸው እንመክርሃለን ሲሉኝ የ2 ዓመት ልጄ ትውስ አለችኝ እሷም ተይዛ ከሆነ ለ8 ወራት ልትወጋ ሰቀጠጠኝ፡፡

የልጄ እናት ከአያሌ ቀናት የየካቲት 12 ሆስፒታል ብቸኝነት ተገላግላለች የውስጧን የምታወራቸው ሰዎች አግኝታለች እኔማ ተለጉሜባታለሁ፡፡ ክፍሌ ውስጥ በስተቀኝ ወደ ዩኒቨርስቲ ለመግባት በዝግጅት ላይ የነበረ ወጣት በሌላኛው ጎኔ ደግሞ በ30ዎቹ የሚገመት እድሜ ላይ የሚገኝ ለቀሪው ህይወቱ ትዳር ልጅ የተደላደለ ኑሮ እኖራለሁ በማለት አጠራቅሞ የነበረውን ገንዘብ በህክምና ካገባደደ በኋላ መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ መሆኑ ታውቆለት ከተኛ 3ኛ ቀኑ ነው፡፡

ሁለቱም ታካሚዎች የተጎዱ አይደሉም ከቦታ ቦታ ይንቀሳቀሳሉ ራሳቸውንም መርዳት የሚችሉበት ደረጃ ላይ ናቸው፤ ይሁንና ግን የወጣቱ ሴት አያት አላስችል ብሎአቸው በዚያ አስከፊ ቦታ ለራሳቸው ግድ ሳይሰጡ ያስታምሙታል፡፡

ለምለም ከእሳቸው ጋር ነው መስኮቱ ስር መሬት ጥግ ላይ አነጥፈው የተኙት እራታቸውን አንድ ላይ ተመግበዋል፡፡ መሀል መሀል ላይ ቀና እያሉ ልጃቸውን ከማየት ሌላ ለጥ ብለዋል፡፡

ንጋት 12 ሰዓት ላይ እንደትላንትናው በርና መስኮቶቹ በሀይል ተከፈቱ፡፡

“ትኩስ ቁርስ ጎበዝ ትኩስ ደርሷል” የሚፍነክነክ የሚመስል ድምጽ ወደ ውስጥ ገባ፡፡

እንቅልፍ የለም እንዳፈጠጥኩ ነኝ አፍንጫዬ ላይ ኦክስጂን ተሰክቷል አንገቴን ግራ ቀኝ አወዛውዛለሁ ለምለም ከመቅፅበት ተነስታ አጠገቤ ቆማለች፡፡

ምግብ ከበላሁ ሰነባብቻለሁ ጉሉኮስ ተሰክቶልኛል ፍላጎቴም የለኝም “ትኩስ ቁርስ” ምንድን ነው በጠዋት በአይነ ህሊናዬ እንፋሎቱን ሳልኩትና የሆነ የምግብ መአዛ በአፍንጫዬ መፈለግ ጀመርኩ።

“ፍቱን ቁርስ” ብላ አየት አረገኝኝ በሚያበራ አይኗ

“ቆይ ላስተካክልልሽ” አለች ለምለም ገልበጥ አድርጋ በጎኔ አስተኝታኝ ያዘችላት

“አይዞህ ተረጋጋ ሰውነትህን አፍታታ” መቀመጫዬ አካባቢ አልኮል በነካው ጥጥ ጠረግ ጠረግ አደረገችና ስጋ የሚል ነገር ስላልነበረኝ በግራ እጇ ቆዳዬን ሰብሰብ አድርጋ ሳበችውና አንድ መርፌ ወጋችኝ መድኃኒቱ በመላ አካሌ ሲሰራጭ በተወጋውበት አካባቢ ሲበተን ተሰማኝ የመጀመሪያዋ የማለዳ ትኩስ ቁርስ ለ8 ወራት ይቀጥላል። ተከታይዋ ነርስ የተለያዩ ውህድ ኪኒኖችን 11½ የሚሆኑ ናቸው ራስጌ አስቀምጣልኝ ሁሉም በአንድ ጊዜ እንደሚወሰዱ ከተጨማሪ ማብራሪያ ጋር አስቀምጣልኝ ወጣች።

ከጠዋቱ 3 ሰዓት ነው ታካሚዎች ወደየክፍላቸው መግባት ጀምረዋል። አንድ ክፍል የሚጋሩኝ ሁለቱም ገቡ “ሰዓት ደርሷል ጎበዝ የመድኃኒት ሰዓት” የሚሉ ድምፆች ከየአካባቢ ማስተጋባት ጀመሩ። የኔዋ ለምለምና በስተቀኝ የተኛው ወጣት አስታማሚ አዛውንት አያቱ ከቤተ ክርስቲያን እንደሆነ በሚያሳብቅ የነጠላ ክንብንብ አለባበሳቸው ወደ ውስጥ ዘለቁ። በእጃቸው አንድ ሊትር ውሃ ይዘዋል በኋላ እንደተረዳሁት ከበላያችን የምትገኘው የጉስቋም ማርያም ጠበል ነበር።

እኔ ብዙም ተስፋ መቁረጥ የለብኝም እውነት ለመናገር መንቀሳቀስ በማልችልበት የሰለሉ እጆቼ ብቻ በቀስታ እየተንቀራፈፉ አንድ አንድ አካላቶቼን ፊቴን ጨምሮ መዳበስ መነካካትና አጥንቶቼን የመቁጠር ያህል ማሻሻት ከመቻላቸው በስተቀር አንገቴ ብቻ ከግራ ወደ ቀኝ በማንቀሳቀስ አይኖቼ አካባቢያቸውን የመቀላወጥ ያህል ከመንቀዋለላቸው ሌላ አእምሮዬም ያስባል። ጆሮዎቼ በንቃት ያዳምጣሉ አብሶ ተስፋ የቆረጡብኝ ሰዎች

ከንፈራቸውን ሲመጡና አይ ይሄማ አይተርፍም አበቃለት... የሚሉ ቃላትንም በጣም እንዲያው ከደጃፍ ሁሉ ሳይቀር ከሩቅ ይሰማሉ፡፡

እዋታለሁ ብዬ አስቤ አላውቅም አሁንም አላስብም መኖር ስለምሻ መሞት አልፈልግም መምጣቱ ስለማይቀር ደግሞ አልፈራውም የማምነው እውነት ይሄ ነው አሁን ያለሁበት ደረጃ የመኖር የህይወት አንዱ ክፍል ነው ብዬ አምን ነበር ሰዎች በዚህ ጊዜ የተለያዩ ኑሮ ይኖራሉ በሀብት በድሎት የተንደላቀቀ ምንም ያልተጓዘለበት ከሚመስል፤ ጀምሮ እስከ ታች የሚለብሰው እንኳን የሌለው በጎዳና የሚኖሩት ድረስ በየደረጃው አልያም በምክንያቶች በየእስር ቤቱ በየገዳማቱና በየእምነት ቦታዎች ብሎም በየበረሃው፤ በስደት ይኖራሉ እኔ ደግሞ በሆስፒታል ከሚኖሩት ጋር የተመደብኩ ነዋሪ ነኝ ሞትን አልፈራውም ግን አልፈልገውም ከመጣ ደግሞ የትም ቦታ እየኖሩ ያሉ ጋር እንደሚመጣ አውቅ ነበር፡፡ በሐይማኖት በኩል አድሎና መድሎ አላውቅም ሁሉም የዕምነት አይነቶች የመኖር ህጋቸው በሙሉ መልካምና ትክክል ነው ብዬ አምናለሁ፡፡ አብዛኛዎቹን በጥልቀት ለማወቅ ሞክራለሁ ያደኩበት ካቶሊክ ጀምሮ ኦርቶዶክስ፤ ፕሮቴስታንት የይህዋ ምስክሮች ሠባተኛው ቀን አድሼንቲስት፤ ስስልምና በቃ ሁሉም ይመቹኛል ይመስጡኛልም፡፡

በአፍ የሚዋጡትን 11 ኪኒኖች ሁለቱን በአንድ እንኳን የምውጥበት አቅም ስላልነበረኝ ቀና አድርጋ አንጋላኝ አንድ በአንድ አፌ ውስጥ እየከተተኝ ውሃ በመጠኑ እየጋተኝ በተወሰኑ ደቂቃዎች ውስጥ አጠገቤ ተቀምጣ አስጨረሰችኝ እሺ የምላት ስላልመሠላትና ይቃወመኛል ብላ ስላሰበች ከአዛውንቷ እናት ጋር ተማክራ ስታጣኝ የነበረው የልጄ ልጃቸው ከተካፈሉት ይዘው ከመጡት የማርያም ጠበል ነበር፡፡ እኔ ግን አውቄያለሁ ነቄ ነኝ፡፡ ቢሆንም በታላቅ ደስታና እምነት ነበር የምወስደው ማንስ ቢሆን ሊያድነው የመጣ ነገርን የማይቀበል የሚያዋርድና የሚንቅ አለ ብዬ አላምንም ምንም ይሁን ምን ማዳን የመልካም እንጂ የክፉ ይሆናል ብዬ አላምንም፡፡ የክፍል አጋሮቹ ግን ደቂቃም አላቆያትም ከኒኖቹን ሁለት ቦታ አካፍለው በርከት ያለ ውኃ ለቀቁበትና ትንሽ እንደመቀመጥ ብለው ተጠቅልለው ተኙ ግቢው ሙሉ ለሙሉ ፀጥ አለ ተንቀሳቃሽ ጠፋ ህይወት ያለው ያለ አይመስልም መድኃኒቶቹ በተለይ ገና አዲስ ለጀመርነው ታካሚዎች በጣም እጅግ በጣም ከምገልፀው በላይ ኃይለኛ

ናቸው። ሠውነት ድክምን ይላል ደረት አካባቢ ልብ የዛለች ይመስላል የሚያቅላሽልሻቸው የሚያስመልሳቸውም አሉ ያነጫንጫል ሁሉም ነገር ያስጠላል ድብታው ወደር የለውም እኔም የዚህ አካል ሆንኩ ገና ለ18 ወራት ይቀጥላል። የመጀመሪያ ቀኔ ነው ቅዠት የተቀላቀለበት ሰመን ውስጥ ገባሁ።

ከሁለት ሰዓታት በኋላ አምስት ሰዓት ላይ አንድ ሰው መኝታችን አጠገብ ያለ ኮመዲኖ ላይ ሁለት ሁለት እያንዳንዱ ባለ 500 ሚ.ሊ የታሸገ ፓስቸርይዝድ ወተት ሲያስቀምጥ በደብዛዛው ውስጤ እንደተጨናነቀ በድብርት አይቼዋለሁ።

በስተግራዬ የተኛው ታክለ ተሾመ ፊቱን እንደጣለው አይኖቹን ቡዝዝ አድርጎ አልጋው ጠርዝ ላይ ተቀምጦ አንዷን የላስቲክ ወተት ግጥም አድርጎ አጣጣማት እንደመረጋጋት ብሎ በጀርባው ጋለል አለ እኔም አንድ ብርጭቆ ተቀድቶልኝ ፉት ፉት እያልኩ እሩብ ያህሏን በአስገዳጅ ለምለም አማካኝነት የግዴን ጠጥቼ እቁለጨለጫለሁ። አዛውንቷ የልጅ ልጃቸው የመጨቃጨቅ ያህል እየተነታረኩ “ግድ ነው ጠጣ” ይሉታል ፊት ለፊቱ ተገትረው።

“ቀስ ብዬ እጠጣለሁ እማ አረጋጊው እንጂ”

“መድኃኒቱ ከባድ ነው ተነስ አንዱን ውሰድ”

“ትንሽ ልተኛ አትረብሽኝ”

“ሐኪሞቹ ስሚያውቁ እኮ ነው አሁን ያመጡልህ”

“እማ ደግሞ ድርቅ ካልሽ አትመለሽም” እየተነጫነጩ ትንሽ ቀና ብሎ ግጥም አደረገ አጠጣጡ አስቀናኝ ምን ያደርጋል ለመጠጣት ቀርቶ ለማውራት የሚሆን አቅም የለኝም ትዝብቴን ግን ቀጥያለሁ።

አፍና አፍንጫቸውን በአረንጓዴ ማስክ (ሠርጀሪ፣ ማስክ) የሸፈኑ ታካሚዎች ወደ ቀኝ ሲሄዱ ባዶ ሠህን ሲመለሱ ከበድ ያለ ሠህን ብሎም እንጀራ ይዘው ይመለሳሉ ምሳ ሰዓት መሆኑ ነው አሁን አካባቢው ህይወት

ያለባቸው ያሉ መሠለ ሁሉም ወተቱን ጠጥቶ እንደተነቃቃ ጠረጠርኩ አይምርምርና ጥናት ብዬ በሀኪሞቼ ተደመምኩ ታከለ ተሾመና በስተቀኝ ያለው ወጣት በአያቱ ጉትጎታ የተወሰነ ተመግበዋል እኔ በትንሿ ያጎረሠችኝን መዋጥ አቅቶኝ ለረዥም ደቂቃዎች አፌ ውስጥ ሳንገዋልላት ቆየሁ፡፡

“ስማ ቅጣው ካልበላህ ትሞታለህ” ለምለም ቆጣ አለች

“አንቺም ትሞቻለሽ” አጉተመተምኩ

“እኔማ ብላና እበላለሁ” ትንሽዬ ጉርሻ ይዛለች

“አልቻልኩም ለሚ ተይኝ” ፊቴን አዞርኩባት

“ዛሬ ሁለት ነገ ሶስት ጉርሻ” አለች ለመለመን ያህል

“ባይሆን ወተቱን አጠጭኝ” ለመገላገል ነበር ያልኳት

“እሱም ጥሩ” የያዘችውን ጉርሻ ሰህኑ ላይ አስቀምጣ ወተቱን አፌ ላይ ደቀነችው ትንሽ እጅግ በመጠኑ ቀመስ አደረኩና “ይበቃኛል” አልኩ

“እኔ እኮ ለምን እንደምደክም አላውቅም ካልበላህ ትንሽም ቢሆን ካልጠጣህ መድኃኒቱም እጅግ ከባድ ነው” ተቆጥታ ከአጠገቤ ተነሳች ምሳቸውን ሊመገቡ ሰህናቸውን ይዘው ከአዛውንቷ አያት ጋር ወደ ውጭ ወጡ በጀርባዬ ከተኛሁ ወራት እያስቆጠርኩ ነው ተንጋልዬ አየዋቸው እየተነጫነጩ ከአይኔ ጠፋ አስታማሚዎች እራሳቸውን በቲቢ ባክቱሪያ እንዳይያዙ N95 የተባለ የአፍና የአፍንጫ መሸፈኛ ማስክ ያደርጋሉ፡፡ ምግብ ለመመገብ ማውለቅ ግድ ስለሚላቸው መመገቢያ ቦታ ግቢው ውስጥ እንዳላቸው ሰምቻለሁ፡፡

ወቅቱ ክረምት ስለሆነ የቀትር ፀሐይ የለችም አየሩ ውሽንፍር የበዛበትና ቀዝቃዛ ነው እኔ እንኳን ሰው ሰራሽ ኦክስጂን ቢገጠምልኝም የአካባቢው ሰዎች ግን ወበቅ የሌለው ነፋሻማ ለስለስ ያለ አየር እየተነፈሱ ነው በየክፍሉ ያሉ ታካሚዎች በርና መስኮታቸውን እስመጨረሻ ለጥጠው ከፍተውታል፡፡ ሁሉም

በቲቢ ባክቴሪያ የተጎዱ ሰውነታችንም የደከመ ነው። ታዲያ በዚያ ቅዝቃዜ የክፍሎቹ መከፋፈት ምንም ጉዳት ሳያደርስብን ጥቅሙ አይሎ ሳይ በየቤታቸው ጤነኛ ሆነው በርና መስኮታቸውን ጥርቅምም አድርገው ዘግተው የታፈነ አየር እየተመገቡ ብርድ ይመታኛል በሚል ሰበብ የነፃነት ንፁህ አየር የሚያጡ ብሎም ኢንፍሎዌዛን ቲቢን ጨምሮ ሌሎች ባክቴሪያዎችን ሲመጋገቡ የሚኖሩትን ወገኖቹን ሳስብ ብስጭት የተቀላቀለበት ሐዘን ተሰማኝ።

ከምሳ በኋላ ታካሚዎች በየክፍላቸው መኝታቸው ላይ ሆነው ከአጋሮቻቸው ጋር የልብ የልባቸውን ይጫወታሉ። ስላለፈ ታሪካቸው በቲቢ ከተያዙ በኋላ ስላደረጉት ህክምና መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ ነው የተባሉት መቼና የት እንደሆነ ስለሚወስዷቸው ተመሳሳይ ስለሆኑ በርካታ የየእለት የሚዋጡ ኪኒኖች ስለሚያስከትሉት የጎንዮሽ ጉዳት በየቀኑ ስለሚያደርጋቸው ሁኔታ ስንት ጊዜ እንደሆናቸው እንደቀራቸውም የወደፊት አላማቸውን ሁሉ ሳይቀር ይጫወታሉ።

የክፍሌ አጋር ታከለ ተሾመ ከምነግራችሁ በላይ ዝምተኛ ነው ጠዋት አነጋገሩ ላይ ከሀይለኛ ሳል በስተቀር ምንም ድምፅ አይሰማም ብቻ በጣም እየተጨነቀ ደረቱን ይዞ ይታገላልና የረጋ የጓጎለ ብሎም በርካታ ደም ይተፋል ግማሽ የሚሆን ማስታጠቢያ ሰህን ከውስጡ ይወጣል ሐኪሞች እንደሚናገሩት ሳንባ በባክቴሪያው ከመጠቃቱ የተነሳ በቁስለት ሊመታ ይችላል። በዚህ ጊዜ የቆሰለው ክፍል ስለሚደማ ደም መትፋት ቁስሉ እስከሚያገግም ድረስ የሚኖርና ህክምናውን በአግባቡ ከተከታተለ ቁስሉ ጠፍቶ መድማቱ ቆሞ በጊዜ ሂደት ወደ ጤናው እንደሚለስ ይናገራሉ ታኬም እንደዚሁ ነው አበዛዙ የሚያስደነግጥ ደም በከፊል የጓጎለ ከተፋ በኋላ የተጨመላለቀ ቁስሉ በማጠቢያ ታጥቦ እንደፀዳለት ሰው ከመጠን ባለፈ ሁኔታ ይረጋጋል ሰላሙም ይመለሳል ትንሽ አረፍ ካለ በኋላ ደሙ ውስጥ ውኃ ይሞላበትና ወደ ሽንት ቤት ሄዶ ይደፋል የተወሰነ ተንቀሳቅሶ የፈረደበትን በርካታ ኪኒኖች ውጦ ቀርዝዞ ተደብቶና ተደብሮ ይተኛል። በተለመደው ሰዓት ወተቱን ጨልጦ ተረጋግቶ ምሳውን ከቀማመስ በኋላ ለተወሰኑ ደቂቃዎች በደረቱ ተረጋግቶ ይተኛና ተነስቶ የቀረችውን አንድ ባለ ግማሽ ሊትር ፓስቸራይዝድ ወተት ለግቶ ድምፅ ሳያሰማ ስአቱን ገፋ አድርጎ አመሻሽ ላይ ፊልም አልያም አንዱን የቴሌቪዥን

ጣቢያ ሊከመኩም በእግርጌዬ በኩል ተበርግዶ በሚውለው በር በኩል ጋቢውን ተከናንቦ አረንጓዴ ማስኩን አፍና አፍንጫውን ሸፍኖ በፀጥታ ሹልክ ይላል። ከሠአታት በኋላ እንደ አወጣጡ ድምፅ ሳያሰማ በአይን ብቻ እየተያየን ወደ ውስጥ ይዘልቃል አልጋው ጠርዝ ላይ ሆኖ እራቱን ይቀማምስና የማታውን ሁለት ኪኒኖች ው በተለመደው ትንፋሽ በማያሰማ ፀጥታው ለጥ ይላል ለሊት ለሽንት ካልተነሳ በስተቀር እስከ ንጋቱ የመርፌ ሰዓት ይተኛል በዝምታ ይሄ የእለት ከእለት ተግባሩ ነው።

ለረዥም ሰዓታት ከአጠገቤ የጠፋችው ለምለም አይኗን ቁልጭ ቁልጭ እያደረገች ሳትገባ ታኬ ጋቢውን ተከናንቦ ሲወጣ በር ላይ ተላለፉ በአንገት ሰላምታ ተሰጣጡ በማይሰማ አነስተኛ የማጉተምተም ድምፅ ጋር “በጣም ዝምተኛ ነው ከመጠን ባለፈ መልኩ ያስባል ይጨነቃል ሲያሳዝን” ብላኝ መኝታዬ እግርጌ ጠርዝ ላይ ተቀመጠች።

“የሚያሳዝን ነገር አይቼ መጣሁ” የሠለሉ እግሮቼን ከብድር ልብሱና አልጋ ልብሱ በላይ እየደባበሰች እኔ ካለሁበት ደረጃ የከፋ ምን አይታ መጣች በማለት ለመስማት ጆሮዎቼን ከፈትኩ

“አንዲት በሀያዎቹ አጋማሽ እድሜ የምትገኝ ሴት የስድስት ወር ህፃን እያጠባች እዚህ ግቢ ውስጥ አየኋትና ገርሞኝ ተጠጋኋት ሠላም አልኳት

“አዲሷ ጎረቤት እንዴት ነሽ” በተከሰከሰ ፊቷ መለሰችልኝ

“እዚህ ምን ታደርጊያለሽ?” ጠየኳት

“ልጄ በዚህ ክፉ በሽታ ተይዛብኝ”

“በዚህ እድሜዋ” ጨቅላዋ ትፍነክነካለች ብታያት እንዴት ታምራለች መሰለህ

“ሚጣይማ ደህና ነች ሌላ የሁለት ዓመት ልጅ አለችኝ እናንተ የገባችሁበት ክፍል አጠገብ ነች አለችኝ ደነገጥኩ “ታዲያ ለህፃኗ እዚህ መሆን አይከብድም”

“ሌላ ማን አለኝ አባታቸው የለም ብቻዬን ነው የማሳድጋቸው ቆየሁ ከወጣሁ ብላ ጨቅላ ልጄን አቅፋ ወደ ክፍሏ አመራች እኔም ተከትዬ ዘለኩ በሚያሳዝን ሁኔታ በልጆችን በአብሳላት እድሜ የምትገኝ የሁለት ዓመት ህፃን ሰውነቷ አልቆ አንድ ክፍል ብቻውን ያለ አልጋ ላይ ተኝታለች ልክ እንደአንተ አክሰጂን ተገጥሞላታል የምትወስደውም መድኃኒት ከእናንተ አይለይም በየቀኑ መርፌ ትወጋለች አይን አይኔን ስታየኝ አንጀት ትበላለች ከእኩዮቿ እኩል መበረቅ ሲገባት መድኃኒቱን በተለማመደ ቲቢ ተይዛ በከፍተኛ ስቃይና መከራ ውስጥ ሆና ህክምና ከጀመረች ሁለተኛ ሳምንቷ ነው እናቷ ለራሷም ለምታዝላት ልጅም በሀይለኛ ስጋት ውስጥሆና እንደቆዘመችና እንዳዘነች ሁለቱንም ትንከባከባለች

እናት መቼም ሞትን ማሠብ አትችልምና በከፍተኛ ተስፋ እንደምትድንላት እያሰበች ትንከባከባለች ከፊቷ ሐዘን ከአይኗ እንባ ሳይለያት እየደባበሰች በአምላኳና በሐኪሞቹ ላይ ብቻ በመተማመን የተባለችውን እያደረገች ልጄ አድጋ እንደታሪክ እንደምታወራት እያለመች ትኖራለች፡፡

“ቅጣው አሁን በጣሙን ልጆችን አሳሰበችን”

“አብዬ አምላክ ይጠብቃታል ደህና ነች” አልኩ ስለ እሷ እያሰብኩ እንደነበር የነቃችብኝ መስሎኝ፡፡

“በፍጥነት አሁኑኑ ማስመርመር አለብኝ” አለችኝ በቆረጠና በወሰነ አነጋገር

“ልትሄጂ አሰብሽ?” አልኩ ያለ እሷ እርዳታ አንድ ቀን እንኳን ማደር እንደማልችል እያሰብኩ

“አዎ ዛሬ መሄድ አለብኝ”

“ለምን አክስቷ ጋር አይደለች ደውይላትና እንዳታስመረምራት አድርጌ”

“አክስቷም ትመራመራለች ደግሞ ልጄ ናፍቃኛለች” የቆረጠች ትመስላለች

“እኔንም ናፍቃኛለች መጀመሪያ ግን አንቺ እራስሽ እዚሁ መመርመር አለብሽ”

“ልጄ ደህና ትሁን እንጂ ለእኔ አይቸግረኝም” የእናትነት ነገር ቆዝማለች

“ያንቺ መመርመር ጥቅሙ ለሷም ለምትሄጃባቸው በሙሉ ነው” አልኳት ከተወሰኑ የከረሩ ወይይቶች በኋላ የእሷ ጤንነት እንደሚቀድም ተማምነን ልትመረመር ወሰነች አሁን ሐኪም አይቷት ለሁለት ቀን ተከታታይ የአክታ ናሙና ሰጥታ ውጤት እስኪመጡላት የተወሰኑ ቀናት ይኖሩኛል በነኝህ ጊዜያት መድኃኒቱን በአግባቡ ከወሰድኩ ሌላው ቢቀር ውሃ አንስቼ በራሴ መድኃኒቶቼን የምውጥበት አቅም ይኖረኛል ብዬ ስላሰብኩ ትንሽ ተረጋጋሁ፡፡

ዶ/ር በቀለ ፍቃዱ ከረዳት ነርሶቻቸው ጋር የጠዋት ጉብኝታቸውን ከማከናወናቸው ቀደም ብሎ ሁለት ወይም ሶስት ቡኒ ገዋን የለበሱ አፍና አፍንጫቸውን በተለመደው ባክቴሪያ አጣርቶ አየር በሚያስገባ መሸፈኛ (ማስክ) ተሸፍነው ጥቋቁር እስከ ግማሽ ክንዳቸው ድረስ የሚዘልቅ የፕላስቲክ እጅ ጓንቶች ያጠለቁ የፅዳት ሠራተኞች እቃዎቻቸውን በመያዝ በጅምላና በየነጠላ የእንደምን አደራችሁ ሠላምታ ካቀረቡልን በኋላ በየእለቱ ከእሁድ በስተቀር በዱቄት ሳሙናና በረኪና ነጫጭ የክፍሉን ብሎም የበረንዳውን ወለሎች ለአይን ማራኪ እስከሚሆን ድረስ ያጥቡታል፡፡

ቢረጋ ወ/ዓዲቅ የፅዳት እቃዎችን እየተቀበለ አብሮአቸው ተፍ ተፍ ይላል ይጠርጋል ይወለውላል ውሃ ይደፋል አለባበሱ ግን እንደ ሐኪሞቹ ነጭ ነው የእጅ ጓንቱም እንደዛው ፀጉሩ ችምችም ብሎ ጠቆር ያለ የቆዳ ቀለም አለው ፊቱ ግራ ያጋባል አይቆጣም ፈገግታም ብዙ አይታይበትም ሰዎች ሲያዋሩት በፀጥታ በጥሞና እስከመጨረሻው መሬት መሬት እያየ ያዳምጥና አጠር ያለ መልስ ሰጥቶ መንገዱን ይቀጥላል ከፅዳቶቹ ጋር ሆኖ የግድግዳ (የኮርኒስ)

ቆሻሻ መጥረጊያ ይዞ እኔ የተኛሁበት የተበረገደ መስኮት በውጭ በኩል ቆሞ ከአዛውንቷ አያት ጋር ይነታረካል፡፡

“እርስዎ ከዛሬ ጀምሮ እዚህ ማደር አይችሉም”

“ልጄን ትቼ የትም አልሄድም አልችልም” መሬት እያየ አዳመጣቸውና ቀና አለ፡፡

“በተደጋጋሚ ነግሬዎታለሁ እዚህ ቦታ መሆን ለእርስዎ አደገኛ ነው ስለዚህ መሄድ አለቦት”

“የእኔ ልጅ እዚህ የተኛው እኮ ብቸኛ ልጄ እኮ ነው ተረዳኝ እንጂ”

“ልጆች ምንም አይሆንም መንቀሳቀስ ይችላል ደግሞ ጎረምሳ ነው እራሱን ይንከባከባል”

“የሙት ልጅ እኮ ነው አደራዬ የትም አልሄድም የመጣው ይምጣ”

“ይሠሙኛል እዚህ ልጆች ብቻ ሳይሆን ሌሎች አዳዲስ መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ ታካሚዎች ይመጣሉ እዚህ መሆንም ለአደጋ ያጋልጦታል ቀን ሊያዩት ይችላሉ ዛሬ ግን እንዳያድሩ” በስጩት ማለት ጀምሮአል፡፡

“ይኼንማ እስከዛሬ እየነገርከኝ ነው በወላዲቴ ይገጭለሁ ከዚህ አልሄድም” እንደመለመን አደረጋቸው

“እማማ እመኑኝ ዛሬ ማታ ካገኘሁዋት በፖሊስ ነው የማስወጣዎት ጨርሼያለሁ”

“እንዴ ምነው ልጄ ጨከንክብኝ” ያዘነ በሚመስል ተስፋ የቆረጠ ድምፅ

“አልሰማ ብለዋል በእርስዎ እድሜ ያሉ ብሎም ከአምስት አመት በታች ላሉ ህፃናት በባክቴሪያው ለመያዝ እድላቸው ሰፊ ነው ከተጠቁ ደግሞ

ህክምናውን መቋቋም አትችሉም ስለዚህ እርስዎ መጀመሪያ በህይወት መኖር አለቦት”

“ልጄ እየሞተ የኔ መኖር ምን ያደርጋል”

“ለመጨረሻ ጊዜ ልንገሮት እዚህ ግቢ እንዳላይዎት ነግሬዎታለሁ ትልቅ ሰው አይደሉም” ቆጣ ቆጣ እያለ

“ምነው ልጄ ሊገባህ አልቻለም ተረዳኝ እንጂ ስንት የሆንኩበት የልጄ ልጅ መሠለህ ህይወቴን ብሰጠው ግድ አይለኝም” ለብቻቸው እያወሩ ወደ ውስጥ ዘለቁ ነጠላቸውን አውልቀው የተለመደው የማርያም ጠበል ለሁለት ከፈሉና አንዱን ለለምለም አቀበሏት በየፊናችን መድኃኒቶቻችንን መዋጥ ጀመርን፡፡

ታከለ ተሾመ እንደተለመደው ሁለተኛዋን ወተት ጭልጥ አድርጎ በደረቱ ተዘርሮ አረፍ ብሎአል በትምህርቱ ቀለም ተብለው ከሚጠሩት የሚመደበው በአዛውንት አያቱ አስታማሚነት የተኛው ለከፍተኛ ትምህርት ተቋም እጩ በነበረበት ሰዓት በቲቢ በሽታ ተይዞ ሊጠሩ በሚገባቸው ትልቅ ሰው እጅ ስር የወደቀው መልክ መልካሙ ወጣት በጀርባው ተጋድሞ በአንድሮይድ ተንቀሳቃሽ ስልኩ የማህበራዊ ድህረ-ገጥ ፌስ ቡክ ለረዥም ሰዓታት መጠቀም ያዘወትራል፡፡ አያቱ ወጣ ሲሉለት ስልኩን ጀሮው ላይ ለጥፎ እየተቅለሰለሰ እንደሚድንና እንደማይለያት እንደሚወዳት በጣሙን እንደሚያፈቅሩት የሚነግራትን ፍቅረኛውን ሲያወራ መዳንን ተመኘሁለት ልብን ይነካል፡፡ ተንቀሳቃሽ ስልኩን የባትሪ ኃይል መሙያውን ሰካበትና ወደ ውጭ ሲወጣ በር ላይ ከአጠገቤ ለሰአታት ጠፍታ የነበረችው ለምለም ጋር ትከሻ ለትከሻ በመገጫጨት ሰላምታ ተለዋውጠው ተላለፉ፡፡

ለምለም የተለመደው እግርጌዬ ጋር ተቀመጠች አክስጂን ጨርሼ ስለነበር ባለሞያ ጠርታ አስቀይራልኝ ከወጣች ገና መመለሷ ነው ግቢው ውስጥ የተገኙ ታካሚዎች ጋር እየዞረች መረጃ መሰብሰብ ጀምራለች፡፡

“ብትድን እንኳን ቶሎ አትነሳም” አለችኝ በድፍረት አፍጥጣ እያየችኝ

“ምን ማለትሽ ነው እስከዛሬ የተሠቃየሁት አይበቃም” ኤፍ ኤም ሬድዮ የሚከፍተው ታካሚ ጋር ነበርኩ በር ላይ መንቀሳቀሻ ጋር (ዊልቸር) ላይ ተቀምጦ አገኘሁትና ጢጋ ብዬ አናገርኩት እድሜው በ40ዎቹ አጋማሽ ላይ ነው አቶ ተሾመ ይባላል፡፡

“እንዴት ነህ አሁን ተሽሎህል” ብዬ ጠየኩና እግር እግሩን አየሁት

“እግዚአብሔር ይመስገን በጣሙን ደህና ነኝ”

“እዚህ ከመጣህ ለውጥ አለ” አልኩት አሁንም እየቀባው ያለውን የሚያብረቀርቅ እግሩን እየተመለከትኩ

“ለሶስት ወራት መገላበጥ አልችልም ነበር እድሜ ለእናቴና ለህክምና ባለሞያዎች አሁንማ ተቀምጬ በጋሪ እየተገፋሁም ቢሆን ፀሐይ እሞቃለሁ፡፡

“አሁን ምንድን ነው ችግርህ” አንተን እያሰብኩ ጠየኩት

“እንደምታይው እግሮቼ በጣም አብጠዋል የተለየ ምርመራና ተጨማሪ መድኃኒቶች እየወሰድኩ ነው፡፡ ኦክስጅን መጠቀምም ቀንሻለሁ ቀን ላይ አያስፈልገኝም ለሊት ስተኛ ብቻ ለዛውም 2 ቁጥር ላይ አድርጌ በመጠኑ ነው የምጠቀመው ያለፉትን ወራት ግን ያለማቋረጥ ነበር የምጠቀመው” ብሎ በረዥሙ ተነፈሰ

“ከቲቢ ሌላ ችግር አለብህ”

“ኤች አይ ቪ ፖዘቲቭ ነኝ ኤ.አር.ቲ መድኃኒት መከታተል ከጀመርኩ 5 ዓመታት አልፎኛል”

“ልጅ አለህ” የራሴን ችግር ጠየኩ

“ትዳር የለኝም ከእናቴ ጋር ነው የምታስታምመኝም እሷው ናት ብሎ ጠና ያች ሴትዬ አሳየኝ

“ስራ አልነበረህም” አዛውንቷን እያየሁ አወራሁ

“2 ዓመታት የአንበሳ አውቶቡስ ሾፌር ነበርኩ አገልግያለሁ አሁን ግን” ዝም አለ ፊት ለፊት ቡዝዝ ብሎ እያየ

“ዋናው ጤና ነው አይዞህ ሁሉም ነገር በጊዜው ይሆናል” ለማፅናናት ሞክርኩ

“ጤናን አብዝተን የምንሻው ስናጣው ነው እንዲያውም የናፈቀኝን ጤና እያሰብኩ ግጥም ስፅፍ ነበር” ብሎ አንድ ወረቀት አሳየኝ

“ለቅጣው ላስነብበው መፃፍ እና ማንበብ ይወዳል” ብዬ ተቀበልኩት

“አሁኑኑ እንድትመለሽ አልጨረስኩትም” በማለት ይህኝን ወረቀት ሰጠኝ”

“አይዞህ ትድናለህ ብዬ” ስንደረደር ወደ አንተ መጣሁ እንግዲህ ለቀጣይ ወራት ከመኝታህ መነሳት እንደማትችል እወቅ እኔ ደግሞ ልጄ ናፍቃኛለች ለመሄድ እንዳኮበኮበች ገባኝ ወረቀቷን ተቀብዬ ማንበብ ጀመርኩ፡፡

የህዝብ አውቶቡስ አንበሳ

ከተማውን ሲያካልል እያገሳ

ስዘውረው ከወጣትነት እስከ ጉልመሳ

ጤነኛ እንደነበርኩ ማን ያውሳ?

ያኔ ያላከበርኩት ጤንነት

ዛሬ ፈለኩት ግን አጣሁት

በእጄ ሲኖር የቀለለ

ጥሎኝ ሲጠፋ ያማለለ

ለአመታት ስኖር ያቀለልኩት

ታምሜ ስፈልገው አጣሁት

አልጨረስኩትም ብሏል በዚህ የሚቀጥል ጤነኝነቱ እያስታወሰ በፀፀት የሚቀጥል ሆኖ ተሰማኝ ወደ ውስጤ ሳስብ ግን ተቃራኒ ሆነብኝ የሰው ልጅ በሙሉ የማይፈልገው ነገር ቢኖር ድህነት ስቃይና መታመም ብሎም ሞትን ነው በተለያዩ አጋጣሚዎች ሊመጡ ይችላሉ። ሞትማ የማይቀር ነው ይሁንና ግን መልካም በሆኑ ሩህሩህ ተንከባካቢና ፍቅር ሰጪ ሀኪሞች እጅ ላይ ወድቆ መታመም አንዱ የህይወት ክፍል ነው። ለምን አትሉኝም ስቃይ የሚያስከትሉ ህመሞች ሁሉ በጊዜያዊ ማስታገሻም ቢሆን ድራሻቸውን ያጠፋቸዋል እንቅልፍ ለተከታታይ ቀናት የማይወስድ ከሆነ የሆነ ማስተኛ ይሰጡንና መለጠጥ ነው ምግብ የማንበላውን በደም ስር በኩል እያንቆረቆሩ ይመግቡሃል። ብቸኝነት እንዳይሰማህ ፍቅር በተሞላበት ስሜት በየቀኑ ይጎበኙሃል ፈለካቸው ጊዜ ስትጠራቸው ይጡልሃል በቃ ተንጋሎ ኑሮን መቀጠል ነውና የሾፌሩን ግጥም በራሴ ልቀጥለው አሰብኩን ለሊትና ቀን ሳይመርጥ ዋርድ አካባቢ ካለ በየሠአቱ የሚጎበኘን ነርስ በሩ ጋር ሲያልፍ አማረ ብዬ ተጣራሁ ድምፅ ለእኔም እስኪገርመኝ ከፍ ብሎ ተሰማው መፃፊያ እስኪርቢቶ ተዋስኩና ከግጥሙ በታች መፃፍ ጀመርኩ።

እንደ እኔ እንደ እኔ ደሞ

መኖር ይቻላል ለካ ታሞ

መተንፈሻ አክስጂን ገጥሞ

በሀኪሞቹ ታክሞ

ድኖ ተሽሎት አገግሞ

አሊያም ተንጋሎ ሰንብቶ ተጋድሞ

መኖር ይቻላል ለካ ታሞ

አሁን ነው የገባኝ ከራርሞ

የሰለሉ እግሮቹን አጥፌ በጀርባዬ ተንጋልዬ እንደተኛው ታፋዎቼ ላይ አስደግፌ ነው የፃፍኩት እጆቼን እጥፍ ዘርጋ አደረኳቸው ወደ ላይ ዘርግቼ የኦክስጂኑን መጨመሪያና መቀነሻ አዘዋወርኩት 5, 6, 7 እያዘ ንፋስ ለቀቀብኝ ወደ ግራ መለስኩት ቀናነስና የነበረበት ቦታ ተመለሰ አጠገቤ ያለውን ውሃ አንስቼ ቀና ማለት ስላልቻልኩ እንዳለሁ ለመቅመስ ሞከርኩ ደስ አለኝ ጥሩ መሻሻል ነው ወረቀቷ አነሳሁን ሁለት ስንኝ ጨመርኩበት

መኖር ይኖለሁ ተኝቼ ታምሜ

አያበቃም ይቀጥላል መግጠሜ፡፡

አመሻሹ ላይ የክፍል አጋሮቼ በቦታቸው ላይ የሉም የቴሌቪዥን ክፍል ውስጥ እንደሆኑ ውስጤ ነግሮኛል፡፡ አዛውንቷ አያት እየተነጫነጫ ጋቢያቸውን ተለቅ ያለ ቢጫ ፌስታል ውስጥ እየጎሰጎሱ ከለምለም ጋር ይከራከራሉ፡፡

“እማማ በቃ ጠዋት ይሄዳሉ ከመሸ...” አቋረጧት

“እዚሁ ቅርብ ቤተ ክርስቲያን አድራለሁ”

“ልጁ ጋር ቢያድሩ ይሻላል ብርዱን አይችሉትም”

“አይ ... የኔ ልጅ ቢልልኝማ በዚህ እድሜዬ ጠቅልዬ መንኲሼ እዚያው መኖር ነበረብኝ ብርድና ረሀብ እኮ እዚያ የለም” አሉ ረጋ ባለ እናት ናት ስሜት

“ዛሬን ከእኔ ጋር እደሩ” እጆቻቸውን ለመያዝ ሞከረች

“ምን አጠፋሁ ፖሊስ እጠራለሁ ነው እኮ ያለኝ እንደ ሌባ ፖሊስ ለእኔ ፖሊስ” ቁጭት ያሉ ይመስላል

“ሁልጊዜ አይደል እንዴ የሚያስጠነቅቁት ሊያስፈራራዎት ነው እንጂ ከልቡ አይደለም”

“ስላሳሰማሽው ነው ዛሬ እዚህ እንዳያድሩ እንዳላይዎት ነው ያለኝ እንዴት እንደጠመደኝ አልገባኝም እኔ ሰው እንኳን አይመክንብኝም ነበር”

የእሳቸው መሄድ ለምለምን ብቸኝነት ሊያሰማብኝ ለመሄድ ሊያነሳሳብኝ እንደሚችል ሳስበው ደንገጥኩ ያለ ሌላ አቅሜን ተጠቅሜ በጩኸት አወራሁ፡፡

“እማማ እናቴ ይሰሙኛል ባወጣሁት ድምፅ ሳይደነግጡ አልቀረም ወደ እኔ ዞሩ”

“ጠዋት የተናገርት ቢረጋ የሚሉት ሰውዬ እኮ አያገባሁም የፅዳቶች አለቃ እኮ ነው ለሀኪሞቹ እንነግራለን፡፡ ስለዚህ አይሂዱ እዚሁ ነው የሚያድሩት” አልኩ የለምለምን መሄድ ለማስቀረት ስል ራስ ወዳድ አይደለሁ?

“መዋረድ በስተርጅና አይሆንም በጠዋት እመጣለሁ አሁንማ የስራ ፍቃዴንም እየጨረስኩ ነው” እየተጫመ ነበር

“እማዬ ስራ አሎት እንዴ?” ለምለም ጠየቀች

“ላለፉ 28 አመታት ድሮ ቀበሌ አሁን ወረዳ በሚባለው ተቋም ውስጥ በፅዳት ሠራተኝነት አገልግያለሁ ከሁለት አመት በኋላ ጡረታዬን አስከብራለሁ” ረጋ ባለ ድምጽ

“አሁንም ጠንካራ ኖት እኮ ማዘር” ገርመም አደረኳቸው

“አይንም እየደከመ ነው ልጄ ባለቤቴም እኔው መ/ቤት ሰላሳ ስድስት— አመታት አገልግሎ በጡረታ ተገሎ ቤት ከተቀመጠ አምስት ዓመት ሞልቶታል ጥበቃ ነበር” አሉ እንደመቆዘም ብለው

ጡረተኛ አዛውንት ባልና ሚስቶች አንድ አለን ብለው የሚመኩበት በትምህርት ውጤቶች ከእኩዮቹ ፊት አውራሪ በመሆን በከፍተኛ አመርቂ ጉብዝናው ወደፊት ገስግሶ የከፍተኛ ት/ቤት በር ላይ ሲደርስ በቲቢ ተይዞ ቀጣይ አመትን ላይማር ሊጠራቸው በሚያስብ አያቱ እጅ ላይ ወድቆ ከጎኔ

ተኝቷል መልክ መልካሙ ወጣት አንጀቱን በሉት እኔ ለልጄ ስል የሱ መዳን ደግሞ ከራሱ አልፎ ለአዛውንቶቹም ወሳኝ ነው የጤናው ጉይ ከፈጣሪ በታች በህክምና ባለሞያዎቹና በዘርፉ የሚሠሩ ሰዎች ላይ ተጭኖአል ከባድ ኃላፊነት በዚህ አይነት አደጋ ላይ የተገኙ ወጣቶች ቁጥር በበዛ ቁጥር ከበስተጀርባቸው የሚጎዱት ወገኖች አያሌ ይሆናሉ ከዳኑ ደግሞ ... አስራ ሰባተኛውን የማለዳ መርፌ ስጋ የሚባል በሌለው መቀመጫዬ ተወግቻለሁ ሐኪሞች የዕለት ጉብኝታቸውን አድርገው ወተዋል። እንደተለመደው በርካታዎቹን ኪኒኖች በለምለም እርዳታ ውጭ ድብርት ተጫጭኖኛል ልቤ አካባቢ ያቅለሸልሸኛል ማንንም ማየት አልፈልግም ረፈድፈድ ብሎ ወተቱን እስከምጠጣ ማለት ነው።

ታከለ ተሾመ ክፍል ቀይሮ ፊት ለፊት ወደአሉት ነገሮቹ ጋር ከተቀላቀለ ሁለት ቀን ይሆነዋል አልጋው ባዶ በመሆኑ ቅር ብሎኛል። ይሁንና ግን ወተት አጠጣጡን በማየት ለምለም ምሳሌ ታደርግብኛለች “ተመልከተው መዳን ስለሚፈልግ ጭልጥ ያደርጋል አንተ ግን ትለኛለች ...” ሁልጊዜ ምን አይነቱ ነው ያሰድበኛል ቀስ ብሎ አይጠጣም እያልኩ እናደድበት ነበር እራስ ወዳድ አይደለሁም? አሁን በሱ ምክንያት አልጨቃጨቅም።

ቢረጋ ወ/ፃዲቅ የዕዳቶቹ አለቃ አብዛኛውን ቀን በተለይ የተለየ እጥባት ሲያደርጉ ግድግዳና ጣሪያውን ግቢውን ሳይቀር በሚያፀዱበት ጊዜ አብሮአቸው እጅ ለእጅ ይሠራል ጨርሰው ወደ ቤታቸው ሲሄዱ እሱ ግን እስከ ምሽት እዚያው ነው የሁላችንንም ስም ከነአባት በቃሉ ያቃል ዛሬ ከምሳ በኋላ ረፋዱ ላይ ነጭ ገዋኑን ለብሶ ወደ ክፍላችን ዘለቀ መልክ መልካሙን ወጣት ለስለስ ባለ ድምፅ ጠራው።

“እቃዎችህን ሰብስብ ክፍል ትቀይራለህ” ትዕዛዝ አዘል መልዕክት አስተላለፈ

“እኛስ” አለች ለምለም ብቻችንን መቅረቱ አስፈርቷት

“ቅጣው የሚቀየርበትን ቀን እናሳውቃችኋለን አንተ የማዝህ ነገር ካለ ጥራኝ ወደ ፊት ለፊት ውጣ፤ ብሎት በሚፈጥን አረማመዱ ሄደ

“በዚህ የኤም ዲ አር የመድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ/ህክምና የሚሰጥበት ዋርድ ውስጥ ማንኛውም ታካሚ መጀመሪያ ሲገባ ቀጥታ አስቀድመው ከነበሩት ጋር መቀላቀል አይቻልም ለብቻ ፊታቸውን ለጫካው የሠጡት መደዳ ክፍሎች ውስጥ ይገባና በመጀመሪያዎቹ ከ15 ቀን እስከ አንድ ወር ድረስ መድኃኒቱን ከተከታተለ በኋላ በሚደረግለት የአክታ ናሙና ምርመራ ባክቴሪያዎቹ መዳከማቸው ሲረጋገጥ ብሎም የማስተላለፍ አቅሙ ቀንሷል ሲባል መደዳውን ኤል ሼፕ ወደተሠሩት ፊት ለፊት ያሉ ክፍሎች እንደአመጣጡ ወደ አንዱ ይዘዋወርና በርከት ካሉ ታካሚዎች ጋር ቀሪ ጊዜውን ይገፋል፡፡

ሠውነቱ ምንም ለውጥ የለውም እንደገረጣ ነው የእንቅልፍ ሰአቱ ትንሽ ጨምሮአል ከጀርባዬ ውጭ መተኛት የለም መገላበጥ አልችልም እጆቼ በደንብ መወራጨት ጀምረዋል እግሮቼም ይታጠፋሉ ይዘረጋሉ ብርድ ልብሱ ይከብዳቸዋል እንጂ ከገላለጡኝ ወደ ላይ አነሳቸዋለሁ የሽንት መቀበያው ቱቦ (ካቲተር) ተነቅሎኝ ለምለም በፖፖ እየተቀበለችኝ መድፋት ጀምራለች በ24 ሰዓት ውስጥ አንድ ዳቦ በተገኘው ማባያ መጨረስ ጀምራለሁ ግማሽ የተቀቀለ እንቁላልም አላምጩ እውጣለሁ ሠገራ በግድ ከሰው ለመመሳሰል ለ42 ዓመታት በቀን አንዴ ስለነበር ናፍቆኝ ነው መሰለኝ ሞክራለሁ ከማማጥ ውጭ ጠብ ያለ ነገር የለም፡፡

ለምለም በጣም ተናዳለች ተስፋ መቁረጥ ሳያስቀር ሰፍሮበታል ቁጣ ቁጣ እያላት ነው፡፡

“እኔ ደክሞኛል ስማ አንተ ምንም ተስፋ የለህም ለውጥም አላመጣህም ካንተ በሁለት ቀን የሚድሙት ይኸው ተሸሎአቸው ክፍል ቀየሩ አንተ ግን ...” አቋረጥኳት

“አላየሽም እንዴ ጥሩ ለውጥ አለ እኮ የሠለለ እጄን ግራ ቀኝ አወራጨሁና ቀኝ እጄን ቦክስ ጨብጬ የግራ መዳፍ ባለችኝ ጉልበት ነረትኩት ጠሽ የሚል ድምፅ ወጣች” አየሽ ጥንካሬ ከአንድ ሳምንት በኋላ ደግሞ” ላኩኝ ግራ ቀኝ ያለውን ባዶ አልጋ እያለሁ፡፡

“ለእኔ አይታየኝም አትቀልድ መሄዴ ነው” እቃዎቿን መሰብሰብ ጀመረች መለማመጥ ቀጠልኩ የምታምንባቸውን ታቦታት ደረደርኩ ለትንሽ ቀን አጠገቤ ካለች እንደምድን አሊያ ግን መሞቴ እንደማይቀር ገለፅኩ በስተመጨረሻ በልጄ ሁሉ ሳይቀር ምዴላት ለአንድ ሳምንት ብቻ እንድትቆይልኝ አግባባኝ አምስት ቀናት ሰጠችኝ ተማመንን ቃል ገብታልኝ የኦክስጂን መለኪያ ጌጅ ከ20 ቦታች ሲያሳይ ስለነበር ልታስቀይርልኝ ባለሞያ ለመጥራት ሄደች፡፡

ለሊቱን አንዱን ሳወጣ ሌላኛውን ሳወርድ የተዘበራረቁ ሐሳቦችን እያስተናገድኩ አድሬ የማለዳዋን መርፌ ተወግቼ ሰአቱ ሲደርስ እንድውጥ እረዳችኝ ሁለት ሁለት እያደረኩ መዋጥ የምችልበት ደረጃ ደርሼያለሁ፡፡ አስራ ሁለተኛዋን ካወራረድኩ በኋላ ለምለም በፍጥነት ወደ ውጭ ወጣች ስትመለስ ተቀምጦ መንቀሳቀሻ ወንበር /ዊልቸር/ እየገፋች መጣችና መኝታዬ አጠገብ አቆመች፡፡

“በል ዛሬ ወደ ውጭ ትወጣለህ” አለችኝ ኮስተር ባለ ትዕዛዝ አዘል አነጋገር

“ትንሽ ልረፍ” አልኩ መድኃኒቶቼ የድብርት ስሜቱን በሰውነቴ ላይ መልቀቅ ጀምሮአል

“ሰው የሚልህን አትሰማም በቃ መሄዴ ነው” ጋሪውን ይዛ ልትወጣ ስትል

“እሺ እሺ ለሚ እንዳውም ፀሐይ መሞቅ አምሮኛል” መለመን ጀመርኩ፡፡

“በል በርታ ተነስ”ቆጣ እያለች ተመለሠች ከተኛሁበት ደግፋ አንስታ ምታመኝታዬ ላይ አስቀመጠችኝ፡፡

“መልሸኝ መልሸኝ አስተኝኝ” አልኩ ሠውነቴ ዝልፍልፍ አለ የመጨረሻ ድካም ደከመኝ

“ተወው በቃ አንተ መዳን አትፈልግም” መልሳ አስተኛችኝ ይዛ የመጣችውን ጋሪ እየገፋች ወጣች

“አልቻልኩም አልቻልኩም” አልኩኝ በቀስታ

“አስቸጋሪ ሰው ነህ” ተመልሳ መጣች እየተቆጣች

“ተዝለፈለፍኩ እኮ በቃ ነገ...” አቋረጠችኝ

“ነገ የሚያግዝህ ፈልግ” እቃዋን መሰብሰብ ጀመረች

“ያለ አክሲዬን መተንፈሻ መቆየት አልችልም እኮ” አጠገቤ የቆመውን የአክሲዬን በርሜል እያሳየኋት

“እሱ የራሱም ጉዳይ ነው” በጣም መቆጣት ጀምራለች ጥድፊያዋ ለጉድ ነው፡፡

እንባዬ በሁለቱም አይኖቼ ለጉድ መውረድ ጀመረ ለመጀመሪያ ጊዜ የመጨረሻ ተስፋ መቁረጥ ተሰማኝ ቃላት መተንፈስ አልቻልኩም፡፡

“ለራስህ አልቅስ በቅቶሃል” እንደዚህ ትላለች ብዬ መቼም አስቤ አላውቅም ግን አለችኝ

“እባክሽን ቃልሽን ጠብቂ አምስት ቀን ብቻ” ሲቃ እየተናነቀኝ አወራለሁ

“እስካሁን የደከሙት ይበቃኛል የቀረችህን ጊዜ አብሬህ መቆየት አልችልም” ስታወራ ትጮህ ነበር

በጣም እያለቀስኩ ነበር እንባዬን መቆጣጠር አልቻልኩም በሁለት መንታ ይወርዳል ፊቷን ቀና ብዬ ማየት ተሳነኝ የአለም መጨረሻ ነው የመሰለኝ

“አዎ አልቅስ ለራስህ እኔ ሰልችቶኛል” አፍና አፍንጫዋን የሸፈነችበት መከላከያ (ማስክ) የመገንጠል ያህል መንጭታ አወላቀችና ደረቴ ላይ ወርውራ ሥራ ሳታየኝ እየፈጠነች ወጣች በቃ ሄደች አልተመለስችም

በጀርባዬ እንደከረምኩት ተንጋልዬ አንባሮቼ ወደ ጎን እየወረዱ ጀሮዎቼ ደጃፍ ሲደርሱ በእጆቼ ጠራረኩና ለቀጣይ ለቅሶ መንቀሳቀስ የሚችል አንገቴን ወደ አንድ ጎን አዞርኩት ግራ ጉንጨን ትራሱ ላይ አስደግፌ ለቅሶዬን አስነካሁት ብቻዬን በመቅረቴ ለራሴ አነባሁ የምድን መስሎ ስላልተሰማኝ ለራሴ ተነፋረኩ ልጄን መልሼ አላያትም ብዬ አስቤ ለራሴ ሲቃ በተናነቀው ድምፅ አለቀስኩ አዎ ለራሴ ልክ ነበረች ለምለም በዚህም በዚያም ለራሴ እራሴን እስኪያመኝ አለቀስኩ እራስ ወዳድ አይደለሁ? በፀጥታ ባዶ ክፍል ለብቻዬ አመሸሁ ማታ የምወስዳቸው ሁለት ኪኒኖች አጠገቤ ተቀምጠዋል ዛሬ የመጣልኝን ወተት አልቀመስኩትም በየቀኑ ከሚጎበኙኝ ብሎም ከሚያፅናኑኝ የጤና ባለሙያዎች ውስጥ ግንባር ቀደሙ እስክሪፕቶ የሚያውሰኝ ከቁመቱ ዘለቅ ያለው አማረ አጠገቤ ቆሟል።

“ቅጣው እንዴት ነህ ዛሬ ደግሞ ሁለቱም ወተቶች አሉ” ምነው ትንሽ አትሞክርም ነበር” ሁልጊዜ ታናሽ ወንድሜ ነው የሚመስለኝ

“ለምለም ትታኝ ሄደች” የደረቁ እንባዎቼ ፊቴን ከመጠን ባለፈ ያጨማደዱት መሰለኝ

“ትሂዳ እስከአሁንም መቆየት አልነበረባትም” ተረጋግቶ ነው የሚያወራው

“አማረ ካለ ረዳት እንዴት እቆያለሁ?” ተስፈ በሌለው ቅስሙ በተሰበረ ድምፅ ተነፈሰኩ።

“እኛ የት ሄደን ነው የምትቸገረው አታስብ ሁላችንም እንደግፍሃለን” ሊያፅናናኝ መሠለኝ

“በየቀኑ ብዙ እርዳታ ያስፈልገኛል ሁላችሁም ደግሞ አንድ አይነት ልትሆኑ አትችሉም በአንዳንዶች ተራ ልቸገር እችላለሁ ደግሞ መሰልቸት አለ” አልኩኝ የለምለም ንግግሮች እየታወሱኝ

“ሐረር ነው አይደል የተወለድከው ቆየህ እንዴ አዲስ አበባ ከገባህ” ጨዋታ ለመቀየር ይመስላል ጠየቀኝ

“እስከወጣትነት ጊዜዬ እዚያው ነበርኩ በ15 ዓመቴ ነው እዚህ የመጣሁት”

“ሐረር የት አካባቢ ነበርክ” በእጆቼ እየደባበሰ በተቀራረበ ስሜት አወራኝ

“የተወለድኩት ቀላዳንባ ነው እናትና አባቴን በተወለድኩ በአንድና ሁለት አመቴ በተከታታይ በሞት ስላጣሁ ማልቴዝ (ቤተልሂም) ተብሎ በሚጠራው የካቶሊክ ሚሽነሪዎች ጋር ከበርካታ የተለያዩ ልጆች ጋር ነው ያደኩት ከዚያ አዲስ አበባ አመጡኝ” በአንክሮ ስለሚያዳምጠኝ ተረጋጋሁ፡፡

“ሐረርን አውቃታለሁ ኖሬባታለሁ” አነጋገሩ ርጋታ የተሞላበት ነው ያምራል

“ተው ባክህ እዛ ዘመድ አለህ” ከፍተኛ መረጋጋት ውስጥ እየገባሁ እንደሆነ ታውቆኛል፡፡

“የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ነበርኩ ሁለት ቦታ ቆይቼያለሁ በተለይ ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን ረዘም ላለ ጊዜ ነው ያገለገልኩት ብታይ ተመችቶኝ ነበር” ሲለኝ በትክክል መንፈሳዊ ሰው መሆኑ ቁልጭ ብሎ ይነበብበት ነበር፡፡

“አሁንም እየሰራህ ያለኸው ፈጣሪን ከማገልገል በፍፁም አይለይም አመሰግንሃለሁ” ኩራት ተሰማኝ

“ምን ግዜም አብሬህ ነኝ ምንም እንዳይሰማህ አሁን ምን ላርግልህ” ፍቃደኝነት እየተነበበት ጠየቀኝ

“ራሴን በጣም እያመመኝ ነው ጥሩ እንቅልፍ አስፈልጎኛል” አልኩ መተኛት ስላማረኝ

የሙቀት መለኪያ አምጥቶ ብብቴ ውስጥ በአክብሮት አስገብቶ ጊዜውን ጠብቆ አወጣው 39.5 በጣም ትኩሳት ነበረኝ የማታውን ኪኒን በሰአቱ አስለውጦኝ ከትንሽ ጊዜ በኋላ ወተት አቀማመሰኝ አንድ መርፌ ማስታገሻ

መሠለኝ ወጋኝና መልካም ለሊት ተመኝቶልኝ ጉሉኮሴን አስተካክሎ መተንፈሻዬን አመቻችቶ በርና መስኮቶቼን ዘግቶኝ ወጣ ታላቅ እረፍት ተሰማኝ ከትንሽ ደቂቃዎች በኋላ በላብ ተዘፈኩ የራስ ምታቴ ቀስ እያለ በኖ ጠፋ ጭልጥ ያለ ሰላማዊ እንቅልፍ ወሰደኝ፡፡

በቀን ውስጥ ከምመገባት ምግብ ላይ እጆቼን ብሎም አንገቴን እና እግሬን ብቻ ስለሆነ የማንቀሳቅስበት እንብዛም የማቃጠው ንጥረ ነገር የለኝም የምወስዳቸውን መድኃኒቶች ከመደገፍ ባሻገር የውስጥ አካላቶቼ ተግባራቸው በአግባቡ እንዲያከናውኑ ለማገዝ 40% ጉሉኮስ ከቫይታሚን ጋር ተቀላቅሎበት ከበላይ ተንጠልጥሎ በደም ስሬ እየተሰጠኝ ያለው አጋዥ ቦቲዬ ነበር ሽንቴ ግን አይጣል በርካታ ነው ዛሬ ደግሞ ጉዴ ፈልቷል ጭልጥ ካለው እንቅልፌ ስባንን የክፍሉና የበረንዳው በርካታ ባለሽንብቆ ነጭ መብራቶች ወከክ ብለው በርተዋል ከፊት ለፊት ያለው በዛፎች የተሞላው ጫካ መሠል ቦታ በጭለማ ተውጦአል ፀጥታው ወደር የለውም የጅቦች ድምፅ በቅርበት ይሠማል እኩለ ለሊት እንዳለፈ ተጠራጠርኩ ግራ ቀኝ አየሁ ማንም የለም ባለ ሶስት አልጋ ክፍል ውስጥ እኔ ብቻ ፊኛ ከመጠን ባለፈ በሽንት ሞልቷል፡፡ ወጥሮኛል መሽኛ እቃ ለማንሳት ቀኝ እጄን ሰነዘርኩ በአየር ላይ ተንጠልጥ ቀረ ቀዘፍኩ ልደርስ አልቻልኩም በጣም ተጨናነኩ በሽንት ከመወጠሬ የተነሳ እንደ ድሮ ልቁነጠነጥ ፈለኩ ወገቤ መንቀሳቀስ አይችልም እግሬን ወደ ላይ ታች አንቀሳቀስኩ አልተቻለም፡፡ ጠበቅ አድርጌ ግራና ቀኝ ገጥሜ ጭኖቼን ያዝኩ ጨመኩት ተወጠርኩ ፊኛዬ በንፋስ የተሞላ ኳስ መሠለኝ ቆጠቆጠኝ ሽንቴ ዘንጉ ላይ የደረሰ እንደሆነ ታወቀኝ ከእግር እስከ ፀጉሬ ተሳስሮ ተኮማትሮ የነበረው አንዴ ተፍታታ ለቀኩት በር በሩን እያየሁ ሙቀት የዛበት ሽንት ከጉልበቴ እስከ ጀርባዬ ድረስ አረጠበኝ እፎይ የወለድኩ ነው የመሠለኝ የበሰበሰ ዝናብ አይፈራም ይባል የለ ሊነጋጋ ሲል ድጋሚ ሽንቴ መጣ የሚረዳኝ አልፈለኩም እቃውም ትውስ አላለኝም እንደተንጋለልኩ ለቀኩት እንደተጨመላለኩ የጠዋት መርፌዬን ገለጥ ገልበጥ አድርጎ ወጋኝ በፀጥታ ገባ በፀጥታ ወጣ አይቼው የማውቅ አልመሰለኝም ወጣት ነርስ

ዶ/ር በቀለ የማለዳ የታካሚዎቻቸውን ጉብኝት በሁለት ነርሶቻቸው ታጅበው መጎብኘት ጀምረዋል በዋርዱ በእድሜያቸው የአባልነት አቋም ላይ

ያሉት እሳቸው ብቻ ናቸው ሌላ አንቱ ብለን የምንጠራው የለም ሽማግሌም አይደለም ብቻ ከነተግባራቸው የክብር ደረጃ ላይ የደረሱ ሐኪም ናቸው በአገራችን ማለትም በዚህ ሆስፒታል የኤም ዲ አር ህክምና መሰጠት ከጀመሩት ጊዜ ጀምሮ እስከ አሁን በዘርፉ እያገለገሉ ይገኛሉ። ባለፉት ዓመታት በሙሉ ከአንድ ሺህ ስድስት መቶ በላይ ታካሚዎች ተኝተው በነበሩበት ጊዜ በእርግጠኝነት ሁሉንም ዳብሰዋል። ህክምናውን ተከታትለውታል አባታዊ ምክራቸውን ለግሠዋል። ታካሚያቸው ጋር ሲደርሱ ስሙን እስከ አባቱ በመጥራት ነው የሚጀምሩት በእጃቸውም በመመርመሪያቸውም ይዳብሱናል። አይኖቻቸውን ሳይነቅሉ በርህራሄ ያዩናል ማውራት ከጀመርን ትንፋሽ ሳይሉ በፀጥታ ያዳምጣሉ። የማጠገብ ምክራዊ አንደበታቸውን ይለግሱናል አይሰለቹም አሁን ታጅበው አጠገቢ ቆመዋል።

“ቅጣው ተ/ማርያም” አሉ የህክምና መዝገቤን ገለጥ ገለጥ እያደረጉ በእግርጌ ጋር ቆመዋል።

“አቤት ዶ/ር” ነርሶቹን እየተመለከትኩ

“ምን የተለየ ነገር አለ” ከመዝገቡ ላይ አይናቸውን ነቅለው ፊት ፊቱን እያዩ

“ሽንቴን መቆጣጠር አልቻልኩም” የተዘጋጀሁበት ውሸት ነበር።

“ማለት በጣም ይወጥርሃል እ... እ... መጣሁ ... መጣሁ ይልህና ከዚያ ...” አቋረጥኳቸው

“አይደለም ዶ/ር ፊኛዬ ውስጥ እራሱ የሚጠራቀምም አይመስለኝም ዝም ብሎ ይፈሳል” ነርሶቹ ያወቁብኝ ስለመሰለኝ አፍጥጮባቸዋለሁ።

“ከዚህ በፊ ካቲተር (የሽንት መውረጃ ቱቦ) ትጠቀም ነበር” ወደምፈልገው አቅጣጫ ገቡ።

“በቃ እንደዚህ ሲያደርገኝ ነው የተገጠመልኝ እዚህ ሆስፒል በገባው በትንሽ ቀናት መቆጣጠር ችግሩ ነበር። አሁን ግን እንደበፊቱ ይፈላል መበስበስ ብቻ ነው” ብርድ ልብሱን ገለጥ አድርጌ በሽንት መጨመላለቁን አሳየኋቸው።

“ለትንሽ ጊዜ ካቲተር መጠቀም አለብህ ስጋት አይግባህ መድኃኒትህን በአግባቡ ውሰድ ጠንከርከር ስትል መቆጣጠር ትጀምራለህ” እንደተሳካልኝ ገባኝ።

“አመሰግናለሁ ዶ/ር ለምለምም ጥላኝ ሄደች አሁን ብቻዬን ነኝ”

“ብዙ ስጋት አይግባህ ሁላችንም ከጎንህ ነን መሄዷን አውቄያለሁ” እንደ ግል ችግራቸው ስለእያንዳንዳችን እንደሚወያዩ ሳስብ በውስጤ ጀግና ነኝ አልኩ።

“የተወሰኑ ቀናት አብራኝ ብትሆን ደስ ይለኝ ነበር እሷ ግን ጨከነች” አይኔን ወደ ግድግዳው አዞርኩ።

“መሄዷ አይከፋም ለእሷ እዚህ ቦታ መሆን ብዙ አይመከርም” እንድትሄድ የመከራት መሰለኝና ሽምቀቅ አልኩ መልካም ተመኝተውልኝ ክፍሌን ለቀው ወጡ።

ቢረጋ ወ/ዓዲቅ ያለፉትን ሁለት ቀን ከፅዳቶቹ ጋር አላየሁትም በመተላለፊያው ላይ ግን ቢያንስ በቀን አንዴ ነጭ ጋዋኑን ለብሶ ሽር ጉድ ሲል ውልብ ይልብኛል። ሐኪሞቹ በወጡ ከተወሰነ ደቂቃዎች በኋላ መቶ በስተቀኝ ያለውን ታክለ ተሾመ ተኝቶበት የነበረውን አልጋ በንፁህ አንሶላዎች ጀምሮ እስከ ባለ ደቃቅ አበባዎች አልጋ ልብስ ድረስ ሽጋ አድርጎ አነጠፈው ደግፎ አነሳኝና ሲስተር ቤት ተብሎ ከሚጠራው ቦታ መቶ ሌላ ታካሚ ከሚያስታምም ጎረምሳ ጋር ተጋግዞ ንፁህ የበሽተኞች የደንብ ልብስ (ቢጃማ) አለበሱኝ በሽንት የራሰውን ጠቅልሎ ነጫጭ ጓንት (ግራብ) ባደረጉ እጆቹ ጥግ ላይ አደረገና ወደተነጠፈው አዲሱ መኝታዬ ላይ አስተኛኝ ሲያነጥፍ ሳየው ክፍል የሚጋራኝ አዲስ ጎረቤት የሚያጣልኝ መስሎኝ ከብቸኝነት ተገላገልኩ

ብዬ ተደስቼ ነበር ይሁንና ግን በወንድማዊ አስተቃቀፍ የማዘል ያህል ደግፎ ተሸክሞኝ ማለት ይችላል እንክብካቤ በተሞላበት ስሜት ሲያስተኛኝ የተደበላለቀ ስሜት ፈጠረብኝ ምን አይነት ስሜቶች እንደሆኑ እናንተው ገምቱ ለነገሩ በእኔ ቦታ ካልሆናችሁ ሙሉ ለሙሉ ውስጤ ምን ያህል እንደተፍለቀለቀ አይገባችሁም፡፡

የቢረጋ ወ/ዓዲቅ እግር ክፍሌን ለቆ በወጣ አስር ደቂቃ ውስጥ አይኖቿ የውበት ዜማን የሚያዜሙ ሲያይዋት ቢውሉ የምታምር ነርስ ከወጣት የስራ ባልደረባዋ ጋር መጡ

“ብቸኝነቱ እንዴት ይዞሃል” ወንድዬው ነበር የጠየቀኝ

“መቼም አይለመድም በህይወቴ ለመጀመሪያ ጊዜ ማንንም አጣሁ አንድ እንኳን”

“በቅርቡ አጠገብህ ሌሎች ይመጣሉ እኛም ሁልጊዜ ከአንተ ጋር ነን” አይኗ እያበራ ታወራለች

“መልካም አመሰግናለሁ” በእጃቸው የያዙትን በደስታ እያየሁ ነው

“የሽንት መቀበያ ፕላስቲክ ነው ለጊዜው ሽንት መቆጣጠር አትችልም ስለዚህ ያስፈልግሃል”

“ዶ/ር ቀደም ብለው ነግረውኛል በድጋሚ አመሰግናለሁ፡፡

ከላይ ከአልጋ ልብሱ ጀምሮ እስከ ውስጥ ድረስ ገለጡልኝ ቱታዬን ገለጥ አድርገው ወጣቷ የጤና ባለሙያ በእንስቷ እየታገዘ በማለስለሻ ቅባት (ጄል) በመቀባት መካከለኛ የሆነ የፕላስቲክ ቱቦ “አይዞህ ተረጋጋ ምንም ስሜት አይሰማህም እንዳትፈራ” አለኝ፡፡

“ልምዱ አለኝ መልካም ነው ቀጥል” አልኩ አዘቅዝቄ እያየሁ

“ከዚህ በፊት ተጠቅመሃላ” ነርፏ ነበረች

“አንድ ጊዜ በቅርቡ አዎ” ማስገባት ሲጀምር

“እስቲ ስጠኝ እኔ ልሞክር” አለችው

“ብዙ የሚከብድ አይደለም አብረን እንስራው” አቀበላት ቀና ብሎ እያያት በግራ እጇ ብልቴን በቀኝ እጇ የፕላስቲክ ቱቦውን (ካቲተር) ይዛ ለማስገባት ተመቻቸች ከሠውነቴ መገርጣትና መደካከም በተጨማሪ የመራቢያ የወንድ ብልቴም ጥንት ከነበረበት አቋም ወርዶ ሳስታ ተልፈሰፍሳ ጨርቅ ሆናለች ክልትውትው ስራ ያቆመች ይመስላል በምታምረዋ ባለክብልል አይኗ ነርስ እጅ ተይዛ እንኳን ብልቴ ከቦታዋ አልተንቀሳቀሰችም አዘንኩላት አብዛኛው አካላቶቹ ከአገልግሎት መስጫ ውጭ እየሆኑ እንደሆኑ ታወቀኝ ጨርሰው ወጡ፡፡

አሁን ትልቅ እረፍት ተሰማኝ ሽንት አይወጥረኝም ለሊትም ሆነ ቀን መሸኛ እቃ የሚያቀብለኝ አልፈልግም ወደ ውስጤ ዘልቆ ፊኛዬ ድረስ በገባው ቱቦ እየወረደ የሚጠራቀምበት ባለ ሁለት ሊትር የፕላስቲክ ከረጢት አለ እሱ እስኪሞላ ያለመጨነቅ በሽንት ያለመወጠር መብት እና እድል ተሰጥቶኛል በማንኛውም ሰዓት ወይም ጊዜ አንድ ሰው ገልብጦ ይደግፈኛል አሁን የቀረኝ ኦክስጅን ስጤርስ ባለሙያ መጥራት የሚችልኝ ረዳት ማግኘት ይኸም ቀላል ነበር የሞሼንና የሰለሞንን የእጃቸውን ስልክ መቀበል እችላለሁ ባለሙያዎቹ እነሱና ጓደኞቻቸው ናቸው፡፡

ለሊት ላይ የምሸናበትን እቃ የሚያቀብለኝ አጥቼ ነው ብዬ ከመናገር ይልቅ መቆጣጠር ሳልችል አምልጦኝ ነው ዝም ብሎ ይፈሳል ብዬ ያዥጎደጎድኩት ውሸት ምንም አልቆጨኝም እርግጥ ለጠበቃና ለሀኪም መዋሸት መዘዙ ብዙ እንደሆነ ባውቅም ለዛሬው ግን የተሳካልኝ ይመስላል፡፡ መልካም እረፍት ሳልንቆራጠጥ ባልረጠበ መኝታ ላይ አድሬ የማለዳዋን መርፌ ተወግቼ ረፋድ አካባቢ ይመስለኛል አንድ ሐኪም በመስኮት በኩል ቆሞአል፡፡

“ማነህ አንተ ስምህ ማን ነበር” አክብሮት በጎደለው ድምፅ ጠየቀኝ

“ቅጣው ነኝ” እንዲያናግረኝ ፈለኩ

“ስማ ዝም ብለህ በጀርባህ ብቻ አትተኛ ገልበጥ ለማለት ሞክር” ቁጣ ያለበት ትዕዛዝ

“ብችል ደስ ይለኝ ነበር ግን ...” ዝም አልኩ

“በኋላ ጀርባህ ይቆስልና ሌላ ጣጣ እንዳታመጣብን ስንቱ አስቸግሮናል ተንቀሳቀስ አሊያም ገልብጡኝ በል ያልተገላበጠ ... ብቻ በርታ” ሄደ፡፡

መጀመሪያ ተናደድኩ ብቆስል እኔ ጣጣው ለእኔ ስቃዩ ለእኔ ብሞት እኔ እሱ ምን ይሆናል ከዚህ በፊት አይቼው አላውቅም እንደ መስቀል ወፍ አንዴ የሚከሰት ሐኪም ብቆስል ቢያየኝ ለደቂቃዎች ነው ብሽቅ አልኩኝና መልሼ ፈገግ ስንት አይነት ሰው አለ እባካችሁ ምን እንደማስብ ምን እንደምል ጠፋኝ ምን ነበር ያለው በተደበላለቀ ስሜት አጨበጨብኩና በረዥሙ ተንፍሼ ሁለቱንም የእጆቼን መዳፎች ግራና ቀኝ አልጋዬ ላይ አድርጌ ወደ ታች ገፋሁ ከወገቤ በላይ ከፍ አልኩ ተስፈንጥሬ እግሮቼን በመጠኑ እንዳጠፍኩ መኝታዬ ላይ ቁጭ አልኩ ደንገጥኩ መልሼ በጀርባዬ ብተኛ መነሳት የማልችል መሰለኝ መቀመጥ ናፍቆኝ ስለነበረም ይሆናል እንደዛው ቀረሁ ውስጤ ተፍለቀለቀ፡፡

መኝታዬ ላይ እንደተቀመጥኩ አሮጊቷ ወደ ውስጥ ዘልቀው ሲገቡ በደመ ነፍስ እያየዋችሁ ነው በሐሳቤ ግን ተበታትኛለሁ፡፡

“ምን ልርዳህ ልጄ” የአዛውንቷ ድምጽ ያምራል፡፡

“ደህና ነኝ እማማ” ያሉትን በደንብ አልሰማሁም ነበር፡፡

“ሁልጊዜ ነው የማይህ አንተ አታውቀኝም እንጂ” በእናትነት ስሜት ማውጋት ቀጠለ፡፡

“በመስኮቱና በበሩ በኩል ሲመላለሱ አየታለሁ ሰው እያስታመመ ነው” አልኳቸው አፍና አፍንጫቸውን የከለለበት ማስክ የሀኪሞቹን እና የአስታማሚዎቹን አይነት መሆኑን ልብ ካልኩ ቀናት አስቆጥፌያለሁ፡፡

“የ6 ወር ህፃን ልጄን ነው የማስታምመው” ልቤ ትርክክ አለች ደነገጥኩ

“ስድስት ወር ምን ማለትዎ ነው ገና ጡት የምትጠባ ጨቅላ” የእሳቸውን እድሜ እየገመትኩ

“ልክ ብለሃል ለጡት አልታደለችም እናቷም አባቷም በሞት አታለች እኔ የሟች አባቷ እናት ነኝ” የማይሰማ ጉድ የለ ትኩር ብዬ አየኋቸው ቀይ በወጣትነታቸው መልክ መልካም እንደነበሩ አሁንም ያስታውቃል ከቁመታቸው ዘለቅ ብለው ፊታቸው ብሎም አንገታቸው አካባቢ የእድሜ መንጎድ የሚያመጣው ጨምደድ ማለት ተጀምሮአል፡፡ እጥፋቶች በርከት ብለው በቅርብ ጊዜ ውስጥ መጎሳቆል እንደጀመሩ አይኖቻቸው ያስታውቃል፡፡

“እንደው ዞር ብዬ ሳይህ ቁርጥ ልጄን ነው የምትመስለው እና ታሳሳኛለህ” ከሞተው ጋር እንዳይሆን የሚያመሳስሉኝ በልቤ ነው ያልኩት

“ሁልጊዜ መቼ ነው ሠላም የምልህ እያልኩ እጨነቃለሁ የህፃኗ ነገር እረፍት ነሳኝ እንጂ ውስጤ ትመላለሳለህ” የምታስብልኝ እናት አገኘሁ መሰለኝ

“ብዙ ጊዜ ሆናት ከታመመች” አሁን መቀመጫ እየደከመኝ መቷል፡፡

“ሁለት ሳምንት ጨርሳለች ለውጥ ግን የላትም”

“መድኃኒቶች እየወሰደች ነው”

“በአፍንጫዋ ቱቦ ተደርጎላት እለት እለት ኪኒኖቹን እያሟሟን በስትሪንጅ በቱቦው በኩል እናስገባላታለን ምግብም በፈሳሽ መልክ እንደዛው ነው እንዳንተው መተንፈሻ አክስጂን ተገጥሞላታል” መስማቱ እራሱ አመመኝ፡፡

“እማማ አይዞት እግዚአብሔር የሚሆነውን ሁሉ ያውቃል” በድፍረት ይኼን ማወቁን እየተጠራጠርኩ፡፡

“የሁላችንን ነፍስ በእሱ እጅ አይደለች ጌታ ያውቃል ተስፋችን ማን ሆነና” ሲሉኝ አምላኬን በመጠራጠሬ ከመቅፅበት ተፀፀትኩ

“ዛሬ ገና ተቀምጦህ አየሁህ እንዴት ነህ” በስስት ያዩኛል፡፡

“እኔማ ምን እሆናለሁ ደግሞ መተኛት ደክመኝ ነገ ከነገ ወዲያ ወደ ውጭ እወጣለሁ” ከእኔ የባሰችውን ጨቅላ እያሰብኩ ነበር፡፡

“ጌታ ይፈውስሃል ከለምለም ጋር ብዙ ተጫውተናል” ስለእኔ ጥናት አድርገዋል ለካ የሚል ስሜት ተሰማኝ

“ለሚ እኮ ጥላኝ ሄደች እግዚአብሔር ያክብራት አክብራኝ ነበር መጨረሻ ዘረጠጠችኝ እንጂ” ፈገግ ለማለት እየሞከርኩ

“አውቃለሁ ልጄ ወዳ አይደለም ልጃችሁም እናትም አባትም አጠገቧ ከምታጣ የሷ መሄድ ደግ ነው የኔዋን አታይም ከሁለት አንድ የላት”

“ብቻዬን መሆኔ ከፋኝ እንጂ ቂም የምይዝበት ምን ምክንያት አለኝ ማዘር”

“ጌታም የሚወደው እሱን ነው ጥላቻ አስወግዱ ፍቅራችሁ ይብዛ ደግሞ ትድናለህ” እርግጠኛ የሆኑ ይመስላል

“አመሰግናለሁ እማማ ትንሽ አረፍ ልበል” በጀርባዬ ዘፍ ብዬ ወረድኩ በጣሙን እጅግ ደክሞኝ ስለነበር ተንጋልዬ ስተኛ ታላቅ እረፍት ተሰማኝ፡፡

“ቆይ ቆይ ይኼ ሽንት እንዴት ነው የሚያደርገው ሲሉኝ ከሀኪሞቹ ቢሮ የእጅ ጓንት (ግላብ) እንዲያመጡ ጠየኳቸው ከአንድ ነርስ ጋር በመሆን በርካታ ግላቦችን በአስተኛ ካርቶን አምጥተው ላንተ ነው ማንም ሰው በዚህ እየተጠቀመ ሊረዳህ ይችላል በማለት አዛውንቷ ሌላ ጊዜ እኔን ለመርዳት እንዲመቻቸው

ነርሷ ምኑ ጋር ከፍታ ሽንቱን ወደ መድፊያው እንደምትገለብጥ ካዩ በኋላ “ከአሁን በኋላ አይከብደኝም እኔ ነኝ የምደፋልህ” ብለው መልካም ተመኝተውልኝ ተያይዘው ወጡ።

የስድስት ወር ጨቅላ ህፃን አንደበቷ ከለቅሶ በስተቀር ተኮላትፎ ለመናገር ብሎም ለመሳቅ ሳይታደል አልፎ አልፎ ከምታሰማቸው እሪታ በስተቀር በዝምታ ተለጉሞ ወላጅ እናትና አባቷን በተመሳሳይ ሁኔታ በሞት አጥታ ትሁት በሆኑ አዛውንት አያቷ እጅ ላይ ወድቃ ማደግና መጦር ያለባቸውን ሁለት ወገኖቹን ማሰብ ብቻውን ይስቀጥጣል እውነት ባይሆን ተመኝሁ ግን በውኔ ነው እያየሁ እየሰማሁም ያለሁት

የሁለት አመት ዕድሜ ያላትን ልጇን እያስታመመች እንደሆነ ለምለም የነገረችኝ የደቡብ አካባቢ ቅላፄ ባለው አማርኛ የምታወራው ወጣት የታካሚዋን ተከታይ ልጇን በጀርባዋ አዝላ አጠገቤ ያለውን የምግብና የመጠጥ መደርደሪያ አስተካክላልኝ ጨርሳለች

“ውኃ ሲያስፈልግ እዚ ጋር ተቀምጧል” እንደደርስበት ወደ መኝታዬ ጠጋ እያደረገች

“አመሰግናለሁ አሁን እኮ ትንሽ መንቀሳቀስ ችያለሁ” እጆቼን ወደ መደርደሪያ እየዘረጋሁ

“ቲድናለህ የአንተ ሚስት ክፉ ነው ጢሎ ሄደ ሚንድኖ ችግር ነው አንተ እሱ ወደ ቤት” በለምለም እንደተናደደችባት ያስታውቃል።

“አንቺ ልጅሽ እንዴት ነች” ጨዋታ መቀየር ፈልጌያለሁ መልሷም ያስፈልገኛል።

“ጌታ ይባረክ ዛሬ ጢሩ አደረች የጌታ ስም ይባረክ” የፕሮቴስታንት እምነት ተከታይ (ጴንጤ) መሆን አለባት ተጠራጠርኩ።

ቢረጋ ወ/ዓዲቅ በቀን ሁለት ጊዜ ወይ ይቀይራል አልያም ያጥበዋል መሰለኝ ከላይ የሚርበው ነጭ የሀኪሞች ገዋን ንፁህ ነው ጠቆር ካለው የቆዳ ቀለሙ ጋር አብሶ ፈክቶ ነው የሚታየው ብዙም በማይነበበው በማይስቀውም በማይቆጣውም ፊቱ ዘው ብሎ ገባ።

ባለበት ቆሞ እንደቀረ አንቺ አላት ስሟን ከነአባቷ እየጠራ አጠገቤ ልጅ አዝላ የቆመችውን ወጣት

“በየታካሚዎች ክፍል አትግቢ ብዬሽ አልነበር” ይቆጣ አይቆጣ አልገባኝም

“ሰው ሲለሌሎ ነው ውኃ ይሠጣል ብዬ እኮ...” አቋረጣት

“ይኸውልሽ በሽታው የሚተላለፈው በትንፋሽ ነው የተለያዩ ታካሚዎች ጋር በገባሽ ቁጥር ለአደጋ መጋለጥሽ ሰፊ ነው ለራስሽ እንኳን ባታስቢ ላዘልሻት ህፃን አስቢ ባንቺ ተማምና ጀርባሽ ላይ ተኝታለች አንቺ ግን ወደ አደጋ ትወስጃታለሽ በይ አሁን ውጭ ከዛሬ በኋላ ተጠንቀቂ በጣም ተጠንቀቂ እንድታልፍ መንገዱን እየለቀቀላት ነበር።

“ቅጣው መድኃኒትህን በአግባቡ እየወሰድክ ነው” አስተያየቱ ደስ ይላል ለመግለፅ ግን የሚቻል አይደለም።

“መርፌውን እየለመድኩት ይመስላል የሚዋጡት ግን በጣም ይከብዳሉ” ፊቱን እያጨማደድኩ ለመግለፅ ሞከርኩ።

“አሁን ወደ ፊት ለፊት ልንወስድህ ነው በማለት ተከትሎት ከመጣው የጤና ባሙያ ጋር ከተኛሁበት አንስተው ዊልቸር ላይ አስቀመጡኝ ለኦክስጅኑ ይመስላል በተረጋጋ ስሜት አፈጣጥነው ይዘውኝ ወጡ የማዘል ያህል አቅፎና ደግፎ ዊልቸር ላይ ያስቀመጠኝ ቢረጋ የኦክስጅኑን በርሜል እያንከባለለ ሌላኛው ነርስ ደግሞ እንደተቀመጥኩ በተሽከርካሪው ወንበር እየገፋ ወደ ፊት ለፊት በኤልቬፕ የተሠሩት ሁለት ረድፍ የሀኪሞቹን ቢሮ ጨምሮ ከአስራ አንድ ክፍሎች ውስጥ ማዕዘኑ ላይ ያለው በውስጡ ስድስት አልጋዎች ያሉት

አስገብተው በመስኮቱ በኩል ተነጥፎ የተዘጋጀ መኝታ ላይ አስተኝተውኝ ወጡ፡፡

እኔ የገባሁበት ክፍል መደዳ አራት ተመሳሳይ 6 መኝታ ያላቸው በይዘታቸው ሰፋፊ ብሎም እኩል የሆኑ ሁለት የሴቶች ሁለት የወንዶች ክፍል ሲኖሩ በአጠቃላይ ሃያ አራት አልጋዎች አሉ፡፡ በኤል ቅርፅ የተሰራው ሌላኛው መደዳ ደግሞ ሁለት ባለ ሶስት አልጋና ሶስት ባለ አንድ አንድ 6 መኝታ የያዙ ክፍሎች በጠቅላላው ዘጠኝ ታካሚዎች ሲኖሩ በሁለቱ ተርታ ቤቶች መገናኛ ላይ የሐኪሞች ቢሮ አለ በመካከል ቀጭን አዲስ ታካሚዎች የሚገቡበት ወደ ንሮ የምታሳልፍ መጠነኛ መንገድ አለኝ በጠቅላላው በዚህ ቦታ ላይ ከጀርባ ያሉትን ሳይጨምር ሰላሳ ሶስት የታካሚዎች አልጋ አለ፡፡ ሁሉም በተለያየ የህክምና ደረጃና ጊዜ ላይ ባሉ ወገኖች ከእናታቸው ማህፀን በወጡ በወራት እድሜ ላይ ከሚገኙ ህፃናት ጀምሮ እድሜ ጠገብ አዛውንቶች ድረስ በሁለቱም ፆታ ተሰባስበውበታል ብቻ ለማንኛውም ዘር ፆታ እድሜ ሐይማኖት ሀብታም ደህ የተማረ ያልተማረ የእምነት መሪ የተፈረደበት ወንጀለኛ ... መላ ቅጡ በማይታወቅ መልኩ ከአራቱም የአገራችን አቅጣጫ የተሰባጠፉ ሰዎች በብዙ መልኩ የሚለያዩ ቢሆንም አንድ ቦታ ተገናኝተናል፡፡ ለአንድ ሰዓት ስብሰባ አልያም ለቀናት አይደለም ቀን ከለሊት ሳንለያይ ወራት ልናሳልፍ በአንድ ጉዳይ ግን አንድ አይነት ነን፡፡ በጠቅላላው መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ (M.D.R) ባክቴሪያ ተጠቂ በመሆናችን ይሁንና ግን እድሜያቸው ከአምስት ዓመት በታች አልያም አዛውንቶች በተጨማሪም በተጓዳኝ የኤች አይ ቪ ቫይረስ በደም ውስጥ ሲኖር ስኳር ደም ግፊት ኮንስሮይል የኩላሊት የልብ ችግሮች ሲኖሩ ህክምናው ውስብስብ ሆኖ የተለየ የሐኪም ክትትል መድኃኒቶችን ማመጣጠን ከመጠየቁ ባሻገር ሁላችንም ተከታታይ መርፌዎችን ለስምንት ወራት እንወጋለን ከአስር ያላነሱ ኪኒኖችን እንወጣለን ለአስራ ስምንት ወራት ይኼ ያመሳስለናል አራት ነጥብ

ሶስት ሶስት አልጋዎች ትይዩ ተደርድረዋል በሁለቱ ረድፎች መሀል ሁለት ሜትር የሚያክል በየመኝታዎቹ መሀል ደግሞ አንድ ሜትር ተኩል ልዩነት ሲኖር ባለሁለት ተካፋች ሠፊ በር ግራና ቀኝ እያንዳንዳቸው አንድ ሜትር ከ20 ሴ.ሜ የሚሆን ስፋት ያላቸው በመስታወት ያጌጡ መስኮቶች ሲኖሩ ከነሱ

ትይዩ ያለው ግድግዳ ተመሳሳይ ሌላ ሁለት መስኮቶች ስር አንዱ መኝታ የእኔ ነው። ክፍሎቹ ጣራቸው ከፍ ያለ በመሆኑ ብሎም ሁሉ ነገሩ ሲከፋፈት ሁልጊዜ ቀዝቃዛና ነፋሻማ ነው። ሆስፒታል ሆስፒታል የሚሸት የአልኮል አልያም የመድኃኒቶች ጠረን እንኳን አይሰማም ሁልጊዜ ጠዋት ጠዋት ግን የፅዳት ሠራተኞችን እስከሚወጣ ድረስ ዲቶል ብሎም የዱቄት ሳሙና ቤቱን በሚያጥቡበት ጊዜ ይሸታል።

በግራ ጎኔ ስተኛ በመስኮቱ በሻገር ሌላኛው የግቢው ጓሮ ይታየኛል። ማንም ሰው አይንቀሳቀስበትም እጅብ ብሎ ከፍታ የጨመረ የጫካ ሳር በቅሎበታል ከስር የዝናብ ከአሸንዳ መቀበያ ቦታ አለ ከአራት ሜትር በኋላ የሆስፒታሉ የመጨረሻ የግንብ አጥር ይታያል ወደ ቀኝ ጎኔ ስዞር ክፍሌ ውስጥ ከተኙት የክፍል አጋሮቹ በሻገር ፊት ለፊት በተበረገዱት በርና መስኮቶች ውጭ በክልሉ ያሉ ታካሚዎች አረንጓዴ የትንፋሽ መከላከያ አድርገው ውር ውር ሲሉ በተጓዳኝ የጤና በለሞያዎች አልያም የክልሉ የሰራ ባልደረቦች ሲመላለሱ ማየት እችላለሁ ከብቸኝነት ተገላግዬ ሌላ ኑሮ ጀመርኩ።

በአንሶላዎቹ ንፅህና እንዲሁም በአነጣጠፍ በኩል ነርሶቹ አስደማሚ ስልጡን ናቸው አሁን የተኛሁበት መኝታ ዘና ባለ እረፍት መስጠኛል በእርጋታ እየተገላበጥኩ ሰው ሰራሽ ኦክስጂኔን እንዲሁም አካባቢዬን በአይኔ በብረቱ እየኮመኮምኩ ነው።

አመሻሽ ላይ ነው በረንዳዎቹ ላይ ብሎም በየክፍሉ ከበሩት ረጃጅም ሽንብቆ መብራቶች በስተቀር አካባቢው ፀጥ ረጭ ብሎአል በቅርብ ርቀት የቴሌቪዥን ድምፅ ይሰማል። እኔ ክፍል ያሉት ስድስቱም አልጋዎች ሰው እንዳለባቸው አጠገባቸው ከተቀመጡት ጭማቄ፣ ውኃ፣ ፍራፍሬ፣ ሠሀን፣ ኩባያ፣ ፖፖ፣ ጋቢ... የመሳሰሉትን በማየት መገመት አያዳግትም ለጊጊው ግን አምስታችን መኝታችን ላይ አለን። አንደኛው ቲቪ እያየ እንደሆነ ገምቻለሁ መቼም በመሠለኝ በግምት ብዙ ዘመን ኖራያለሁ።

አይኖቼን ከድኝ በሰመመን ውስጥ የሆነ ድምፅ ሰማሁ በደንብ እስከማረጋግጥ ድረስ በእውኔ ይሁን በህልሜ አልገባኝም ነበር።

“ቁራሌው ቆራሌ ... ው” ዜማው አንድ ቱታ ለብሶ ማዳበሪያ የያዘ ሰው ይመስላል፡፡

“ቆርቆሮ ያለሽ ብልቃጥ ጠርሙስ አሮጌ ጫማ ያለሽ”

ንሮ እያለሁ በመተላለፊያው ላይ ያለማቋረጥ እየዘፈነ ሲያልፍ አንድ ሶስት ጊዜ አይቼዋለሁ አሁን አዲሱ መኝታዬ እግርጌ ጋር ቆሞአል፡፡

“ብረታ ብረት አሮጌ ጫማ የለህም ቁራሌው ቁሬ ቁሬ ቁሬ ሌው” እጆቼን ለመጨበጥ ዘረጋልኝ

“ደህና ነኝ እንደምን ነህ” ፈገግ ለማለት እየሞከርኩ በመዳፌ መዳፉን ያገኩት

“እድለኛ ነህ ሁለት ወር እዚህ አልጋ ላይ ተኝቻለሁ የኔን አልጋ በማግኘትህ እግዚአብሔርን አመሰግን”

“እሺ አመሰግናለሁ እግዚአብሔር ይመስገን” ከረዥም ጊዜ በኋላ ድምፅ ያለት ሳቅ ሳቅኩኝ

“ፈታ ዘና በል እንግዲህ ላዲሱ ገቢ አንድ ነጠላ ዜማ ልልቀቅለት” እኛን ማይክራፎን የያዘ አስመስሎ አፉ ላይ ደቀነና አስቀድሜ የማውቀውን የፀሐዬ የሐንስን ዜማ ግጥሙን ቀይሮ ያንቆረቁረው ጀመር፡፡

ተባለ ተባለ እንዴ

ተባለ ተባለ እንዴ

ሲያስለኝ ሲያልበኝ

ሳስቼ በመድቀቄ

ሊሞት ነው ለየለት

ተባለ እንዴ

ይህም ተባለ እንዴ

ተባለ ተባለ እንዴ

መንቀሳቀስ አቅቶኝ

አልጋ በመውደዴ

መተንፈስ አይችልም

ሐኪም አጣለት ዘዴ

ይህም ተባለ እንዴ

ተባለ ተባለ እንዴ ድምፅ እንዴት እንደሚያምር በመሀላ የማምን ሰው ብሆን ኖሮ አሁን ነበር የምምልላችሁ ሐሪፍ አቀንቃኝ ነው ሁሌም ከነአባት ስሙ ነው የሚጠሩት እየብ ወ/ማርያም

“እየብ ወ/ማርያም ስማችሁ ሳልጠይቅህ መቼ ነው መድኃኒትህን የምትጨርሰው” እግርጌዬ ፊት ለፊት አልጋው ጠርዝ ላይ የተቀመጠው ክልስ መሳይ ደሙ ኢትዮጵያዊ የሆነ ታካሚ ጠየቀው

“ጋሽ አበራ እስካሁን እጨርስ ነበር ትንሽ ሳይመረቅልኝ አልቀረም” ክልሱ አበራ እንደሚባል አወኩ

“ምን ማለትህ ነው በህክምና ደግሞ የምን ምርቃት አመጣህ” ትሁት እንዴት ነው ያለው አበራ

“ከሁለት ዓመት በላይ ይሆነኛል መድኃኒት ከጀመርኩ” በጣም የተረጋጋ ነው አነጋገሩ

“ታዲያ ለምን አልጨረስክም” ለራሴ ስል መልሱን ለመስማት ጓንሁ

“መጀመሪያ ህክምና ስጀምር በጣም ደክሜ ነበር ከአልጋ መነሳት ቀርቶ መገላለጥ አልችልም ነበር” ልክ እንደእኔ አልኩ በልቤ ጆሮዬን አቁሜ

“አሁን ግን ደህና ነህ ለብዙዎች ትላላካለህ ቀን ላይ ስተኛ አይቼህ አላውቅም” ክልሱ ጠየቀ

“መድኃኒቱን ስጀምር በትክክል ነበር የምወስደው ስምንት ወር መርፌዬን ጨርሼ አስራ ሁለት ኪረኖችን በየቀኑ የመቃም ያህል እየዋጥኩ ነበር ጤንነቴ ተመልሶ ደህና የሆንኩ ሲመስለኝን ወደ ቀድሞ ስራዬ ስመለስ በአስራ አራተኛው ወሬ ለመጨረስ አራት ወር ሲቀር አቋረጥኩኝ ከሚከታተሉኝ ሐኪሞች ደብዛዬን አጠፋሁ” አልሰማ ብዬ አለ እያጉተመተመ

“እና ታዲያ ለምን ተመለስክ” የእኔም ጥያቄ ነበር

“ለተከታታይ ትንሽ ጊዜያት ደህና ነበርኩ ከጊዜ በኋላ ግን እንደቀድሞ አይነት ስሜቶች ይሠሙኝ ጀመር አነስተኛ ሳል መጣ ለሊት ያልበኝ ጀመር ክብደቴ መቀነስ የምግብ ፍላጎቴ መጥፋት ጀመረ። ትንሽ ሰርቼ ቁና ቁና መተንፈስ ሆነ ተጠራጠርኩና ጤና ጣቢያ ሄጄ ተመረመርኩ የፈራሁት አልቀረም ቲቢ አገርሽቶብሃል ተባልኩ ቀጥጣ ወደዚህ ሆስፒታል መጣሁ ስሸሻቸው የነበረው በእጃቸው ወደኩ በጣም እንደተቆጫ ጠይም ክብ ፊቱ ያሳብቅበት ነበር።

“አንተ በቃ ይሞታል ሐኪም መስማት የለም መድኃኒት አቋረጠ ነው አለቀ ይሞታል አንተ” በስተቀኙ የተኛው ኮልታፋ የሚሉ ጣፋጭ አማርኛ የሚያወራው ትውልደ ኢትዮጵያዊ የሆነው ሶማሌ አብዱሚሊክ ነበር የተናገረው

“አብዱመሊክ በቃ አንተ ጥሩ ነገር ከአፍህ አይወጣም” እየባ እየተንጎራደደ ነው የሚያወራው

አብዱመሊክ ከተጋደመበት ትንሽ ቀና እንደማለት ብሎ የእጁን መዳፍ ወደ እየብ አቅጣጫ ዘረጋና

“ና አሁን ሻይ ፍላ 10 ብር እኔ ይሠጣል” አለው

“እኔ ለገንዘብ አይደለም ወንድሜ አይደለህ አፈላልሃለሁ አምጣ የታለ ማንቆርቆሪያህ

ተባለ ተባለ እንዴ

ተባለ ተባለ እንዴ እያዜመ ማንቆርቆሪያ ሻይ ቅጠል ስኳር ይዞ ወጣ

“ሲማ የሶማሌ ሻሂ ነው የሚፈላ ይጣፍጣል የለም፤ አስር ብር የለም” አነጋገሩ ያምራል

የክፍሌ ስድስተኛው አልጋ ላይ ማን እንዳለ አረጋገጥኩ ቴሌቪዥን ተመልክቶ እየገባ እንደሆነ ከልምዴ አረጋግጫለሁ ጓሮ በስተቀኝ የነበረው ታክለ ተሾመ ጋቢውን ተከናንቦ ገባና አልጋው ጠርዝ ላይ ቁጭ አለ ሁላችንም በተመሳሳይ ሰዓት ስለነበር የምንወስደው “ደርሷል ደርሷል” ተባባሉና የማታውን ሁለት ኪኒኖች አንስተን ዋጥን አብዱመሊክ በቻርጅ ኃይል ተሞልታ ድምጻ ቀውጢ የሆነችው ራዲዮ ቀነስ አድርጎ ከሚሞራው ላይ መንዙማ ከፍቶአል ሁሉም መኝታው ላይ በፀጥታ ተጋደመ፡፡

መገላበጥ ናፍቆኛል የዛሬዋን ለሊት ግን ከእንቅልፍ ሠመመኔ በነቃሁ ቁጥር አንዴ በግራ ሲቀጥል በቀኝ ጎኔ ስጋደም ቆየሁ በጀርባዬ ለደቂ እንኳን መቆየት አልቻልኩም፡፡ እርግጥ በግራ በኩል ስተኛ ከትንሽ ደቂቃ በኋላ ምቹት አይሰማኝም ሳል ያጣድፈኛል፡፡ ሰብቆ የሚይዝ ውጋትም ቀስፎ ቶሎ አይለቀኝም በደረቴም ልሞክር ብዬ ነፍስ ውጭ ግቢ ሆኖብኛል መተንፈስ አልቻልኩም ቀኝ ግን ተመችቶኛል ወደ ክፍል አጋሮቼ ቀጥታ ወደ አብዱመሊክ ብሎም መግቢያ በሩ እፋጠጣለሁ ሁሉንም በየተራ ውጭ ድረስ መቃኘት ደስ ብሎኛል ብርቁም ሆኖአል የሽንት ነገር እረፍት ላይ ነኝ ማጠራቀሚያ ፊኛዬ ወደ ሰው ሰራሽ ላስቲክ ተተክቶ መኝታዬ ስር እንደተቀመጠ ነው፡፡

ንጋት ላይ ነው ገና አስራ ሁለት ሰዓት የሞላ አይመስልም በማለዳ ማዜም ከሚገባቸው ወፎች ታጅቦ ከፍ ዝቅ እያለ የሚወጣ ዝማሬ ከጋሽ አበራ አልጋ ላይ ይሰማል፡፡

ኑሮ ከጌታ ከኢየሱስ ጋራ

በሸለቆ ይሁን በተራራ

አመቺ ነው

ደስ ያሠኛል

እርካታን ይሠጣል

ከአመታት በፊት እንጦጦ መካነ ኢየሱስ ሲዘመር ሰምቼዋለሁ በመሀል መዝሙሩን ገታ ያደርግና ልብ በሚሰውር ስሜት ውስጥ በገባ የተነካ ድምፅ ፀሎቱን ድምፅ እያሰማ ለቀቀው፡፡ እግዚአብሔርን ሁሉንም ነገር የተደረጉለትንም ያላገኛቸውንም በመዘርዘር አመሰግኖ ግቢው ውስጥ የተኛነውን በሙሉ ስም እየጠራ መዳንን መፈወስን ጠየቀልን ጌታ ኢየሱስ ሐኪሞቹን ዶ/ር በቀለን ቢረጋገጥ ሌሎች ነርሶችን በየሰማቸው እየጠራ ጥበባቸውን እንዲያበዛላቸው በነሱ እንዲሰራ ለመነ አዲስ ክፍላችን የተቀላቀለውን ስሙን የማላውቀውን ታካሚ እግዚአብሔር እርዳው አድነው ሲል “አሜን” አልኩ ድምፅ ቀንሼ፡፡

ዛሬ ከአምስት ሰዎች ጋር ተቀላቅዬ ነው መርፌ የተወጋሁት እንደ ክብደታችን ብሎም ተጓዳኝ ያለብን ችግር ታይቶ የተለያየ ግራም ነው እንጂ የምንወጋው አንድ አይነት ካፕሮማይሲን (የተባለ) የመድኃኒት ዓይነት ነው እንደ አጀማመራችን ያሳለፍነው ጊዜ ቢለያይም የክፍሉ ሰዎች በሙሉ ተቀራራቢ የህክምና ጊዜ ላይ ነው ያለነው፡፡

ሐኪሞች በጉብኝታቸው ሰዓት አሁን እየተመገብኩ ያለሁት እንደሚያንስና ማሻሻል እንዳለብኝ ተነግሮኝ እጄ ላይ ተሰክቶ በደም ስሬ ሲሰጠኝ የነበረው የምግብ ጉሉኮስ ተነስቶልኛል፡፡

ክብደታችን ሲጨምር አልያም ሲቀንስ የምንውጣቸው ኪኒኖስ ቁጥራቸው በሐኪሞቻችን ይስተካከላል። የጎንዮሽ ጉዳታቸውም በተለየ መልኩ ሲታይብንም ማስተካከያ ይደረግልናል እኔ አሁን ባለሁበት ደረጃ መድኃኒቶቻችንን በተለመደው እኩል ሰዓት ከወሰድን በኋላ ያለው የድበታና የመጨናነቅ መነጫነጭ ማስመለስ ተስፋ የመቁረጥ ስሜቶች በከፊል ተደራርበው ሁላችንንም ይሠሙናል። ስለዚህ ሁሉም ይተኛል ብዙ እንቅስቃሴ አይታይም ወተታችን መቶ ሁሉም በሚችለው አቅም ከጠጣ በኋላ እንቅስቃሴዎች ይበረክታሉ።

ታክለ ተሾመ እግርጌ ፊት ለፊት መግቢያ በሬ አጠገብ ሲገባ በስተቀኝ በኩል መስኮቱ ስር የሚተኛው ትውልደ ሶዶ ጉራጌው ስሙ የጠጣውን ወተት ታሻጎት የነበረውን ላስቲክ በር ላይ ያለው የቆሻሻ ማጠራቀሚያ ውስጥ ጥሎ ተመለሰ አጠገቤ የተኛው ጋር ጠጋ ብሎ

“አብዱመሊክ ዛሬ ያንተ ተራ ነው ሻማ ግዛ” እጁን እየዘረጋለት

“ዛሬ ደግሞ ምንድን ይበራል ሻማ ልደት ነው አንተ ሁለት ቀን ነው አንተ ገብርኤል ብሎ እኔ የገዛኝ ተረኛ ነው እኔ?” ረዥም የጥርስ መፋቂያ በእጁ ይዟል አፉ ውስጥ ይመላልሰዋል

“አህ ልክ ነህ ተወው በቃ ከትላንት ወዲያ ገብርኤል ነበር ገዝተሃል ዛሬ ቅድስት ማርያም ነች አመሰግናለሁ” እጁን እያውለበለበ ወደ መኝታው ዞረ

ዛሬ እኔ ልግዛልህ ተረኛ ነኝ መሰለኝ እንካ ብሎ ከትራሱ ስር አስር ብር አውጥቶ ዘረጋለት” ጠዋት ፀሎቱን ሲለቀው የነበረው ጋሽ አበራ

“አመሰግናለሁ ጋሼ ድንግል ማርያ ትጠብቅህ ሰለሞን ሲመጣ እልክዋለሁ” ብሩን ተቀበለ ሰለሞን በጋራ ሁለቱንም የሚያስማምማቸው ወጣት ነው።

ሰሙ ጠቆር ያለ ረዥም የፊት ገጽታ ሲኖረው የቆዳው ቀለም የጥርሶቹን ንጣት ከፍ አድርገው ለማሳየት እረድተውታል። ቁመቱ ቀውላላ ሰውነቱ ርቀው ሲሆን ፊቱ ላይ ምንም አይነት ፂም አለበቀለበትም። ሻሽ ቢያስር ሴት

ወ/ሮ ይመስላል እድሜውን መገመት ያስቸግራል ሲናገር ሰምቼያለሁ ሃያ አምስተኛውን ይዟል ያለፉት ዓመታት መርካቶ ሠባተኛ አካባቢ አነስተኛ የጎጆ ኢንዱስትሪ በሆነች የአገሩ ሰው በባለቤትነት የሚያስተዳድራት የጫማ ፋብሪካ ውስጥ ሰርቷል። በስተመጨረሻ ታሞ ለመዳን የተለያዩ ቦታ ለህክምና ያለችውን ገንዘብ አውጥቶ እንደጨረሰ ይናገራል በስተመጨረሻ ግን ባዶ እጁን በመቅረቱ ስድስት ኪሎ አካባቢ በሚገኘው ሲስተር ቤት እንደሄደ ይናገራል።

ስድስት ኪሎ ያለው ሲስተር ቤት በአለማችን በርሁሩህነታቸው በሚታወቁት ማዘር ቴሬሳ ተመስርተው ከተስፋፉት ተቋሞች ውስጥ አንዱ ነው። ምንም እንኳን በካቶሊካዊያን መነኮሳት የሚመራ ቢሆንም ከየትኛውም አቅጣጫ የመጡ እድሜ፣ ዘር፣ ሀይማኖት፣ ጾታ ሳይለዩ ችግረኛ ነኝ ትብብራችሁ ያስፈልገናል ብሎ የሄደ ማንኛውም ሰው ሁሉንም አይነት ህክምና በነፃ የሚያገኝበት ቦታ ነው። ከሚሰጡት ህክምናዎች ውስጥ አንዱ የቲቢ ህክምና ነው የመጀመሪያውን የስድስት ወር ህክምና በግቢያቸው አስተኝተው እየተከታተሉ እንዲድኑ ያደርጋሉ። መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ ሆኖ ካገኙት ግን ወደ ቅዱስ ጴጥሮስ ሆስፒታል አምጥተው ያስተኙና ለሁለት ለሁለት ታካሚዎች አንድ አስታመሚ ደመወዝ እየከፈሉ ይቀጥራሉ። በመሆኑም በአሁኑ ጊዜ ግቢያችን ውስጥ ከተኙ ጥቂት የሲስተር ቤት ታካሚዎች ውስጥ አንዱ ሰሙ ነው ሰለሞን ደግሞ ሌላ ክፍል ካለው ከደገፉ ለባድኖ ጋር እንዲያስታምም ተከፋይ ተቀጣሪ ነው በወር አንድ ሺህ ብር ይታሰብለታል በመሆኑም ግን እኛው ክፍል ያለውን ክልሱን አበራን በቀን ሁለት መቶ ብር እየተከፈለው ደርቦ የግል ስራውን ያጧጡፋል።

ከምሳ በኋላ ረፈድ ብሎአል መልክ መልካሙ አበራ ባለቤቱን ግማሽ መንገድ ሸኝቶ ተመልሶ ወደ ክፍሉ እየገባ ነው አረማመዱ ፍጥነት አልባ ነው ረጃጅም ቅልጥሞቹ እንደልብ አይታዘዙለትም መንገዳገድ ነገርም ይታይበታል አንዲት ባለ ሶስት እግር በርጩማ ወንበር ስቦ መኝታዬ አጠገብ ተቀመጠ

“እንደምን ነህ ወንድሜ” እጆቹን በእጁ መዳፍ ውስጥ ከቶ በተረጋጋ ስሜት ያዘልኝ

“ቅጣው ተ/ማርያም እባላለሁ አቶ አበራ ደህና ነኝ” ለጠዋቱ ፀሎቱ ስሜን ማስተዋወቁ ነበር፡፡

“ጌታ ይባረክ ደህና ነኝ አንተስ አስቀድመህ አበራ መሆኔን ታውቅ ነበር”

“ክልስ የአመርን ወይ የቱርክ ቅልቅል ትመስላለህ”

“ብዙ ሰው ይለኛል አባቴ ፀኸዬ የትግራይ ተወላጅ ሲሆን እናቴ ደግሞ አማራ ነች እንግዲህ ወደ ላይ አያት ቅድመ አያት ቅም አያት እየተባለ ሲቆጠር የሆነ ቦታ የውጭ ዜጋ ሊኖር ይችላል” በሙሉ ደስተኛ ስሜት ፈገግታ አሳየኝ

“አሁን ጤናህ እንዴት ነው” የበፊቱን ባላውቅም ጠየኩ

“መጀመሪያ ስገባ በተሸከርካሪ ወንበር (ዊለቸር) ላይ ተቀምጬ እየተገፋሁ ነበር ጌታ ይክበር አሁን መንቀሳቀስ ጀምራለሁ” ፈገግታ ከፊቱ እይጠፋም

“የቲቢ ህክምና ስትወስድ የመጀመሪያህ ነው?” እኔው ነኝ ጠያቂው

“የዛሬ ዓመት አልፎታል ታመምኩኝ ቲቢ ተገኝቶብሃል ተብዬ ለስድስት ወር መድኃኒቴን በትክክል ሳላቋርጥ ሳላቆራርጥ ከወሰድኩ እንደምድን ተነግሮኝ ጀመርኩ” ዝም አለኝ

“እና አቋረጥክ? ሳትጨርስ ቀረህ” በተደጋጋሚ ተመሳሳይ ጥያቄ አከታተልኩ፡፡

“በጣም ደህና ሆኜ ነበር ግን አንድ ወር ሲቀረኝ ወንድሜ ጠራኝና ልጠይቀው በዛውም አንድ አንድ ምርመራ ለማድረግ ወደ ጀርመን ዋና ከተማ በርሊን ሄድኩ” ቸኩያለሁ አቋረጥኩት

“መድኃኒትን ጥለህ አቋርጠህ ሄድክ?”

“እንደሱ አላደረሁም በየእለቱ ጠዋት ጠዋት ጤና ጣቢያ እየሄድኩ ነበር የምወስደው በስተመጨረሻ ግን ወደ ውጭ መሄዴ ሲረጋገጥ ለሚከታተለኝ የጤና ረዳት አስረድቼ የሚረኝን የአንድ ወር ከአስር ቀን መድኃኒት ከዋጥኩት በኋላ አስመልሶኝ መውጣቴን ካረጋገጥኩና በሌላም ምክንያት ቢያስፈልገኝ መጠባበቂያም ጨምሮልኝ ነበር ይገባ የሄድኩት” ብሎ ዝም አለኝ፡፡

“ታዲያ ጠፋብህ? ነው ጨርሰህ ልትድን አልቻልክም” ለመስማት ጓጉቻለሁ

“በትክክል ሰአቴን ሳላዛንፍ እየወሰድኩ ነበር አስራ አምስት ቀን ሲቀረኝ የስኳር ታካሚ ስለነበርኩ በዘርፉ ብቻ የሚሰራ ስፔሻሊስት ጋር ሄጄ አስፈላጊውን ምርመራ ሲያደርግልኝ

“እየወሰድክ ያለኸው መድኃኒት ምንድን ነው” ብሎ ጠየቀኝ

ኢንሱሊን መወጋት ከጀመርኩ አራት ዓመታት እንዳለፉኝ ነገርኩት ሌላስ የምትወስደው መድኃኒት ቢለኝ ከለበስት ኮት ኪስ ውስጥ አውቼ ለቲቢው እየወጥኩ ያለሁትን ኪኒን አሳየሁት አገላብጦ ካየኝ በኋላ ሌላ ችግር እንደሌለብኝ ስረድቶኝ እንዳቋርጠው በማስጠንቀቂያ ነገረኝ እኔም ሰማሁት በወቅቱ ደግሞ ምንም አይነት የህመም ስሜት ስላልነበረኝ ፈፅሞ በመዳኔ አምኜ አቆምኩት”

“የፈጣሪህ ያለህ? በዚህ ምክንያት የተለማመደ ቲቢ ሆነብህ” እየተደመምኩ ነው የማዳምጠው

“ወደ አገሬ ከተመለስኩ ከጥቂት ወራት በኋላ መጀመሪያ ቲቢ ሲጀምረኝ የነበሩት ስሜቶች እየተባባሱ መጡብኝ የምግብ ፍላጎት ጠፋ ክብደቴ እየቀነሰ ድካሜ አይሎ በስራ ከማሳልፈው ጊዜ በበለጠ ቤት የማሳልፈው በዛ በስተመጨረሻ እከታትለው የነበረበት ጤና ጣቢያ ቲቢ አገርሽቶ እንደመጣብኝ እረዱኝ ይባስ ብሎ ባክቴሪያው አይሶናይዛይድና ሪፌምፕሰሊን ለሚባሉት ሁለት ወሳኝ መድኃኒቶች ተለማምዶ እንደማይበገር ተነገረኝ ወደ እዚህ

ሆስፒታል መጣሁ በዊልቸር ተገፍቼ ለመተኘት በቃሁ” በረዥሙ ተንፍሶ ዝም አለኝ

“አስራ አምስት ቀን ሲቀርህ በማቋረጥ አሁን ለስምንት ወር መርፌ ብሎም አስራ ስምንት ወር የሚዋጡ ኪኒኖች ተዳረክ ያሳዝናል” ከልቤ ነበር የተሰማኝ

“መርፌ እንኳን በሳምንት ሶስት ቀን ሰኞ እሮብና አርብ ተደርጎልኛል” አይን አይኔን ነው የሚያየው

“ለምን እንዴት ተቀነሰልህ” አልኩ ለእኔም እንዲሆን እየተመኘሁ

“መርፌው ኩላሊት ሊነካ ይችላል በመሆኑም አሁን በላብራቶሪ የደም ናሙናዬ ሲመረመር የCREAT ውጤት 1.48 mg/dL ነው። የአንድ ጤነኛ ሰው ደግሞ 0.60-1.30 ነው። ስለዚህ እስኪስተካከል ድረስ መርፌው በሐኪሞች ትዕዛዝ ይቀነሳል። እንዲያውም አሁን ትንሽ ስለተስተካከለ ነው እንጂ መርፌው ከነአካቴው ቆሞልኝ ነበር” ውጤቱ ጥሩ ሆኖ ሳምንቱን በሙሉ ብወጋ ተመኘሁ።

ሠውነቴ እንደገረጣ ነው ምንም አይነት የክብደት ለውጥ የለኝም ለሊት የሚያልበኝ ጠፍቷል በግራ ጎኔ ለመተኛት ካላሰብኩ በስተቀር ሳል የሚባል ነገር የለም የእንቅልፍ ሰአቴ ጨምሮአል የዕለት የምግብና የወተት ፍጆታዬ እያሻቀበ መሆኑ ለለውጤ ምልክት ነው ብዬ መፅናናት ጀምራለሁ ተነስቼ ትንሽ ለመቀመጥ ሞከርኩ ግን አልተቻለም የመቀመጫዬ አጥንት ከተወጋዋቸው መርፌዎች ጋር በመሆን ምሾት ነሳኝ ደረቴ አካባቢ ቀስፎ ይዞ አተነፋፈሴ ተዛባ መላ አካሌ ደከመ “ኡፍ ምን አስቸኮለኝ ገና መቀመጥ እስከሚሰለቸኝ እቀመጣለሁ በራሱ ጊዜ እስኪስተካከል ከአሁን በኋላ ላልሞክር ለራሴ ቃል ገብቼ በቀኝ ትከሻዬ ላይ በጎኔ ተኛሁ።

አመሻሽ ላይ የተለመደ ይመስላል ሰሙ አልጋ አጠገብ ሁለት ታካሚ ሴቶች ተቀምጦ ታከለ ተሾመ ጋቢውን ደርቦ እንደባለፉት ቀኖች በፀጥታ ወደ ቲቪ ክፍል አምርቶአል ሌሎቻችን መኝታችን ላይ ተጋድመናል። አበራ

ፀኽዬ ጠርዝ ላይ ተቀምጦ በበራፉ በኩል የዳንስ ያህል እየተንቀሳቀሰ የሁላችንንም አልጋ የሠላምታ መሠል አስተያየት እያየን በረዥሙ ልብ ውስጥ በሚገባ ስሜት የጥንቱን የጥላሁን ገሰሰን ዘፈን እያንቆረቆረልን ወደ ውስጥ ዘለቀ እየብ ወ/ማርያም

ካላንቺ በስተቀር

በጭራሽ በጭራሽ አምላክ እስኪገለኝ

የማውቀው ሌላ ሰው

ያለአንቺ ያላንቺ ምንም ዘመድ የለኝ

ምንም ዘመድ የለኝ

እኔ በህይወቴ ላይ ዘፈን ያደረሰብኝ ተፅእኖም ደስታም የለም፡፡ በመሆኑም ብዙም የማውቀው ዘፋኝና ዘፈን የለም ቢሆንም ግን እየብን ድንቅ ነበር የክፍል አጋሮቼም ስሜት ከዚህ የተለየ አይደለም፡፡

“በዚህ ድምፅህ ግን ለምን ለህዝብ አልዘፈንክለትም” ሠሙ አጠገብ የተቀመጠችው አረንጓዴ ማስክ ያደረገችው ታካሚ ራህማ ዝናብ ነበረች የጠየቀችው

“ፍሉስ ገንዘብ አልነበረም ምን ታደርጊዋለሽ” እየብ መቀመጥ አይወድም እየተጠጋት ነበር፡፡

“ወደ ባለሞያዎቹ ጠጋ አትልም ነበር”

“ኢትዮጵያ አይዶል ልወዳደር ታስቦ ቀረ የሚሰሙኝ በሙሉ ይደግፉኛል”

“ለምን አልተወዳደርክም” ሁለት እጆቿን ዘርግታ ነበር የምትጠይቀው ራህማ ዝናብ

“ሁሉን ነገር ጨርሼ ደግሞ አሸንፍ ነበር ምን ያደርጋል እንደውላለን ብለውኝ ሳይደውሉ ቀሩ”

“ባይደውሉም በአካል መሄድ ነበረብህ አንተም አልጣርክም ከአሁን በኋላ ግን...” አቋረጣት

“ነገሩ ችግሩ የእኔ ነው እነሱ ደውለው ይሆናል እኔ በወቅቱ መድኃኒቱን አቋርጬ ከዚህ ሆስፒታል ሰዎች ጠፍቼ ስለነበር በተደጋጋሚ ሀኪሞቹ እየደወሉ ሲያስቸግሩኝ ስልኬን አጠፋሁት ቀጥዬም ተከራይቼ የነበረውን ቤቴን ቀይሬ ሲሜን አስቀምጬ የሞባይል መስመሬንም ለወጥኩ በቃ ደውለው ይሆናል”

“ከሀኪሞቹ ለምንድን ነበር የምትሸሸው”

“እቺ ደግሞ ምን ትላለች” የተበሳጨ መሠለ ግን እኮ ሰው ያስነቅላል እንጂ እሱ መቼ ሥራ አጥቶ ይናደዳል፡፡

“እኔ እኮ በወቅቱ ድኛለሁ ብዬ ነበር የማስበው ሐኪሞቹ ደግሞ እስመጨረሻው መድኃኒትሽን ካልጨረሰሽ ተከታትለው በግድ እዚህ አምጥተው ያስገቡሻል ድኛለሁ ብትያቸው እንኳን አይገባቸውም” ሁለት እጆቹን ኪሱ ከቶ አጠገቧ ቆሟል፡፡

“ለምን በግድ አንተ ሳትፈቅድ አይሆንም ይኼ ስም ማጥፋት ነው የሚያደርጉትን” ለሀኪሞቿ መቆርቆር ጀመረች፡፡

“አንደኛ መድኃኒቱን በአግባቡ ጨርሰሽ በላብራቶሪ ምርመራ ካላረጋገጡ አያምኑም ሌላው ደግሞ ባክቴሪያው በተሻለ ብሎም በጠነከረ ደረጃ መድኃኒቱን ተለማምዶ ይህንን አደገኛ ባክቴሪያ ወደ ጤነኛ ህብረተሰብ ወገኖቻችን በትንፋሽ እንደመተላለፉ መጠን አደገኛ ነው፡፡ ስለዚህ ዜጎችን ይሁን ታካሚውን በህይወት ለማቆየትና ለማዳን ማስገደድ ግድ ነው” አበራ ፀኽዬ ነበር በተረጋጋ መንፈስ የሚያብራራው

“ምን አለበት አግኝተው ባስገደዱኝ ነበር ለማንውም አሁን ድኝ ስወጣ ባላገሩ ላይ እወዳደርና አይኔን እገልጣለሁ” ፊቱን አዙሮ ወደ አብዱመሊክ አልጋ እያመራ

“እኔ እኮ ቤተ ክህነት ሳገለግል ነው ድምጽህ ያምራል ይሉኝ የነበረው ሐገሬ ሁለት ደብር ድቁና አገልግያለሁ በወቅቱ እንዳውም የፍቅር እስከ መቃብሩ በዛብህን ቅላፄ ያለኝ ይመስለኝ ነበር። ብዙ ሰዎች በዝማሬዬ ይመሰጡ ነበር ምን አይነት አለም ኅትቶ ወደ ዘፈን እንደከተተኝ አላውቅም” ዝማሬውን ጀመረ

ተንሱ ለፀሎት

“በቃ አንተ ይቆማል አሁን ያለ ሆስፒታል ነው ቤተ ክርስቲያን አይደለም” አብዱመሊክ ነበር ረዥም መፋቂያውን ወደ እሱ እያመለከተ

“አንተን ከሚደብርህ የማንን ልዝፈንልህ?” እየተውረገረገ ጠየቀው

“ዘፈን ተው አንተ ታስሮአል ነበር ምክንያት ንገር ሠረቀ ነው የታሠረ” አብዱመሊክ ሲናገር ይጮሃል።

እየብ ወ/ማርያም ታስሮ እንደነበረ አውርቶአል ተፈርዶበት እስር ቤት እያለ በዘፈን አዘፋፈኑ ተማርከው በወቅቱ ድምፃዊ ቴዎድሮስ ካሳሁን (ቴዲ አፍሮ) ከእስር የተፈታበት ጊዜ ስለነበር የሚተካው ባለ መረዋ ድምፅ ባለቤት መጣ ብለው የቲዲን ቦታና አልጋ እንደሰጡትና እንክብካቤ እንደበላለት ደጋግሞ ይናገራል በምን እንደታሰረ ግን አያወራም ገና አሁን ተጠየቀ።

“አንዱ ነው የተጫወተብኝ ለተወሰኑ ቀናት በደንብ ተግባብቶኝ ሲጋብዘኝ ብሎም ብር እየሰጠ ተንከባክቦ ምርጥ ንደኛው ካደረገኝ በኋላ የሆነ የሀብታም ት/ቤት በር ላይ ወስዶ አንድ የሚያምር ታዳጊ ህፃን አሳየኝና ልጄ ነው ብሎ ራቅ ብሎ ላዳ ታክሶ ውስጥ ቁጭ ብሎ አምጣልኝ አለኝ። እኔም ልጄን አፈፍ አድርጌ ትንሽ እንደተጓዝኩ በፖሊስ ተያዝኩ ሁኔታውን አስረድቼ ሰውዬውን

ከታክሲው ከቦታው አጣሁት ከዚያ በኋላም እስካሁን አላገኘሁትም እኔ ግን ልጅ ልታፍን ነበር ተብዬ ታሰርኩ” እየባ ባጭሩ አስረዳ

“ሰውዬ የት ሄደ መቼ ነው ጠፋ” አብዱመሊክ አፍጥጦ እያየ ይጠይቃል

“እሱማ በፖሊስ ሳልያዝ ባመጣለት ሊያፍነው ነበር መሠለኝ መያዜን ሲያይ ጠፋ እኮ ነው የምልህ እኔ ደግሞ ሰው አምናለሁ”

“አንተ ሌባ ኖ የልጅ ሌባ ጥሩ ሰው አይደለም አሁን የሚጠጣ ውሃ ምጣ ሻይ ፍላ አሰር ብር ይሰጣል” ሁለት ቋንቋዎች ተቀላቅለው በፈጠሩት የአማርኛ ቅላፄ

“እኔ ለገንዘቡ አይደለም አመጣልሃለሁ አፈላልሃለው የሶስት ቀን ሰላሳ ብር ዛሬ ትሰጠኛለህ” ባለ አምስት ሊትሩን ውሃ ማምጫ ጀሪካን ይዞ ወጣ

አብዱመሊክ በሶማሊያ ክልል ጅግጅጋ ከተማ የ11ኛ ክፍል የፌዚክስ መምህር ነው የእንግሊዘኛ ቋንቋን የአፍ መፍቻው ያህል ስለሚናገር ከሐኪሞቹ ጋር ለመግባባት እጅጉን ጠቅሞታል፡፡ አማርኛ በደንብ ይሠማል ሲናገር ተኮለታትፎ ከማጣፈጡ በስተቀር ማለት ነው፡፡ ሆስፒታሉ ውስጥ ከእኔ በአስራ ዘጠኝ ቀን ብቻ ነው የሚቀድመው በወቅቱ መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ ህክምና በክልሉ ስላልነበር ነው ወደ አዲስ አበባ የመጣሁ የሚያሳዝነው ነገር አገሩ ታሞ ስታስታምመው የነበረው ወላጅ እናቱም በዚሁ በሽታ ተይዞ ከሱ በመከተል እዚሁ ዋርድ ውስጥ የሴቶች ክልል ለሁለት ወራት ህክምና ተከታትለው አጥጋቢ ለውጥ በማምጣታቸውና የህክምና ክትትሉም ድሬዳዋ ሲቀጥል ጅግጅጋ በመጀመሩ እሳቸው ብሎም ሌሎች ሁለት የሶማሊያ ክልል ተወላጆች ወደ ቀያቸው ተመልሰው በአቅራቢያቸው ህክምናቸውን መከታተል ቀጥለዋል፡፡

አብዱሜሊክ መሄድ አልቻለም ሰውነቱ መከላከል አልፎ ገርጥቶ አጥንቶቹ ብቻ ቀርተዋል ከአንገቱ በላይ ግን ጠይም የሚያምር የሶማሌ ቀለሙ ተጨምሮበት ከሰልካካ አፍንጫው ጋር ሽጋ መልኩ እንዳለ ሲሆን ምግብ

በመጠኑ ይመገባል ከእኔ በባሰ መልኩ የሰው ሰራሽ ኦክስጂኑ ከአፍንጫው ላይ ከተነቀለ በደቂቃዎች ውስጥ ነፍስ ውጭ ነፍስ ግቢ ነው በራሱ ትንሽም እንኳን ቢሆን መተንፈስ አይችልም ሲያወራ ሲናገር ሲጫወትም ድምፅ ከየት እንደሚያመጣ ባላውቅም በጣም ይጮሃል ቁጣ ይቀናዋል መረጋጋት አልፈጠረበትም፡፡ ሀኪም፣ ታካሚ፣ አስታማሚ ማንንም አይመርጥም መሳደብ ሲፈልግ የሰድብ አይነት እንኳን ሳይመርጥ ይሳደባል፡፡

በየሳምንቱ በፅዳት ታጥበው ያማሩ አንሶላ ለሁሉም ታካሚ ይቀየርልናል ቀኑ ሳይደርስ ቆሽሽ ካልንም ሌላ ይመጣልናል አበራ በየእለቱ የምትመጣው ባለቤቱ ከተቀጠረለት አስታማሚ ጋር በመሆን መኝታው ይነጠፍለታል፡፡ የሠሙም እንደዛው ታከለ ተሾመ የራሱን ያመቻቻል የእኔና የአብዱመሊክን ግን የተካኑ ነርሶች እንደተኛን ሳያንገላቱን በስልጡን እጆቸው እያሽለኮለኩ ፏ አድርገው ያነጥፋልናል በሚያምር ምሹቱ በተደላደለ መኝታ እፎይ ብዬ አድሬያለሁ የምመገበው ምግብ ፍጆታ ስለጨመርኩ እንዲሁም ትንሽ እንኳን ጠብ የማደርጋትን አይነምድር ስለተውኩኝ የተጠራቀመ ሰገራ ይመስላል አልወጣ ብሎኝ በተኛሁበት እየታገልኩ ሰላሜን አሳጥቶኝ በመሀል እየተጨነኩ ነው ያደርኩት ጠዋት ገና በማለዳ እንቅልፍ ሰመመን ውስጥ ሆኜ አጠገቤ ከተኛው ከአብዱመሊክ አልጋ ላይ መለስተኛ የዝማሬ ቅላጼ ባለው ሁኔታ ድምፅን ከፍ አድርጎ ጆሮዬን ሳበው

አልሐምዱሊልላሂ ረብሲል ዓለሚን፣
 አር-ረሐማኒር ረሒም ማለኪ የውድ-ዲን
 አይያክ ነዕቡዲ ወኢይያክ ነሥተቂም
 ሲሯጠል-ለዚነ አንሀምተ ዐለይሂም
 ገይሪል መግዱቢ ዐለይሂም
 ወለዱ-ዲል-ሊን”

ሳይታሰበኝ አሚን አልኩ የማለዳ የፈጅር ሶላት ሱረቱል ፋቲሐ (የመክፈቻ ምዕራፍ) እየቀራ ነበር፡፡ በዚህ ሰአት ሁልጊዜ ድምፁን ከፍ ያደርጋል

በአጠቃላይ ሌሎቹንም ቀሪ የየእለት የ “ፈርድ” ወይም ግዴታ ሶላት የሚሰግድ ይመስለኛል። ድምፅ የሚያሰማው በዚህ ጊዜ ብቻ ነው ከመኝታው ላይ መንቀሳቀስ ስለማይችል ረከቦ አይቆምም ሱጁድ (ግንባር ከመሬት ላይ ማሳረፍ) ጀልሳ (በሁለት ስጅዳዎች መካከል መቀመጥ) አይነት ተግባሮችን አይከውንም በተኛበት ግን ሶላት ያደርጋል። በመጀመሪያ ወደ ቀኝ ዞረና ከዚያም ወደ ግራው ወደ እኔ መኝታ ከአንገቱ በመዞር “አሥሠላሙ ዐለይኩም ወረሕመቱላህ” ሲል ከልቤ አሜን አልኩ ትርጉሙ የአላህ ሠላምና ራሕመት በእናንተ ላይ ይሁን ሠላምና ራመት ተገኝቶ ነው ደገምኩት አሜን። የዕለቱ የሰቢህ ሶላት አከተመ። ወደ እኔ ሙሉ ለሙሉ ዞሬ

“አንተ ጥሩ ሰው ነው አሥሠላሙ ዐለይኩም” አለኝ

“ዋለይኩም ሠላም” አልኩ ፈገግ ለማለት እየሞከርኩ ብርድ ልብሱን ከፍ አድርጎ ተሸፋፍኖ ተኛ።

ዶ/ር በቀለ አባታዊ ስሜት የሚሰጥ እና እርጋታ የተሞላባቸው ብዙ እስከመጨረሻው የሚያዳምጡ ብሎም ትንሽ የሚናገሩ ለህክምና በተፈጥሮአዊ ቅባት የተቀቡ መሆናቸውን ነግሬያችኋለሁ ዛሬ በማለዳ ከነርሶቻችን ጋር አጠገቤ ቆመዋል።

“ቅጣው አዳር እንዴት ነበር” የህክምና መዝገቤን እያገላበጡ ጠየቁኝ

“ዶ/ር ጥሩ ነኝ ግን ድርቀት ይዞኛል ሠገራ እንቢ አለኝ” ወደ ወገቤ በታች መልክት እያልኩ

“ስንት ቀን ሆነህ ማለት ነው ከተፀዳዳህ”

“በፊት ትንሽ ታግዬም ቢሆን ጡብ አደርግ ነበር አሁን ግን አራተኛ ቀኔ መጣ”

“እስቲ ልብስህን ሰብሰብ አድርግ” ብለውኝ በጀርባዬ ተኛሁና የመኝታ ልብሶቼን ተጋግዘን ዝቅ አደረግን መላ ሆዴን እስከ ደረቴ ገለጥ አድርገው

ሁለት ጣቶቻቸውን በታችኛው የተለያየ የሆዴ ክፍል ላይ እያፈራረቁ በማዘዋወር በሌላኛው የእጅ ጣቶቻቸው መታ መታ በማድረግ እንደማዳመጥ ብለው

“እለት በእለት ምግብ አመጋገብህ በመጠኑ እየጨመርክ ስለሆነ ያጋጥማል” የተገፈፉትን ልብሶች እያለበሱኝ

“ምን ማድረግ ይቻላል” አይን አይናቸውን እያየሁ

“የምትወስዷቸው መድኃኒቶች በርካታ ስለሆኑ ተጨማሪ ማዘዝ አንቸኩልም መጀመሪያ በምግብ ለማስተካከል እንሞክራን የሚያለሰልሱልህ ምግቦች እንደ ጎመን ተመግብ በእንደዚህ አይነት እንሞክርና ፈፅሞ የማይስተካከል ከሆነ ነገ ሌላ አማራጭ እንወስዳለን” ወደ አንደኛው ነርስ ጠጋ አሉና በጀሮው “ዛሬውኑ ለምግብ ቤቶቼ ነግረህ እንደተለመደው በተለየ መልክ ያዘጋጁለት” ሲሉ በደምሳሳው ሰማሁ፡፡

“ዶ/ር አሁን ብዙ ለውጦች እየታዩ እና ደህና እየሆንኩ ይመስለኛል”

“የላብራቶሪ ውጤቶችህም ጥሩ ነው የሚያሳዩት ለማንኛውም ዛሬ ደም ትሰጣለህ”

“የተለየ ምርመራ ያስፈልገኛል?” ለማወቅ ባያስፈልገኝም ዶ/ር በቀለን ማዋራት አምሮኛል

“ኤሌክትሮላይት ይሰራልሃል ምን ጊዜም እንደምናደርገው የካልሽየም ፖታሽየም ማግኒሻየም ያለበትን ደረጃ ማወቅ ያስፈልገናል” የእጃቸውን መዳፍ እግሬ ላይ አስቀምጠው ነው የሚያወሩት

“ዶ/ር እባክዎትን ለመርፌ መወጊያ የሚሆን ስጋ አልያም ጡንቻ የማገኝበትን ሜካኒዝም ቢፈልጉልኝ” ከተቻለ ለመሞከር ያህል ጠየኩ

“ውሳኔው አሁን ያንተ ነው መድኃኒትህን በአግባቡ መውሰድህን ቀጥል አመጋገብህንም ጨመር አድርግ ደግሞ የተወሰነ የክብደት ለውጥም ጀምረሃል” ሲናገሩ በቃ ግንብትብት የሚያደርጉ ነው የሚመስሉት

“ሰውነቱ ሲከዳኝ በፍጥነት ነበር ለመመለስ ግን አዝጋሚ ሆነ እንጂ አነስተኛ ለውጥ እንዳለ ማን ይክዳል ብለው ነው” ለመወፈር ቸኩያለሁ

“ሰውነትህን ለመመለስ መታገስ ያስፈልግሃል ብዙዎች በጊዜ ሂት ወደ ነበሩበት እንዳውም መጀመሪያ ከነበሩት በተሻለ ደረጃ ያገግማሉ” ምንም አይነት መቸኮል አይታይባቸውም በርካታ ታካሚን የሚጎበኙ ቢሆንም አንድ ታካሚ የፈለጋቸውን ያህል ጊዜ በጥሞና ያናግሩታል፡፡

“ሌላ ዶ/ር ይኼ የሽንት ቱቦ (ካቲተር) ይውጣልኝና ልሞክር አሁን ጥሩ ስሜት እየተሰማኝ ነው” አልኩኝ አጠገቤ ያለው መስኮት ላይ መሸኛ እቃ ማስቀመጥ ብሎም አንስቼ መጠቀም ለመቻል መንቀሳቀስ የምችልበት አቅም እንዳለኝ አስቤ ነው የጠበኳቸው

“መልካም ዛሬ ይወጣልሃል ለውጡን ተከታትለህ ሽንትህን መቆጣጠር ካልቻልክ ልታስጠራን ትችላለህ ሁኔታዎች እንደሚያሳዩት ግን ደህና ትሆናለህ”

“አመሰግናለሁ ዶ/ር”

“ሌላ ምን አዲስ ነገር አለ እግርህን እጅህን የመደንዘዝ ነገር አለ?”

“በፍፁም የለም ደህና ነኝ በድጋሚ አመሰግናለሁ ዶ/ር” የህክምና መዝገቤ ላይ ጫር ጫር አድርገው ወደ አብዱሜሊክ አልጋ አመሩ

የሐኪሞቻችን ጉብኝት ሲያበቃ በኋላ ሰአታችንን ጠብቀን ኪኒኖቻችንን እንወስድና ከትንሽ ደቂቃ በኋላ አንዳንዶች የማንራት ያህል እየጮኸ ሲያስመልሳቸው ራህማ ዝናብን የሚመስሉ ጥቂቶች ነጭናጫ ያዩት ሰው በሙሉ የሚያስጠላቸው ጠብ ጠብ የሚያምራቸውም አይጠፉም የሚያቅለሽልሽን

የሚደብተን ግራ ግብት የሚለን ደግሞ ሌሎች አለን ግን ይኼ ሁሉ የሚሆነው ለተወሰነ ጊዜ አርፈን ወተታችንን እስከምንለጋ ነው

ምሳ ሰዓት ላይ የታዘዘልኝ በጎመን የተሰራ ምግብ በጥሩ መዳዝ ተለቅባለው ቢጫ ጎድጓዳ ሠህን ምግብ የሚያከፋፍለው ሠራተኛ መኝታዬ ድረስ አምጥቶልኛል የሚያጨናንቀኝን ድርቀት እንደሚያለሰልስልኝ በሙሉ ልቤ አምጄያለሁ ቶሎ እንዲሰራልኝ በማሰብ እያረፍኩ በሁለት ፈረቃ ጥብስቅ አድርጌ ከበላሁ ከአንድ ሰዓት አካባቢ በኋላ ይሆናል ሁለት ነርሶች አጠገቤ ቆመዋል፡፡

“ቅጣው መተናል እንዴት ነህ?” ወንድዬው ነርስ ጠየቀኝ

“ብዙ በላሁ ሆዴ ሞልቷል” ቀና ብዬ እያየሁት

“ተዘጋጅ ካቲተሩን ልንነቅልልህ ነው”

“ይቻላል መልካም ነው” የአልጋ ልብሱን ብርድ ልብሱን አንሶላውን ጨምሮ ወረድ አደረጉት ብልቴ ውስጥ ዘልቆ የገባው የፕላስቲክ ቱቦ መውጫው አካባቢ ያለ ሁለት ባላ ቦታ ላይ አንደኛው ወደ ሽንት ማጠራቀሚያው የሚሄድ ሲሆን ተቀጥላ ያለችው ትንሽ ቱቦ መሳይ ቀዳዳ ውስጥ መርፌ ያልተሰካበት ስትሪንጅ ሰክታ ውስጡ የተጠራቀመ ፈሳሽ ስባ አወጣች እየደጋገመች ባዶ መሆኑን ከአረጋገጠች በኋላ ንሮ እያለሁ ካቲተሩን ያስገባችልኝ አይነ ከብላላዋ እንስት ነርስ ነበረች ነጭ የእጅ ጓንት (ግላብ) ባደረገ እጇ በቀኙ ወደ ውስጥ የዘለቀውን ጎማ ይዛ በሁለተኛ እጇ ብልቴን ስትይዝ የሆነ የተለየ ስሜት ተሰማኝ የሚያነቃቃ የወንድነት የሚመስል ነገር በተወሰኑ አካላቶቼ ላይ በመጠኑ ሲያገኘኝ ደንደን ለማለት ያሰበውን ብልቴን ስገነዘበው ሀፍረት ብጤ ተሰማኝ የመዳን ምልክት ነው ብዬ ተፅናናሁ በቀጣይ አመታት በአዲስ መልክ ስራ ይጀምራል የሚል መልእክት ወደ አእምሮዬ ተላለፈ በእጆቼ ሰላም ብዬው ተኛሁ እንቅልፍ ለጠጥኩ፡፡

አመሻሽ ላይ ሐኪሞች ከላይ ወደ ታች ያለውት ሮክቶች ይሯሯጣሉ የተወሰኑ ታካሚዎች ጥንድ ጥንድ ሆነው ቆመዋል ሁሉም ፊታቸውን ከስክሰዋል አንድም የሚያወራ ሰው አይታየኝም በመስኮቶቹና በበሩ በኩል አሻግሬ ሳይ የሚያስፈራ ድባብ ነው የሚታየኝ የገመትኩት አልቀረም የአንዲት ሴት ጩኸት አካባቢውን አደበላለቀው

“ወይኔ ልጄን ልጄን ከጉድ አውጡኝ” የማውቀው ድምፅ መሰለኝ እንዳይሆንም ተመኘሁ

“ዶ/ር ሲስተርዬ እባክሽ ልጄን መልሱልኝ ልጄን ሲስተር ቀስቅሻት ልጄን” ጩኸት አብዝታለች ታከለ ተሾመና ሰሙ በጥንድ በራችን ላይ ቆመዋል አብዱመሊክ እና እኔ ከአልጋ መውረድ አንችልም አበራ በቦታው የለም

“ምንድን ነው ሞተ ነው” አብዱልመሊክ የሚነግረው ፈልጓል ጥየቃ ላይ ነው

“ሞተችባት አዊ እሷ ነች መሰለኝ” አጉተመተምኩ የፈራሁት አልቀረም አንደኛዋን ልጄን በጀርባዋ አዝላ ሁለት እጆቿን ግራና ቀኝ ዘርግታ አየሩን እየቀዘፈች “እኔ አላምንም ሞተች እኮ ልጄ እኔ አላምንም” አንዲት ነርሰና ታካሚዎች ሊይዟት ሲጠጉ ጭንቅላቷን አጥብቃ ይዛ አፈጠጠችባቸው

“አምጡ ልጄን” ያዘለቻትን ልጄን መልከት እያደረገች “ታላቅ እህትሽ ሞተች ብቻሽን ቀረሽ ሚጣ” ያበደች ይመስላል አንጀት ትበላለች ይባስ ብሎ ጀርባዋ ላይ ያለችው ጨቅላ የነገረቻትን ሰምታ የገባት ይመስል እሪታዋን አቀለጠችው በወቅቱ የነበረው ድባብ ባለማየታችሁ እግዚአብሔርን ልታመሰግኑ ይገባል እኔም ከዚህ በላይ መግለፅ ሐዘንን አብዝቶ መልስ ከማጣት በስተቀር የሚፈይደው ነገር የለም ያም ሆነ ይህ ግን ለወራት ቀን ከሌሊት መዳኗን እያሰበች ስታስታምም የነበረችው የሁለቱ ህፃናት እናት የመጀመሪያ ልጅ ሁለት አመት ጊዜ አብራት ከቆየች በኋላ በቲቢ ምክንያት ሞተች በቃ ሞተች፡፡

የዛሬው ምሽት አላስፈላጊ አይደለም አስፈላጊ የሆነ ንግግርም ቢሆን አልተገበረም በጥልቅ ሐዘን ውስጥ ገብተን ንግግር አቁመናል እየብ ወ/ማርያምም አልዘፈነም አንድ ሁለት ጊዜ ብቻ በፀጥታ ገብቶ ጎርደድ ጎርደድ ብሎ ወቷል አልተመለሰም ራህማ ዝናብ ሰሙ አጠገብ ለትንሽ ደቂቃዎች ተቀምጣለች መሀል መሀል ላይ “ወይ ጉድ” ከማለት ውጭ ብዙ አላወራችም፡፡

ራህማ ዝናብ ጀማ ከተማ የተወለደች ሲሆን ለአቅመ ሄዋን እድሜ ከደረሰች በኋላ ወደ ሱዳን ተሰዳ ከሱዳናዊ ባሏ የወለደቻትን ልጅ እያጠባች ነው ታማ አልጋ ላይ የወደቀችው በሰው ሀገር በበሽታ ወድቆ የሚያግዛት የሰው መፈለግ ምን ያህል እንደሚያንገሸገሽን ተስፋ እንደሚያስቆርጥ ስታወራ በምሬት ነው በሽታዋ ብሶ ሰውነቷ አልቆ መንቀሳቀስ የማትችልበት ደረጃ ስትደርስ ሞቷ በሀገሯ እንዲሆን በመሻቷ ከብዙ ትግል በኋላ ወደ ቀዬዋ ተመልሳ ወላጅ እናቷ እቅፏ ውስጥ ትገባለች ከፀበል ጀምራ የተለያዩ ህክምናዎችን ብታደርግም ምንም ለውጥ አላመጣችም ነገር ይሁንና ግን የማታ የማታ በተደረገላት ምርመራ መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ መሆኑ ተደርሶበት ወደ ቅዱስ ጴጥሮስ ሆስፒታል አዲስ አበባ መጣች በተሸከርካሪ ወንበር ገፍተው የደረቀ ያበቃለት በድን የሚመስል ማንነቷን መጀመሪያ የሚገባበት ጓሮ አስገቧት በጊዜ ሂደት በወራት ተከታታይ መርፌ ብሎም በየእለቱ በሚወሰዱ በርካታ ኪኒኖች አገማማለች ሰውነቷም እየተመለሰ ነው ስትራመድ ግን በጣሙን ታዘግማለች ትኩር ብሎ ላያት ታሰጋለች ዛሬ አይኖቿ እንደቀሉ ሱዳን ትታት የመጣችውን የአብራኳን ክፋይ ልጇን እያሰበች ነው ጡቷን ከአፏ ቀምቼያት መጥቼ እንዴት ትሁን? አሁን እኔ እናት ነኝ? እስራ አንገቴ ስር ተወሽቃ በከረመችበት ጊዜ ሳስልባት ሳስነጥስባት ስተነፍስባት በዚህ አስከፊ የቲቢ በሽታ ተይዛ ይሆን ብላ ስታስብ ሰቀጠጣት ተስፈንጥራ ተነስታ ቃል ሳትተነፍስ እያዘገመች ወጣች፡፡

እኔም በዛሬው እለት በሞት ያጣናትን ህጻን ሳስብ እኩያዋን የሁለት ዓመቷን አብሳላት ቅጣውን እያሰብኩ የለምለም ቃላት በአእምሮዬ እየተመላለሱ ከፍተኛ ጭንቀት ውስጥ ገብቻለሁ፡፡

አበራ ፀሐይ የአምስት ዓመት ሶስተኛ የመጨረሻ ልጅ በቀን ቢያንስ ሁለት ጊዜ በስልክ ያወራተራል አልፎ አልፎ የቤት ስራዎን በስልክ ያሰራታል ይባሉ ብሎ ዛሬ ደግሞ እናቷ ይዛት መታ በርቀት አሳይታዋለች። የሚሳሳላትን እንደነፍሱ የሚወዳትን ልጇን ከወራት በኋላ በርቀት ከማየት ውጭ ሊያቅፋት ሊስማት ሊቀርባት ወኔው አልነበረውም። የቲቢ በሽታን ካወቀው በኋላ በተለይ ለልጇ ትልቅ ስጋት ውስጥ ገብቷል። አይኗን ብቻ አይቶ ሳይዳብሳት መመለስ ቁጭት ውስጥ ከቶታል ወደ ዋርዱ ሲመለስ ደግሞ የሁለት አመት ህፃን በሞላት መለስ ሄዳ እናት በሰቀቀን እየጮኸች ስታለቅስ ደርሷል። ሁላችንም ወደ ልጆቻችን በሀሳብ ቆዝመን እንደሄድን ሳንነጋገር በዝምታ ተኛን።

ከውድቀት ለሊት በኋላ የሆዴ ነገር ምቹት ነሳኝ በከፍተኛ ደረጃ አይነምድር ይዞኛል ተወጣጥሬያለሁ እንዲወጣልኝ ብታገል ብታገል አልቻልኩም እናቶች በወሊድ ጊዜ ከሚያምጡት ምጥ ባልተናነሰ አማጥኩ ጥርሴን ነክሼ ፊቴን ከማጨማደድ ብሎም እግሮቼን ከማጠፍና ከመዘርጋት በዘለለ ምንም ማድረግ አልቻልኩም። የጎፈረው ፀጉሬ ከአደገው ሂሜ ግንባሬን ጨምሮ በላብ ተዘፈኩ ላለፉት 40 ዓመት እዳሪን በሰላሙ ተዝናንቼ ሳራግፍ ባለማመስገኔ ቆጨኝ ጭንቁ አይጣል ነው በማንም እንዲደርስ አልሻም ከበርካታ ደቂቃዎች ትግል በኋላ አብዱሜሊክ ቀን ላይ “እኔንም አጋጥሞኝ ነበር በማለት በማለት የተገላገለበትን ዘዴ የነገረኝ ትውስ አለኝ እጄን ሰነዘርኩና አጠገቤ ከተቀመጠው አነስተኛ ካርቶን ውስጥ የሐኪሞች የሚጠቀሙበት ለእኔ ተብሎ ከተቀመጠው ነጭ የእጅ ጓንት (ግላብ) አንድ መዘዝኩና ለግራ እጄ አጥልቄ በመፀዳጃዬ በኩል ሰነዘርኩ ሠገራ የሚወጣበት ቀዳዳ በመጠኑ ተከፍቷል። ዙሪያውን ከውጭ ስነካው በጠጣር ነገር ተወጥሮአል ጣቴን በመጠቀም ወደ ውስጥ ለመግባት ሞከርኩ በግንብ የተገነባ ይመስላል። በጠንካራው ተዘግቷል ለማማጥ እንደመሞከር እያልኩ በትግል በጣቴ መሠርሠር ተያያዝኩ ከአድካሚ ሙከራ በኋላ ሰው ግንባር ላይ ቢወረወሩ ሊፈነክቱ የሚችሉ ጠጣር ጠንካራ ድንጋይ መሳይ ጥቋቁ ሠገራ ፈራፍሬ ቆራርጨ አወጣሁ ከተወሰነ መራገፍ በኋላ እፎይ አልኩኝ ትንሽ አማጥኩና አነስተኛ በመካከለኛ ደረጃ ለስለስ ያለች ነገር ተፀዳዳሁ በቃ የወለድኩ ያህል ተሰማኝ በከፍተኛ ድካም ዝቆ ተዘረርኩ።

የተለመደውን የማለዳ የአበራን ፀሎትም ሆነ የአብዱመሊክን ሶላት አልሰማውም እንዲያውም መርፌ ስወጋ እራሱ በሰመመን ነው የታወቀኝ አሁን ደግሞ ዶ/ር በቀለ ፈቃደ በነጭ ገዋናቸው ካሸበረቁ የጤና ባለሙያዎች ጋር የህክምና መዝገቤን እያገላበጡ አጠገቤ ናቸው፡፡

“የድርቀቱ ነገር እንዴት ነው?” የታካሚዎቻቸውን ነገር ጥቃቅንም ቢሆን ያስታውሳሉ

“ዶ/ር ተገላግዬአለሁ ለሊት ግን ተጨናንቄ ነበር” ሁኔታውን ለማስታወስ ሳልፈልግ አወራሁ

“መልካም የውሃ ሽንትስ እየተቆጣጠርክ ነው”

“በጣም ደህና ነኝ ወደ ቀድሞ ተመልሷል”

“ጥሩ የደም ምርመራ ውጤትህ መቷል ሁሉም በትክክለኛው ቦታ ላይ ትንሽ ግን የካልሽየም እጥረት ይታያል” በአይኖቻቸው መዝገቤ ላይ ነው

“ታዲያ በምን ይስተካከላል?”

“በመሠረቱ የምትወስዷቸው መድኃኒቶች በተለይ መርፌው የእነኝህን ንጥረ ነገሮች እጥረት ይፈጥራል፡፡ ቢሆንም በሚዋጡ ኪኒኖች አልያም በደም ስር በሚሰጥ ጉሉኮስ ጋር መድኃኒት መስጠት ይቻላል መድኃኒቶችን ማብዛት ብዙ የማይመከር ስለሆነ አንተም ያነሠህ እምብዛም ስላልሆነ አሁንም በምግብ አስተካክል በተለይ ሙዝ መመገብ የካልሽየም እጥረትህን ይተካልሃል በተቻለህ መጠን አዘውትር”

“የሙዝ እንኳን ችግር የለም ሆስፒታሉም በሳምንት ሶስት ቀን የሚሆን ሁለት ሁለት ይሰጠናል ለካ ይኼን ችግር ስለምታውቁ ነው የምታቀርቡልን ተጨማሪ ካስፈለገም መግዛት እችላለሁ” አሁን እየተነቃቃሁ ነው የሚወራው

“ሌላ ምን ችግር አለ”

“አመሰግናለሁ ዶ/ር ምንም የለም” መዝገብ የያዘበትን አነስተኛ ባለ አራት እግር ጋሪ እየገፋ ከአጠገቤ ሄዱ እኔም ተሸፋፈንኩ፡፡

መቼም ሰዎች ስንባል እያንዳንዱ ያሳለፈው ህይወት ላይ በተግባር ካጋጠሙት ከከወናቸው ክንውኖች በላይ የሰማውን ያነበበውን ቀርቶ በአይኑ በብረቱ ያየውን አያስበልጥም ያፈቀረ ከሱ በላይ አፍቃሪ ያለ አይመስለውም፤ የተፈቀረም እንደእሱ ሌላ ተፈቅሮ የሚያውቅ አይመስለውም (ሁሉም ማለት ይቻላል የግሉ ወላጅ እናትን በሌሎች እናት ሊያስበልጥ ቀርቶ ማወዳደር እንኳን አይሻም ከህደት የተፈፀመበትም ሆነ የከዳ ከዚህ የበለጠ ሌሎች ይካዳሉ ብሎ አያምንም በበሽታ የተሠቃየም እንደዛው እኔ ግን ከዚህኛው በእኔ ላይ የደረሰው የከፋ ነው የሚል አባዜ አልተጠናወተኝም እውነቱ ግን እንደዛው ሆኖ ተገኘ፡፡

ከበሽታዎች ሁሉ የከፋው እያማቀቀን ያለው የቲቢ ባክቴርያ እንደሆነ ስናገር አፌን ሞልቼ ነው ሌሎች በሽታዎች ካልደረሱባቸው የማይደርሱ ናቸው ቲቢ ግን የሚተላለፈው በትንፋሽ ነው መቼም አየር እየመረጡ መተንፈስ አይቻልም አልያም በመጠቀም ህግ ተጠቅመን አንተንፍስ፤ በቲቢ ስንያዝ ለሌሎች በሽታዎች የመጋለጥ እድላችን ሰፊ ይሆናል ስለዚህ ቲቢ ለህመሞች በሙሉ አቃጣሪ አጨብጫቢ ነገር ነው አንዳንዶቹ የኑሮ ድሎትን ሌሎቹ ደግሞ ድህነትን አልያም ፆታን ወይም እድሜን ለይተው ያጠቃሉ ይሄኛው እያሰቃየን ያለው ቲቢ ግን አድሎና መድሎ አያውቅም በአጭር አማርኛ ወጀብ ነው የትንፋሽ ማዕበል ከቦታ ቦታ እንደልቡ የሚንቀሳቀስ ማንኛውንም ሰው ቢያገኝ ከህፃናት እስከ ተከበሩ አንቱ የምንላቸው ድረስ ሊያዳርስ የሚችል ተንቀሳቃሽ ያለንበት ቦታ ድረስ ሊመጣ የሚችል ወጀብ የትንፋሽ ማዕበል ነው፡፡ እርግጥ ማዕበሉን ማረጋገጥ ከአቅማችን በላይ ሆኖ ከመጣ ደግሞ ጠራርጎ ሳይወስደን ወይ ሳንሰምጥ ሊያድኑን የሚችሉ ባለሙያዎችን ማግኘት ሊያድነን ይችላል፡፡

ማዕበሉ ኃይለኛ ነው፡፡ ሳይደርስብን ውስጥ ሳንገባ መሸሸና መከላከሉ ወሳ ነው ከገቡ ደግሞ በአፋጣኝ የድረሱልኝ ጥሪ ማሰማት ምንም አይነት አማራጭ የለውም እኔን የሚመስሉ በርካታ ወገኖች ግን በወጀቡ ተገፍተው መሀል

ለመሀል መስመጥ ሲጀምሩ ረዳቶቹ ይደርሱላቸውና ለማትረፍ የሞ ሽረት ትግል ይገጥማሉ። አንዳንዶችን ማትረፍ ሳይቻል አጥረግርኝ ወስዷቸዋል የነሱስ ተሞክሮአል ሌሎች ወገኖች ደግሞ የነፍስ አድኖችን ጥሪ ሳያደርጉ አልያም ወደተሳሳተ ቦታ መልዕክት ልከው ማንም ሳይደርስላቸው ሠምጠው የቀሩ በማዕበሉ የተወሰዱ እኔ ግን እድለኛ የሆንኩ ይመስለኛል። አሁን ያለሁት በትክክለኛው የህይወት አድን ቡድን ጋር ነው በቲቢና መድኃኒቱን በተለማመደ ቲቢ ህክምና የሚሰጥበት ቅዱስ ጴጥሮስ ስፔሻላይዝድ ሆስፒታል አዲስ አበባ ከሽሮ ሜዳ ወደ ጉስቋም የሚወስደው መንገድ ላይ የሚገኝ በዘርፉ ሃምሳ አመት የሚጠጋ የማዳን ሥራ ላይ የተሠማሩ ባለሙያዎች ግሩም የህክምና ካፒቴኖች ከነረዳቶቻቸው።

በትላንትናው ጉብኝታቸው ዶ/ር ሙሪድ ያሁበት ደረጃ ጥሩ መሆኑን መኝታዬ እግርጌ ላይ ቁጭ ብሎ እንደጓደኛው ወዳጅነት በተሞላበት ስሜት አብራርቶ አስረድቶኛል አሁን የቀረኝ ላለፉት ስድስት ወራት ከመኝታዬ ስላልተነሳሁና ተንቀሳቅሼ ስለማላውቅ ጡንቻዎቼ ብሎም መላ አካላቴ ይንቀሳቀስ ዘንድ ፊዝዮቴራፒ እንደሚያስፈልገኝ ነግሮኛል። ቢሆንም ግን እኔም አብዱመሊክም መሄድ ስለማንችል የሆስፒታሉ ፊዝዮቴራፒስት መኝታችን ድረስ በመምጣት አገልግሎት እንደሚሰጠን ነግሮን ከከፍተኛ ማፅናናት ጋር ነው የተለየን ይሁንና ግን እንደዚህ በፍጥነት ከአንድ ቀን አዳር በኋላ ይጣል ብዬ አላስብኩም ነበር። ባለሙያው ሰማያዊ ሸሚዝ ላይ ነጭ የህክምና ካፖርቱን ደርቦ አጠገቤ ቆሟል።

“አቶ ቅጣው ተ/ማርያም ታምራት እባላለሁ” አይኔ ደረቱ ላይ ያለውን ባጅ እያበብኩ ነበር ፊዝዮቴራፒስት ታምራት ይላል።

“ስለመጣህ ደስ ብሎኛል” በርግጥም ተደስቻለሁ

“መንቀሳቀስ የማይችል አካል አለህ” ጥያቄዎቼን ጀመረ

“ሁሉም ነገራ በተኛሁበት ይንቀሳቀሳል ከመኝታ ወርጄ አላውቅም እንጂ”

“አንዳንድ ሰውነቶችህን ማየት ያስፈልገኛል” ከስር እግሮቼን ገላልጦ አስቀመጣቸው፡

“ወንድሜ ይቅርታ እግሮቼ በጣም አድፈዋል ቆሽሸዋል እኮ” ወደ ላይ ቀና ያደረገውን የሰለለች እግሬን እያየሁ በጣም አፍሬያለሁ፡

“ማደፍ አይደለም ጠቆር ጠቆር ብሎ የተሻገረሰረው ቆሻሻ አይደለም አንድ አንድ ሴሎችህ እየሞቱ ነበር ከአሁን በኋላ ሲስተካከሉ ቆዳህ ወደ ቦታው ይመለሳል” ጓንት ባጠለቀ እጁ እየደባበሰልኝ ነበር፡፡

“እጆቼም ለዛ ነው እንደዚህ የተሻገረሰረው” ክንዴ ድረስ ገልጬ አሳየሁት

“አዎ ሁሉም በአንድነት ይስተካከላል”

“እየሞትክ ነበር በለኛ ወንድሜ” ፊቴን ጨፈገኩት

“በጣቶቼ ስነካህ ከተሰማህ ንገረኝ” በማለት በመጀመሪያ ጠበቅ አድርጎ የሁለቱንም እግሮቼን የተለያየ ቦታ ነካካኝ ጠየቀኝ ይሰማኛል አልኩት አስከትሎ አነካኩን እየቀነሰ በለስላሳው በአየር ላይ በሚመስል መልኩ ጨረፍ ጨረፍ እያደረገ ጠየቀኝ ሁሉም ቦታ ይሰማኛል ተሰምቶኛል መለስኩለት

“እንግዲህ ካሉን ስሜቶችን ልናዳምጥበት የምንችለው ነርብህ ይሰራል ስለዚህ በቅርብ ጊዜ ትነሳለህ ብዬ አምናለሁ”

“እድሜህ ስንት ነው?” ዝም ስለው ጠየቀኝ

“አርባ ሁለት አልፏል”

“አሁን ከምንግዜውም በላይ ምግብ ያስፈልግሃል በመቀጠል ከአነስተኛ እንቅስቃሴ ጀምረን የምንሰራቸው ነገሮች አለ” ፈሳሽ ቅባት እያጥለቀለቀ እግሮቼን በየተራ እያፍታታ ደባበሳቸው አሻሻቸው ጥሩ ስሜት በሚሰጥ መልኩ እጥፍ ዘርጋ እያደረገ አዝናናቸው ማለት እችላለሁ፡፡

“በደንብ ለማሸትና ለማንቀሳቀስ ጡንቻ ያስፈልጋል። አንተ ደግሞ እንደምታየው ምንም አይነት ጡንቻ ቀርቶ ስጋ እንኳን የለህም ስለዚህ ተመግብ በደንብ ሳትመርጥ ያገኘኸውን ብላ ምግቡ የማይስማማህ ከሆነ ከሐኪሞችህ ጋር መነጋገር እንችላን የፈለከውን አይነት ይመጣልሃል”

“አሁን ጥሩ እየተመገብኩ ነው ከሰሞኑ ጅብ ሆዳም የሚባል አይነት ሳልሆን አልቀርም የሚያስበላ መድኃኒት ተሰቶኛል ብዬ አሳየሁት” ሆስፒታሉን እንደቤቴ የማይበት መንፈስ ከተፈጠረ ቆይቶአል ታሜ መቶ ደግሞ ጨመረልኝ

“አግብተሃል” ድንገተኛ ጥያቄ ጠየቀኝ

“አንድ ሴት ልጅ አለችኝ” ከየት መጣ የማይባል እንባ በሁለቱም አይኖቼ ፈሰሰ

“ይቅርታ እንደዚህ እንድትሆን ፈልጌ አይደለም” ታምራት ደነገጠ እግሬን መደባበሱን ግን ቀጥሏል

“አይ አልቅሼም በወጣልኝ” ሳግ እየተናናቀኝ ነው

“ስንት አመቷ ነው ከእናቷ ጋር ነች”

“ሁለት አልፎአታል ከእናቷና ከአክስቷ ጋር ነች”

“ትምህርት አልጀመረችማ?”

“ኬጂ የመጀመሪያ አመቷን ጀምራ ነበር ምን ያደርጋል?” እንደገና መነፋረቅ ጀመርኩ፡፡

“ማለት አሁን አትማርም?” በርህራሄ ነው የሚጠይቀኝ

“እናቴ ጋር በተደጋጋሚ ደውዬ አናግራኝ አታውቅም እዚህ ሆስፒታል ለተወሰኑ ቀናት አስታማኝ ነው የሄደችው ባለፈው ሳምንት ግን በስልክ

እናግራይት ምን እንዳለችኝ ተወው ተወው ምን ያደርጋል” እንባዬን ጠርጌ ዝም አልኩ

“አይዞህ ትምህርቷን አቋረጠች አለችህ” የነገርኩት መሰለኝና ቀና ብዬ አየሁት

“አዎ ከአሁን በኋላ ማስተማር አልችልም እኔም ቡና እያዞርኩ መሸጥ ጀምራለሁ አክስቷም እንደዛው አልቻልንም አለችኝ”

“ለት/ቤት የሚከፍሉት ገንዘብ ስሌላቸው ነው መሰለኝ” ልብሶቼን እያለበሰ ነበር

“ይኼን ባትነግረኝ ምን አለበት አሁን እኔ ምንም ማድረግ አልችልም ምን ማለቷ እንደሆነ እኔ እንጃ?” ዝብርቅርቅ ያለ ነገር ማውራት ጀምራለሁ፡፡

“በጣም አዝናለሁ እንደዚህ የምትሆን ስላልመሰለች ነው የጠየኩህ” አለባብሰኝ ጨርሷል፡፡

“ስላወራሽኝ ደስ ብሎኛል ትንሽ ሳይቀለኝ አይቀርም” ፊቴን ለማፍታታት እያሰብኩ ነበር፡፡

“በምንችለው አቅም ሁሉ እንተጋዝዛለን በየሁለት ቀኑ እየመጣሁ እንበኛችኋለሁ፡፡

“አመሰግናለሁ ወንድሜ” እውነትም ወንድም ያገኘሁ ያህል ተሰምቶኛል እጁ ላይ ያለውን ጓንት ቀየረ ጭንቅላቴን ደበስበስ አድርጎ ወደ አብዱሜሊክ አልጋ አመራ በጠራ የእንግሊዘኛ ቋንቋ ሰላምታ ተለዋውጠው ከእኔ ጋር ተመሳሳይ የሆነ አገልግት መስጠት ጀመረ አብዱ የሚያዋራው ሲያገኝ ደስተኛ የሆነ ይመስላል እየጮኸ ከማውራቱ ባሻገር በኃይለኛው ይስቃል፡፡

የማህበራዊ አገልግሎት የምትሰጠው አይናለም አነሰ ቢባል በሳምንት ሁለቱ በየመኝታችን እየመጣች ችግሮቻችንን ትጠይቃለች፡፡ መፍትሄ

ትሰጣለች ካልሆነም ወደ ሚመለከተው ክፍል ታስተላልፋለች ከእጅ ስራ ስዕል ቅርፃ ቅርፅ ብሎም ሌሎች ማንኛውም ታካሚ መስራት እችላለሁ የሚለውን የፈጠራ ስራ እንዲሰራ ቁሳቁሶች ታቀርባለች ታበረታታለች ከሁሉ በላይ ግን በየመኝታችን ላይ ሆነን የምናመነበው ማንኛውንም አይነት በአገራችን ደራሲዎች የተፃፉ መፃህፍት ትርጉም ስራዎች አልያም በእንግሊዘኛው እንደወረዱ የተፃፉ መፃህፍቶችን እንደየፍላጎታችን ታመጣልናለች አሁን ወቅቱ የዶ/ር ምህረት ደበበ መጽሐፍ “ሌላ ሰው” የሚለውን ከተቆለፈበት ቁልፍ” ለጥቆ የደረሰውን በየተራ አንብበን በተረዳነው መጠን ተወያይተንበታል ያለክልካይ ተችተናል አድንቀናል ከሁሉ በላይ ግን የየግል አማካሪ መጽሐፋችን እንደነበር ሁላችንም አስምረን ተስማምተንበታል አንድነት የሚፈጠረው በማንበብ ብቻ አይደለም እየታከምነው ባለው መድኃኒቱን በተለማመደ ቲቢ፣ የመድኃኒቶቹ አይነት ብዛት እና የግዜ እርዝማኔ እንመሳሰላለን ይባስ ብሎ ደግሞ የተለያየ ሀይማኖት ያላቸው የግቢው ታካሚዎች ያለምንም አድሎ ሙስሊሙ ለክርስቲያኑ በአል ክርስቲያኑም እንደዛው በተቃራኒው እኩል ያለውን አቅም በፈቀደ ገንዘብ ይጣና በጎደለው የዋርዱ የህክምና ባለሞያዎች አክለውበት ዳቦ ተቆርሶ ፈንዲሻው ተፈንድቶ ቡናው ተፈልቶ ለስላሳዎች ታድለው መነሳት ለማንችለው መኝታ ድረስ ሌሎች ለዚህ ተብሎ የተዘጋጀች የምትመስለው ግቢው መሀል ላይ ያለች ባለግማሽ ግድግዳ ነፋሻማ ጎጆ ውስጥ ሙዚቃ ተከፍቶ አልያም መንፈሳዊ መዝሙር (መንዙማ) ተለቆ ሲከበር አንድነትን መተሳሰብና መከባበርን በከፍተኛ ደረጃ ፈጥሮ የማይረሳ ትዝታዎችን ይሰጣል፡፡

ቀን ላይ ፊዝዮቴራፒስት ታምራት ሐሪፍ አድርጎ ሰውነቱን ስላፍታታልኝ በጣሙን ቀሎኝ ሰመመን የሌለበት ሀይለኛ እንቅልፍ ወስዶኛል የተገላበጥኩ እንኳን አይመስለኝም በቀኝ ጎኔ እንደተኛሁ የሆነ ነገር እላይ ላይ ዘፍ ብሎ ወደቀብኝ እንደመንሳቀስ ስል መላ አካሌ ላይ የሚከብድ የሚያቃስት ድምፅ ያለው ነገር ነበር የተሸከምኩት ደነገጥኩ ከመሸበሬ የተነሳ የገረጣ ሳንቃ ደረቴን በርጥቃ ለማውጣት ይመስል ልቤ በሀይል መታች አይኔን ብገልጥ ተሸፋፍኛለሁ እንደምንም ብርድ ልብሴን ከመግለጫ እላይ ላይ የተኛው አብዱመሊክ የሰለለ እጁን ሰነዘረና ከአፍንጫይ ላይ የኦክስጂን መተንፈሻውን

በፍጥነት ነቀለ የሞት ሞቱን በሚታገል የታፈነ አተነፋፈሰ በአነስተኛው የሚተነፍሰው አፍንጫው ውስጥ ከተተው አይን አይኔን ያያል መናገር አልቻለም እግሮቹ ወደ መሬት ተንጠልጥያለሁ በጀርባው በልብሶቹ በላይ እላይ ላይ የመውደቅ ያህል ተኝቷል፡፡

“አይዞህ አብዱመሊክ” ጠጋ አልኩለትና እጆቼን ሰንዝሬ የኃይል መቆጣጠሪያውን ወደ ቀኝ አዞርኩት ስድስት ቁጥር ላይ ተውኩት በሰከንዶች ውስጥ ወደ ቀድሞ አተነፋፈሱ ተመለሰ

“አንተ ወንድም ነው እኔ አለቀ” አለኝ የእሱን አክሰጄን በርሜል እያሳየኝ ገርሞኛል እኛም እንሁን ባለሙያዎቹ ጠንቃቆች ነበርን መቆጣጠርያ ጌጁን አይተን ከማለቁ በፊት እናስቀይራለን በተለይ ለሊት እንዳንጨርስ እንጠነቀቃለን ለነገሩ አጋጣሚው አስደነገጠን እንጂ ባለሞያዎች ሃያ አራት ሰዓት በተጠንቀቅ ይሰራሉ የሚገኙበት ዋርድ ግን እኛ ካለንበት ትንሽ ይርቃል አብዲን ካረጋጋሁት በኋላ ስልኬን አውጥቼ ለአንዱ ባለሙያ ደወልኩ አሁኑ እንመጣለን ተባልን ለተወሰኑ ደቂቃዎች እኔ መቆየት ችያለሁ አሁን ግን የሆነ ሰው አፍኖ አፍንጫዬን በእጁ ይዞ አልፎ አልፎ ለቀቅ ያዝ እያደረገ የሚያፍነኝ ስሜት አይነት ትንፋሼ ረዘም አጠር እያለ ተጨናነኩ ከጎኔ የተኛውን አብዲን መልከት አድርጌ ከአፍንጫው ነቀልኩና ለራሴ ሰካሁት እንደዚህ እንደዚህ እያደረግን ስንቀባበል የለሊት ተረኛው ሙሉ በአየር የተሞላ በርሜል እያንከባለለ ደረሰልኝ አሁንም ድረስ ሳስበው የመጀመሪያዎቹ መተንፈሻ የተቀባበልን ወዳጆች እኛ ነን ብዬ አምናለሁ የሚገርመው ሌላ ነገር አብዱመሊክ መኝታው ጋር መተንፈሻው ከተመቻቸለት በኋላ ከእኔ መኝታ ላይ ተነስቶ መሄድ ስላልቻለ የመጣው ባለሙያ አቅፎ ደግፎ ነበር የወሰደው መጀመሪያ ግን እኔ ላይ መቶ ሲወድቅብኝ የሞት ሞቱን ጉልበት አግኝቶ መራመድ ችሎ ነበር፡፡ ከዚያች ሰዓት በኋላ ግን ልሞክር ቢል እንኳን አልቻለም ነበር ያቺ ጉልበት የት እንደጠፋች አልገባኝም፡፡

በሰላሳዎቹ መግቢያ ላይ ይመስላል እድሜው የሆስፒታሉ ፊዝዮቴራፒስት ታምራት ቀጠን ያለ ሰውነት አጭር ከመባል ያለፈ ቁመት እስከ አሁን ሙሉ መልኩን ያሳየሁት ሁሉም የሚያደርጉት አይነት ባክቴሪያውን አጣርቶ አየር

ወደ ውስጥ የሚያስገባ ነጭ የአፍና የአፍንጫ መከላከያ ማስክ ያደርጋል። እኛ ጋር ሲመጣ ማለት ነው ግንባሩና አይኑ አካባቢ ጠይም ቆዳውን በግልፅ ይታያል ጥርሱን ማየት ባይቻልም አይኑ ብቻ ማዘኑን መሳቁን ብሎም ማፅናናቱን ይችላል። ዛሬ የተለመደ አገልግሎቱን ሊሰጠን ሲመጣ ሶስተኛ ጊዜው ነው ይባሉ ብሎ እንደ ጠያቂ ዘመድ የታሸገ የማንኛውም ጭማቂ መኝታዬ አጠገብ አስቀምጦ ከወደድከው እጨምርልሃለሁ ብሎኝ ተመልሶ ወጣ ከደቂቃ በኋላ የነርሶች አስተባባሪ የነበረው ቢረጋ ወ/ጻዲቅ ለስልጠና ላልተወሰነ ጊዜ ሌላ ቦታ በመሄዱ በጊዜያዊነት ተክቶት እየሰራ የነበረውን እየብ ቀጠን ብሎ አጠር ያ የጤና ባለሙያ ይዞ ተመለሰ።

“አመሰግናለሁ ተመችቶኛል” ያመጣልኝን ጭማቂ እየተጎነጨሁ ነበር።

“ጥሩ ነገ ሌላ ተጨማሪ አመጣልሃለሁ ለሙከራ ነው አንድ ብቻ ያመጣሁት”

“ቅጣው በጣም ደስ ይላል እያዳንክ ነው” ትንሹ የዋርዱ ኃላፊ እየባ እያየኝ

“መነሳት አልተቻለም እንጂ ጥሩ ነው ያለሁት” ለመራመድ ቸኩያለሁ

“አሁን ስለ አንተ አንድ አንድ ነገር ተነጋግረን ነበር። ስለ ልጅህ ት/ቤትም አስበንበታል” ዝም ብሎ አየኝ ታምራት ጭንቅላቴን ነቀነኩና ፊቴን ወደ መስኮቱ አዞርኩ

“ለማንኛውም ከስራ ባልደረቦቼ ባይጠቅምህም ትንሽ ገንዘብ አሰባስቤልሃለሁ” ብሎ ከኪሱ እጁን ጨብጦ አወጣ ወደ እየብ እየተመለከተ

“እየባ እንግዲህ አንተም የቻልከውን ያህል አምጣ ብሎ እጁን ዘረጋለት”

“ይቻላል ከራስህ ሙላና በኋላ ልስጥህ” ካለው በኋላ ቆይ እንዲያውም ያዝ ብሎ ድፍን ባለ 100 ብር ኖት እጁ ላይ አስቀመጠለት

“በል ቅጣው የተረጁነት ስሜት እንዳይሰማህ እኔም ሴት ልጅ አላችኝ ማድረግ ስለሚገኝ ብቻ ነው ያደረግነው” የጨበጠው እጁ ላይ 100 ብሩን አከለና ትራሴ ስር ከተተልኝ

“አመሰግናለሁ ወንድሞቼ አመሰግናለሁ” ከባለፈው በበለጠ መንታ መንታ ሆኖ እንባዬ ተዘረገፈ

“ማልቀስ ምን አመጣው ተው ተው እባክህ ቅጣው” እየባ ጭንቅላቴን ማሻሻት ጀምሮአል፡፡

“አዝኜ እኮ አይደለም በቃ ደነቃችሁኝ አመሰግናለሁ፡፡ ፈገግ ለማለት እየሞከርኩ የተደበላለቀ ስሜት ተሰምቶኝ እንባዬ ይረግፋል፡፡

“ለማንኛውም እራሴህን በምግብ ገንባ በየቀኑ እከታተልሃለሁ በአጭር ጊዜ ለውጥህን ማየት እሻለሁ” እየባ ሲያወራ ጭንቅላቴን መዳበስ አላቆመም

“በየቀኑ እግሮችህን ከፍ ዝቅ እያደረክ አነስተኛ እንቅስቃሴ አስለምዳቸው ቀስ እያልክ ደግሞ ተነስተህ መቆም ተለማመድ ዛሬ ከቆምከው ደቂቃዎች በላይ ነገ እያሻሻልክ ቀጥል ጡንቻዎችህ እየዳበሩ ይሄዳሉ ለጊዜው በየጊዜው የኔ እርዳታ ላያስፈልግህ ይችላል” ከአሁን በኋላ የማይመጣ መስሎኝ ከፋኝ

“እየተመላለስኩ አይሃለሁ” ፊቴን ያነበው መሰለኝና ዘና ለማድረግ ሞከርኩ፡፡

“ነገሮች እስኪስተካከሉ ድረስ እኔና አንድ የስራ ባልደረባዬ በየወሩ በአንድነት ሶስት መቶ ብር ልንሰጥህ ቃል ገብተንልሃል” ጉንጨኔን በፍቅር በመወደድ አይነት ቆንጦጥ አደረገኝ

“ከሚገባኝ በላይ ነው ያደረጋችሁት ይበዛብኛል” በመልካምነታቸው አሸማቀውኛል

“የነገርንህን ቃል እንጠብቃለን አንተ ደግሞ እራስህን ለመንከባከብ አትቦዝን በርታ ጠንክር ...” ያላሉኝ ነገር የለም ግዳጁን እንደተወጣ መንፈሱ የታደሰ ደስተኛ የሆነ መሰለኝ ተያይዘው ወደ ውጭ ሲወጡ ጀርባቸውን እያየሁ ያላብሰለሰልኩት ነገር የለም ከአይኔ ተሰወሩ

ስጋ የናፈቀው ቀጥኖ የሠለለ ባለ አጥንት ግራ እጄን ወደ ትራሴ ስር ሰደድኩና ታምራት ያስቀመጠልኝ ገንዘብ ጨምደድ አድርጌ ይዜ ወጣሁ በሁለተኛው ቀኝ እጄ በመታገዝ ስንት እንደሆነ አየሁት ደነገጥኩ አይኖቼ ተከፍተው ቀሩ ፈጠጥኩ አለማመን መብታችሁ ነው እውነቱ ግን አስራ ሁለት ባለ አንድ መቶ ብሮች አንድ ሺህ ሁለት መቶ ብር አካባቢዬን ግራና ቀኝ ቃኘሁ አንድም ሰው እያየኝ አይደለም የትም የማንተዋወቅ ላለፉት ሶስት ቀናት ብቻ ያየሁት ታምራት አስደመመኝ ሲሰጡኝ ማንም እንዲያውቅላቸው አልፈለገም ያየም የለም በዘር በሃይማኖ ብሎም በማንነቴ ላይ ያነጣጠር ትብብር አልነበረም አስቀድሞ አላውቃቸው አያውቁኝም እንድድን መፈለጋቸው ተጨማሪ ትልቅ ጉልበት ሆነኝ ስላወኳቸው የታደልኩ መሰለኝ፡፡

የልጄን እናት ለምለምን በተደጋጋሚ ደውዬ ብጠራት ልትመጣ አልቻለችም ስልክ ከምታነሳልኝ የማታነሳው ጊዜ ይበልጣል ልጄ ግን ትምህርቷን እንደቀጠለች አረጋግጫለሁ የትራስ ልብሴ ውስጥ የከተትኩትን ብር እየመዘዝኩ ያሻኝን ሞርተዴላ፣ ቺዝ፣ የዶሮ አሮስቶ ስላይስ ዳቦ እንዳትረሱ እያልኩ መላክ ጀመርኩ፡፡ አመጋገቤ መረን የለቀቀ መሠለኝ አሻምደዋለሁ የታሸገ የፕላስቲክ ውሃ፣ ሚሪንዳ፣ ሺምቶ፣ ጭማቂዎች አጠገቤ ደርድሬ ድራሻቸው እስኪጠፋ መጠጣት ተያያዝኩ ለሚላላኩልኝ ጉርሻ መስጠት ችያለሁ፡፡ ሠገራዬ ለስላሳ ሆኖ በቀን አንዴ በርከት አድርጌ እፀዳዳለሁ ፈሳሽም ስለማበዛ ሽንቴ መጠኑ ጨምሮአል፡፡ ቢሆንም ግን የሚደፋና ፖፖዬን አለቅልቆ የሚያመጣልኝ አላጣም የምከፍለው በርካታ ባለ አስር ብር ኖቶች ምስጋና ይድረላቸው የወቅቱ የነርሶች ኃላፊ ትንሹ እዩብ በቀን ሶስት ጊዜ ያየኛል በየእለቱ ተጨማሪ አጋዥ ምግብ የለውዝ ቅቤ (ፕላንፕኔት) ይዞልኝ ይመጣል በቀን አራት መመገቤን ያረጋግጣል፡፡

በየእለቱ ምሽት ላይ የኛ ክፍል ትደምቃለች ሜሮን ገበየሁ እኔ መኝታ ላይ ራህማ ዝናብ ሠሙ ጋር እና ሌሎችም በርከት ብለው ለሁለት ይክፍሉና የሚሪ ክፍል ለእኔ የራህማ ደግሞ ለአብዱመሊክ በመወገን አንደተኛን ታምራት የሰጠንን ስፖርት በውድድር እናቀርባለን። ሁለቱን እግሮቻችንን በመጀመሪያ በየተራ ሲቀጥል በጥንድ ወደ ላይ በአየር ላይ ማቆየት አንድ ሁለት ሶስት የቆጠርልንና እኩል እናነሳለን ሰሙ ሁልጊዜ ዳኛ ነው በአየር ላይ የምናቆየውን ጊዜ ሰዓት ይይዝልናል የየእለት ለውጣችንን እናመዛዝናለን። አብዛኛውን ጊዜ እኔ ነበርኩ የማሸንፈው ሞራልና ጭብጨባው ግን ለሁለታችንም እኩል ነበር ሲቀጥል ረዥም ጊዜ መቆም መወዳደር ጀመርን እየብ ወ/ማርያም በዘፈን ሌሎች ደግሞ ስም በመጥራት ቅጣው ቅጣው በሌላኛው ፅንፍ አብዲ አብዲ አሸነፈ አሸነፈ እያሉ ያጨበጭባሉ በሞራልና በእልህ እኔም አብዲ አልጋ ድረስ መሄድ ጀመርኩ። እሱም እኔ ድረስ ይራመድና ተቃቅፈን ትከሻ ለትከሻ መገጫጨት ጀመርን እኩል እየተጠራራን ያለንን እየተካፈልን መመገብ ጀመርን ፍቅራችን ከጣራው በላይ ሆነ ከእንቅልፉ እንደነቃሁ አይኔ መጀመሪያ እሱን ነው የሚፈልጉት አብዱመሊክም እንደዛው በመተያየት ብቻ በጥልቀት እንግባባለን መጫወትም ሲያስፈልግ የሆድ የሆዳችንን እናወራለን አብዱመሊክ የወደፊት አላማው ሰፊ ነው ቢሆንም ግን አሁን ለጊዜው እያሰበ ያለው እየተሸለው በመሆኑና በቅርቡ በአውሮፕላን ወደ ልጆቹና እናቱ ጋር ጅግጅጋ እንደሚሄድ ብሎም ህክምናውን እዛው እንደሚጨርስ እያለመ ነው። ቤተሰቡን እንደሚያስተዋውቀኝ የእኔንም ልጅ ማየት እንደሚፈልግ መቼም እንደማንለያይ እየተማማልን በመተሳሰብና በደስታ ነበር ቀናቶችን የምናሳልፈው

አብዱመሊክ ያለፉትን ሁለት ቀናት ከመተያየት በዘለለ ሊያናግረኝ አልሞከረም በፀጥታ ነው ያሳለፈው የሚወደውን ሻሂ ሳይቀምስ ውሎ አድሮአል ምግብ በአፉ አልዞረም ስፖርቱንም ትቶታል የፖታሺየም እጥረት አጋጥሞላል የኤሌክትሮላይት የላብራቶሪ ውጤትህ የሚያሳየው ይኼው ነው ተብሎ በደም ስሩ ጉሉኮስ ተደርጎለታል በውስጡ የተደረገለት እጥረቱን የሚተካለት መድኃኒት ከዚህ በፊት የወሰዱት እንደሚናገሩት በደም ውስጥ ሲገባ የማቃጠል ያህል ይቆጠቁጣል አብዲም ይኼን ስሜት ማስተናገድ ስላልፈለገ ይበቃኛል

ብሎ ከእጁ ላይ ገንጥሎ ጥሎታል ቢመከር ቢለመን አልሰማም ብሎአል የጠዋቱን መርፌ እየተነጫነጩ ይወጋል ቀኑን ሙሉ ተጠቅልሎ ማሳለፍ ጀምሮአል ሁለተኛ ለሊቱንም እንደዛው

እኔ ጥሩ የጤንነት ስሜት እየተሰማኝ ይመስላል። ምሽት ላይ የሞቀ ውሃ አስመጥቼ በፎጣ መአዛው የሚያምር መታጠቢያ ሳሙና በመጠቀም ፀጉሬን ፊቴን ብሎም እጅና እግሬ ታጥቤያለሁ እንዳትጠራጠሩ ሌላ አካሌን ቀርቶ ፊቴን አልያም እጄን ውሃ ከነካው ስድስት ወራት አስቆጥሬያለሁ እጅግ በጣም ቀሎኛል ታምራት ያመጣልኝን ፈሳሽ ቅባት ያልተቀባሁት ቦታ የለም መላ አካሌ ያብረቀርቃል የጎፈረ ፀጉሬን በብሩሽ ማበጠሪያ ወደኋላ ልጌ አስተኝቼዋለሁ ደሜንም እንደዛው።

በዚህ ወቅት ህክምናችንን የሚከታተለው ዶ/ር ሙሪድ በሰላሳዎቹ መጀመሪያ አካባቢ ይገመታል። ታካሚውን ሊያናግርና ሊያፅናና ሲፈልግ በጉብኝት ሰዓት ሊሆን ይችላል። አንድ እግሩን ጠልጠል ያደርግና በእግርጌ በኩል ጎን የታካሚው መኝታ ላይ ተቀምጦ እግሮቻችንን ተደግፎ የቅርብ የቤተሰብ ያህል ስሜት ፈጥሮብህ ነው የሚያዋራው።

“ቅጣው ተውት በቃ አትቀስቅሱት” ብሎ ፊቴን አዙሮ ወደ ቀጣይ አልጋ ሊሄድ ሲል

“አቤት ዶ/ር” ከተሸፋፈንኩበት ተገለጥኩ

“እኔ አላምንም ኑ ተመልከቱ ቅጣው ዳነ በቃ እዩት እንዴት እንዳማረበት” እጄን ቡጢ ጨብጦ ግባልኝ አለኝ እየተፍነከነኩ ቦክስ ጨብጬ ከእጄ አጋጨሁ ዘረጋልኝ ዘረጋሁለት አፈፍ አድርጎ ትከሻውን ከትከሻዬ አጋጨ “ፀጉርህ ደግሞ እንደዚህ ያምራል ለካ በቃ አንተ ድነሃል አምልጠሃል” ጮቤ የመርገጥ ያህል እየተደሰተ ወጣ

ላለፉት ረዥም አመታት ሊቆጠሩ ቀርቶ ለማስታወስ እንኳን የሚበዙ አያሌ መልካም ነገሮችን አብሬያቸው ያሳለፍኩ ሰዎች የቤሰቤን አባላት ጨምሮ

ሁሉም ታምመሜ ስተኛ አብዛኛዎቹ የቲቢ በትንፋሽ መተላለፍ አስፈርቶአቸው ሲርቁኝ ሲሸሹኝ የራሴ ሰው የምለው በናፈቀኝ ጊዜ በህክምና ባለሞያዎቹ እንዲህ ሲበዛ በማላውቀው የስሜት አይነት ልሰክር ተቃርቤያለሁ፡፡

የዶ/ር ሙራድ ሁኔታ አቅበዝብዞኛል ሲደነቅ ሲደሰት የነበረው ለለበጣ ከአንደበቱ ብቻ እንዳልነበር መላ አካላቱ ይመሰክር ነበር ዘለል ዘለል ካለ አረማመዱ ጀምሮ ግራ ቀኝ መወራጨቱ እጄን መግጨቱ አስተቃቀፉ ደስታ ከተላበሱ አይኖቹ ጋር ተደምሮ የምይዘው የምጨብጠው አጥቼያለሁ አሁን የምነግራችሁን ያለ ማመን መፍትሄው ማመን ብቻ ነው፡፡

ተስፈንጥሬ ከመኝታዬ ተነሳሁ ባለ አራት እግር መደገፍያ መንቀሳቀሻ (ክራንች) አስመጣሁና ቆምኩ መራመጃዬን ወደፊት እየገፋሁ ገሰገስኩ በአንድ ሜትር ከሰባ ስምንት ቁመቱ በቀጭን ሰውነቴ እየተንጎማለልኩ ወደ ውጭ መተላለፊያ በረንዳው ላይ ወጣሁ ግቢው ውስጥ በተለያየ ስፍራ ጥንድ ጥንድ ሆነው የየግል ወሬያቸውን የያዙ፤ በቲቪ ክፍል ውስጥ ፊልም እያዩ የነበሩ በሙሉ በጭብጨባ አቀለጡት፡፡

አንድ እጄን ወደ ላይ አንስቼ ከአንገቴ በመጠኑ ዝቅ አልኩ ውስጤ ግን በእድሜዬ ውስጥ ተሰምቶኝ የማያውቅ የሚፍለቀለቅ ደስታ ተረጭቶአል፡፡ በየክፍላቸው ያሉት ምን እንደተፈጠረ ለማረጋገጥ ወጡ እየብ ወ/ማርያም ያለፉትን ሁለት ቀናት ታሞአል እግሩና እጁ አልታዘዝ እያለሁ እንደሆነ ሰምቼያለሁ ዛሬ ግን ቀኝ እጁን አጥፎ ደረቱ ላይ ለጥፎታል ማንቀሳቀስ እንደማይችል ያስታውቃል የቀኝ እግሩም ወጥሮ ተገታትሮአል በዘገምተኛ ሁኔታ እየጎተተው በመራመድ እኔ ጋር ለመድረስ ስድስት ሜትር ሲቀረው ቆመ ግራ እጁን አፍ ላይ ደቀነና ማንጎራጎር ጀመረ፡፡

የሚያደርግም ሆነ፡

ወይ የሚረዳህ (x 2)

እያለህ ካልሆነ

ከሌለህ የለህም

ሁሉም ወዳለው ነው

ወደድክም ጠላህም

ያንተ ነገር ሞቷል

ከሌለህ የለህም

አጭሩ ይረዝማል

ቅርቡ ይርቃህል

እወቀው ከሌለህ

ሳያምህ ያምህል

መቼም ሙዚቃና ዜማ ፤ስሜት አይሰጡኝም እጠላለሁ ማለቴ አይደለም አንድ ዘፈን መልዕክቱ ከገባኝ በኋላ በመደጋገም ስፍር ቁጥር ለሌለው ጊዜና ዘመናት ማደመጥ ብሎም አብሮ መለፍለፍ ለኔ ሞኝነት ነው የሆነ የሙዚቃ ክሊፕ በስክሪን ላይ ስመለከት ግራ ቀኝ እየተወራጩ የሚያጅቡትንም ይሁን ድምፃዊው ሲወረገረግ የሙዚቃውን ድምፅ አጥፍቼ በዝምታ ማየት ስሜት ይሰጠኛል ጤና አተው የሚወራጩ ነው የሚመስለኝ ስለዳንስ ምንም እውቀት ስለሌለኝ ይሆናል ከአመታት በፊት በወጣትነቴ ማሳደጊያ ውስጥ እያለው በዘፈን ምርጫ የራድዮ ፕሮግራም አንድ ጋዜጠኛ ሙዚቃ ስሜት የማይሰጠውን ሰው ከዝንጀሮ ለይተን አናየውም ያላት አረፍተ ነገር እንድታዘበው አድርጎኛል በወቅቱ እራሴን ተጠራጥሬ ነበር መልሴ ግን ያው ነበር ሙዚቃ ለኔ ትርጉም አልባ ነው አሁን ግን የእዮብ ወ/ ማርያምን ድምፅ ስሰማ መነቃቃት ጀምራለሁ በጣም እየወደድኩት እንደሆነ ተሰምቶኛል ለወደፊቱ የሱ ኮንሰርት የመጀመሪያዬ መድረክ ይሆናል ብዬ አልሚያለው ድገምልኝ አልኩት እየባ ማንጎራጎሩን ቀጠለ

ሁሉም በታላቅ አክብሮት አጨበጩቡ ሴቶቹ መጡ ደስታቸውን ገለጹልኝ ወደነሱ ክፍል እንድመጣ ቡናም ተፈላ ጋበዙኝ እኔ ግን ደስታው አሰከረኝ እንጂ እየደከመኝ ነበር መንቀሳቀሻዬን እየገፋሁ ወደ መኝታዬ አመራሁ አምሮብሃል አምሮብሃል ስለበዛብኝ የመልክ መስታወት አስመጥቼ ፊቴን ከስምንት ወራት በኋላ አየሁት ቢያንስ በቀን አንዴ ሳየው የነበረው ቅጣው ናፍቆኝ ነበር። ፀጉር አበጣጠሬና የዚሜ ማደግ ተመቸኝ አዲሱ ስታይሌ እንደሆነ ተሰማ የፀሐይ ብርሃን ቀርቶ ውጭውን ካየሁ ጊዜያት ስላሳለፍኩ ቀዩ የመባል ደረጃ ላይ ደርሻለሁ። ቢጫ (ነጭ) ነገር ሆኖአል ፊቴ የፈለጋችሁት ብትሉ ማመን ግን ግዴታችሁ ነው ከወራት በኋላ እየተራመድኩ ወደ ውጭ ወጣሁ አልኳችሁ እውነት ነው።

የምሽት ተረኛው ዶ/ር ተጠርቶ መቷል ሁለት ወንድ ነርሶች አጠገቡ አሉ እንስቷ ወደ ውጭ ወደ ውስጥ ትሯሯጣለች አብዱመሊክ የማጓራት ያህል በከፍተኛ ጩኸት ያሰማል መንፈራገጡ ከባድ ነበር።

“አክስጂኑን እየነቀለ ነው እባካችሁ ገመድ አምጦልኝ” ዶ/ር እየተቻኮለ ያወራል

“ይቻላል በፍጥነት እመጣለሁ” ሴቷ ነርስ ወጣች

“እግሮቼን ጠበቅ አድርገህ ያዝልኝ” ሁለቱ ነርሶች በመተባበር እንዳይንቀሳቀስ ያዙት

“አምጣ ካኖላውን አቀብለኝ” ዶ/ሩ እራሱ የአብዱመሊክ እጅ ላይ መታ መታ በማድረግ የጉሉኮስ ማስተላለፊያ ካኖላውን በትክክለኛ ቦታ ካስገባ በኋላ ግራና ቀኝ ነጫጭ ፕላስቲኮችን ከለጠፉ በኋላ ሲለቁት ባለ በሌለ ኃይሉ መወራጨት ጀመረ እንደገና ተረባርበው ያዙት ነርሷ ይዞ በመጣችው የተጠቀለለ ፋሻ እየተረተሩ ሁለት እጆቹን ግራና ቀኝ እግሩን ከእግርጌው ጋር ዘረጋግተው ከአልጋው ጋር አሰሩት 40% የተጨመረበትን ጉሉኮስ አንጠልጥለው በከፍተኛ ፍጥነት ሰጡት ዶ/ር ባዘዘው መሰረት ወንዱ ነርስ አንድ መርፌ በታፋው ላይ ሰጠው። ታከለ ተሾመ ያለወትሮው የሰሙ አልጋ

ላይ ጎን ለጎን ተቀምጠው ፈዘዋል አበራ ፀሐይ አይኖቹን ጨፍኖ ሁለት እጆቹን ወደ ሰማይ ዘርግቷል አምላኩን በፀሎት እየለመነ እንደሆነ ገመትኩ እኔ በተኛሁበት ፈጥቻለሁ፡፡ ፀጥታው ከመጠን ባለፈ ክፍላችን ነግሶአል አብዱ አንገቱን ብቻ ግራ ቀኝ ያወዛውዛል ሁለት ጊዜ አይን ለአይን ተጋጭተን ትኩር ብሎ ሲያየኝ ስሜቴ ተደበላልቆብኝ ወደ እሱ ማየት አቁሜያለሁ፡፡ መርፌውን ከተወጋ በትንሽ ደቂቃዎች ውስጥ ማንራት መጮህ አቁሟል፡፡ ነገሮች ግን እንዳሉ አልቀጠሉም ሁላችንም በየመኝታችን ላይ ተጋደምን ቢሆንም የህክምና ባለሙያዎቹ ለደቂቃ እንኳ ሳይርፉ እየተመላለሱ ያዩታል ሰአቶች እየነጎዱ ከሄዱ በኋላ ግን ቁጥራቸውን በርከት አድርገው ሶስቱም ነርሶች ተሰበሰቡ በፍጥነት ዶ/ሩ እንዲጠራ ተደረገ፡፡ አንደኛው ደረቱ ላይ በሁለት እጆቹ የያዛቸውን ነገሮች እያስነካ የአብዱመሊክ ሰውነት እንደመንጠር ብሎ ሲመለስ እየቆጠረ በመደጋገም ሌላኛው ነርስ በአየር የተሞላ የሚመስል ጠጣር ፊኛ መሳይ ነገር የአብዱ አፍና አፍንጫ ላይ እየገጠመ እየነፋ በመመላለስ ያላለሰለሰ ጥረት አደረጉ ተሯሯጡ ታገሉ ግን አልተቻለም አብዱሜልክ ሞተ፡፡

ቤተሰቡ ጋር ሊመለስ እኔንም ሊያስተዋውቀኝ ልንለያይ ላንከዳዳ ቃል ስንግባባ የነበረው ዓይኔ ከዳኝ መልሶ ሳይኖረኝ ጨክኖ አጠገቤ ሆኖ ሳይሰናበተኝ ለዘላለሙ ተለየኝ ያን ሁሉ መርፌ መወጋቱ የኪኒኖቹ ብዛት ዋጋ ሳይኖራቸው እሩቅ ሲያስብ የነበረው የሶስት ቋንቋ ተናጋሪው የፊዚክስ ሊቀ አብዱመሊክ ሞተ፡፡

የጤና ባለሙያዎቹ በየክፍሉ በጋራም ይሁን በየአልጋችን በየግል በተናጥል ሲያፀናኑን እንዳንረበሽ ሲሞክሩ ተስፋ አንዳንቆርጥ ሲሞክሩ ነው የዋሉት የአንዳቸውንም ቃል ግን አልሰማሁም ቅስሜ ተሰብሮአል ለደቂቃዎች አይደለም ለሰከንድ እንኳ ለሽንትም ቢሆን ሳይየኝ በእንቅልፍ ሰዓት ብቻ ሳንተያይ ለረዥም ወራት አብሮኝ ያሳለፈው ዓይኔ ነው ያጣሁት ምሽት ላይ ሴቶቹ እኛ ክፍል ተሰብስበው ቡና ተፈልቶ እርስ በእርሳችን መፅናናት ጀምረናል፡፡

“እዚህ ግቢ ከገባሁ ሠሞኑን ሞት በዛ፤ ምንድን ነው ጉዳ” ራህማ ዝናብ ነች መሬት እያየች

“ባለፈው የ72 ዓመት ሽማግሌው የወሰኔ አባት ሞቱ”

“እሳቸውስ እሺ እድሜም አለ መድኃኒቱ ደግሞ መቋቋም አይችሉም በዛ ላይ ስኳር ነበረባቸው”

“እነኝህ ከወህኒ ቤት የመቱት ሁለቱ ጎልማሶችስ በተከታታይ አይደል የሞቱት የቲቢ ባክቴርያ ከሚተላለፍባቸው ቦታዎች ዋንኛው ሰዎች ንፁህ አየር እንደልብ የማይዘዋወርበት ቦታ ተሰብስበው ሲገኙ ነው። ከዚህም ውስጥ የማህበራዊ አገልግሎት በአንድነት የሚሰጥባቸው የህፃናት ማሳደጊያ አዳሪ ትምህርት ቤቶች አረጋውያን ሰብስቦ ማቆያ ስፍራ የዕምነት ቦታዎች ከአነስተኛ እስከ ከፍተኛ የትምህርት ተቋማት እንዲሁም እስር ቤቶች ነው በቅርብ ጊዜ በግቢያችን የሞቱት በርካታ ሰዎች ከሚታሰሩበት አንድ ክፍል የነበሩ ናቸው ሌላኛው የሰምንት አመት ፍርደኛ የነበረው ታምራት አብሮአቸው አንድ ቤት ነበር የታሰረው እዚያው እያለ በዚሁ በሽታ ታሞ ህክምናውን በጀመረ በሰባተኛ ወሩ ፍርዱን ጨርሶ ቀጣይ የሚታከምበትን ጊዜ ለመጨረስ እዚህ ሆስፒታል መጥቶ እኔ አጠገብ ያለው ባለ ስድስት አልጋ ክፍል ውስጥ አንዱ አልጋ ላይ ተኝቶአል ለአመታት አብረውት የነበሩት የእስር ቤት ጓደኞቹ ግን በቅርቡ ሞተዋል።

መቼም ጉድና መከራ ሲመጣ አከታትሎ ነው። ለዚህ መፅናኛ አንዳንዶች ሊነጋ ሲል ይጨልማል ሲባባሉ ለዘመናት ሰምቻለሁ እንዲያውም ነገር ሁሉ ለበጎ ነው ይላሉ። እንዲህም አርጎ መልካም ብሎም በጎ ያለ አልመሰለኝም እስቲ እናንተው ፍረዱ ዝምተኛው ታከለ ተሾመ በጠና ታሞአል በእኔ እና በእሱ መሀል ይተኛል የነበረው አብዱመሊክ ከሞተ ቀናት ነው የተቆጠሩት መኝታው ቦታ ነው ተሻግሮ ሌላኛው ጥግ ላይ ታከለ ተሾመ እግሮቹን ዘረጋግቶ ተወጣጥሮአል አንድ እጁን እጥፍ አድርጎ በጀርባው እንደተኛ ደርቆአል አፉ በመጠኑ እንደተከፈተ ቀርቶአል የአይኑ ብሌን ብቻ ከግራ ወደ ቀኝ ይንቀዋለላሉ ለሚጠየቀው ጥያቄ አንገቱን ብቻ በአዎንታና በአሉታ እየወዘወዘ መልስ ይሰጣል የትኛውም ሰውነቱ መንቀሳቀስ አይችልም በቃ አበቃለት አልኩ ደንግጦናል ሐኪሞቹ ከበውታል።

በሀያዎቹ መጨረሻ አካባቢ ይሆናል ሴቷ ዶክተር ከሁለት ነርሶች ጋር

“ታከለ የምልህ ይሰማሃል” የህክምና መዝገቡን እየገለጠች። ታከለ ተሾመ አፉን ከፈት አድርጎ እንደደረቀ የአይኑን ሸፋሽፍት ብቻ ቀና ቀና በማድረግ አዎ እየሰማሁሽ ነው በሚል አይነት መልስ ሠጠ።

የዕለቱን በወቅቱ የተመዘገቡትን የምርመራ ውጤቶች ማየት ቀጥላለች። የደም ግፊት 90/70 ፕልስ 102 የሠውነት ሙቀት 36.1 ኦክስጂን 92 በጥሩ ደረጃ ላይ ነው ያለው የሲቢሲ ውጤቶቹም የተስተካከሉ እንደሆኑ በደም ምርመራ የላብራቶሪ መልሶች ያሳያሉ። የኤሌክትሮላይት የደም ናሙናው ውጤት ፖታሽየም 3.60 ማግኒዥየም 141.6 ካልሽየም 455 mol/L አሁን እጥረት አለ መሆኑን የነበረበት 98/108 ነው ትክክል ብዙውን ጊዜ መድኃኒቱን በተለማመደ ቲቢ ህክምና ላይ ያሉ ህመማን ከሚወስዷቸው መድኃኒቶች በተለይ ካፕሮማይሲን የተባለው መርፌ ይኼን እጥረት ያስከትላል። ዶ/ር አሁን እርግጠኛ ሆናለች ስለሆነም በተከታታይ መድኃኒ ሊሰጠው ይገባል ብላለች መዝገቡ ላይ ጫር ጫር አድረገች በደም ስር በሚሰጥ ጉሉኮስ ውስጥ በየ24 ሰዓቱ የሚጨመርለትን መድኃኒት መጠን ከተበች ለዛሬው ግን በአስቸኳይ ግማሽ የሚሆን አምስት መቶ ሚ.ሊ. ጉሉኮስ አስመጣችና መጥና ቀምራ የወሰነችውን ያህል መድኃኒት በመርፌ ወግታ ከተተችበት ቀመመችው “አሁን ይሻልሃል በርታ ተከታተሉት ካስፈለጓችሁ ጥሩኝ ብላ ወደ ኋላ እኛን እንኳን ሳታይ ውልቅ ብላ ወጣች።

በጣም ተረብሸናል አብዱን አጣነው አሁን ደግሞ ታከለ ተሾመ በአስደንጋጭ ደረጃ ላይ ነው እኔ እንደሆንኩ ከባዶ አልጋ አሻግሬ የተገታተረውን አይኑ ፈጦ አፉን ከፈት ያደረገውን የወራት የአይኔን ጓደኛ ማየት አልቻልኩም እንዳፈጠጥኩ ጣራ ጣራውን እያየሁ ነው ሰሙ ከፊት ለፊት ሠበር አድርጎ እያየው ፊቱን ያዞራል። አበራ ፀኸዬ በየእለቱ የስኳር መጠኑ እየታየ የኩላሊቱም ሁኔታ በየጊዜው እየተመረመረ ስለሆነ መድኃኒቶቹ የሚስተካከሉበት የግድ ሆስፒታሉ ውስጥ መቆየት አለበት እንጂ ከእስር ቤት የመጡት ብሎም አብዱመሊክ ሲሞቱ ወደ ቤቱ ለመሄድ አሰፍሰኗል

ተቁነጥንጧልም ግን ሌላም ችግር አለ በሀኪሞች እስካልተወሰነ ድረስ ቤት ላሉት ቤተሰቦቹም ቲቢውን ሊያስተላልፍባቸው ይችላል፡፡

ሰከንዱ ደቂቃ ደቂቃው ሰአት እየሆኑ የኤሊን ያህል እየተንቀራፈፉ በዝግታ ጊዜዎች መሄድ ይዘዋል ከአንድ ሰዓት ተኩል ቆይታ በኋላ ይመስላል ሐይለኛ ትንፋሽ ኡፍ ... ፍ እና የመንኳኳት ድምፅ ከታከለ ተሾመ አልጋ አካባቢ ሰማሁና ዞር ስል አይኔን ማመን አልቻልኩም ታኬ ቆሞአል እያለቀ ያለውን የጉሉኮስ እቃ ከተንጠለጠለበት ብረት ሲያወርድ ነበር የተንኳኳው

“ታኬ እንዴት ነህ” ራህማ ዝናብ በር ላይ ቆማ እያየችው ነበር፡፡

“ሞቼ ነበር አይደል” የታከለዬን ድምፅ ሰማን

“አሁን ወዴት ነው እረፍት አድርግ እንጂ” ራህማ እየተጠጋችው

“በጣም ደህና ነኝ ሽንት ቤት መሄድ አለብኝ” ጉሉኮሱን ዘግቶ በአንድ እጁ ይዞታል፡፡

“ቆይ ትንሽ ተረጋጋ” እንዲቀመጥ እየጋበዘችው

“ተአምር ነው ይኸው እጄም እግሬም ተፍታታ እኮ” መገረሙ ያስታውቅበታል

“እንዴት ነበር ያደረገህ?” ራህማ ጠየቀች

“ሰውነቴ በሙሉ ደረቀ ደረቱ አካባቢ አብሶ ደነዘዝኩ ሲነካኩኝ እራሱ አይሠማኝም ነበር እጄን አንስተው ሲለቁት በድን ሆኖ ዘፍ ይላል ጆሮዎቼ እኮ ይሰማሉ አይኔም ያያል ወይ ጉድ ሞት እንደዚህ ነው? እንዴ”

“ካልሸየም ይዞህ ነው እኛ ክፍል ሁለት ንደኞቹ እንዳንተ ሆነው ነበር ሌላም ታካሚዎች እንዲህ ሲሆኑ አይቼያለሁ ምንም አትሆንም” እርግጠኛ የሆነችበት አነጋገር ይመስላል፡፡

በዋርዱ ያሉ ታካሚዎች የዚህ ንጥረት ነገር ማነስ ወይም መብዛት አጋጥሞ ሐኪሞች ንጥረ ነገሩን በመጥራት ችግሩን ሲናገሩ እገሌ ፖታሽየም ያዘው ካልሸየም ተገኘበት ማለት የተለመደ ነው። እኔ ደግሞ እንደዚህ አሰብኩ ሀኪሞቻችን በዘርፉ ረዥም አመታት የሠሩ በመሆናቸው ዛሬ ያጋጠሙንን ብቻ ሳይሆን ነገ ሊመጣብን የሚችለውን የመድኃኒቶቹን የጎንዮሽ ጉዳት ብሎም የባክቴሪያውን ተለዋዋጭ ባህሪ አውቀው በደቂቃዎች ልዩነት አንድን ታካሞ ከሞት ወደ ህይወት ሲቀይሩ ሳይ ኮራሁባቸው በሙሉ ልብ ተማመንኩባቸው ከዚያች እለት በኋላ ታክለ ተሾመ በታዘዘለት መጠን መድኃኒቶቹን በጉሉኮስ ውስጥ በማድረግ የሠጡትን ሰአት መጠን በመግለፅ ይፅፉና ለጥፈውበት ይሄዳሉ ተቀይሮ የሚባውም ነርስ ባነበበው መሰረት ከህክምና መዝገቡ ጋር በማመሳከር ቀጣይ ተግባሩን ይከውናል በሶስት ቀን ልዩነት የኤሌክትሮላይት ምርመራ ውጤቱን በመከታተል የካልሽየም ልኬቱ 101 mo/L ደርሶ የቀደመው አቋሙ ላይ ተመልሶ እንደተለመደው በፀጥታ በመውጣት በዝምታ ገብቶ ድምፅ ሳያሰማ መተኛት ተግባሩን ቀጥሏል።

ማህበራዊ አገልግሎት የምትሰጠን ባለሙያ አይናለም ቀላ ያለ ፊቷን በከፊል በነጭ ማስክ እንደተለመደው ከልላ በጥንድም በተናጠልም እየጎበኘችኝ እኔ ጋር መጥታ በሁለት እጇ ጨበጠችኝ።

“ቅጣው እንደዚህ ተቀምጦህ ሳይህ እንዴት ደስ ይለኛል መሠለህ” እጄን አለቀቀችም ነበር።

“አሁንም ዙረትም ተጀምሮአል” መንቀሳቀስ መጀመሪያ በኩራት አወራሁ

“ሽንት ቤት መሄድ ቻልክ አይደል”

“ለሊት ጭለማው ፍራቻ ካልሆነ በእቃ ላይ መሸናት ቀርቷል”

“አክሲጅን እንዴት ነው አልተውክም”

“እንደምታይው አሁን እየተጠቀምኩ አይደለም ቀን ላይ አልፎ አልፎ እየሠካሁት ነው ለሊትም ቢሆን የመቆጣጠሪያ ቁትሩን ሁለት ላይ አድርጌ በስሱ እየተጠቀምኩ ነው የማድረግ”

“በቅርቡ ከአጠገብህ እንደሚነሳ ተስፋ አደርጋለሁ” የቆመውን የኦክስጅን በርሜል እያሳየችኝ

“በምትፈልገው ጊዜ ልትውልልኝ ትችላለህ አሁን ከነገ ወዲያ እዚህ ግቢ የማዘጋጃት ዝግጅት እየሠራሁ ስለሆነ ልሂድ”

“ሲስተር አይናለም የምን ዝግጅት ነው?” ትንሽ እንድታወራኝ ፍላጎት አድርብኛል

“እንግዶች ይጣሉ”

“ከየት ነው የሚመጡት” ከሀይማኖት ተቋማት አልያም የተወሰኑ ሰዎች በህብረት እኛን መጎብኘት አልፎ አልፎም ቢሆን ይታያል

“ከየትም አይደለም ከዚሁ ኃላፊዎች ናቸው”

“ታዲያ ለኔም አንድ ሥራ ስጭኛ ምን ላግዝ”

“አዎ እንዳውም ሰሞኑን ስትፅፍ እያየሁ ነበር ግጥም ለምን አታዘጋጅም”

“ቁጭ ብለው ይሰሙናል እንዴ?”

“ግማሽ ቀን እዚሁ ናቸው የተሰማህን ማቅረብ ትችላለህ”

“ሲስተር ግጥሙን ለሌላ ሰው ሰጭና እኔ የእንኳን ደህና መጣችሁ ንግግር ላቅርብ”

“ትችላለህ ተዘጋጅ ከነገ ወዲያ አንድ ቀን ብቻ ነው ያለህ”

“አመሰግናለሁ ይቻላል የእንግዶቹን ስም ዝርዝር አስቀድመሽ ብትሰጪኝ”

“መልካም ነገ አመጣልሃለሁ መልካም ጊዜ ይሁንልህ” መሰናበቻ ጨብጣኝ ወጣች፡፡

አበራ ፀሐይ ከሁላችንም ባለው የእድሜ አንጋፋነት የተረጋጋ አነጋገሩና በማይጠገቡ ምክሮቹ ከስሙ ፊት ጋሽ ጨምረንበታል፡፡ መቼም በአገራችን ኢትዮጵያ ጉዳዮችን ገንዘብ በመስጠት ሲፈፀምባቸው ከኖሩ ተቋሞች ውስጥ አንዱ የመንገዶችና ትራንስፖርት ባለሥልጣን መ/ቤት ነው በዚህ ከመንጃ ፈቃድ ጀምሮ የተለያዩ አገልግሎቶችን ለማግኘት በባለፉት ዘመናት ጉባ ሲቀጥል ሙስናና የኪራይ ሠብሳቢነት በስፋት አይኑን አፍጥጦ በሚተዋልበት አያሌ አመታት በታላቅ ታማኝነትና አድሎ የፀዳ በገንዘብ የማይደለል ሆኖ በዚህ መ/ቤት በተለያዩ ቦታዎች እስከ ኃላፊነት እንዳገለገለ ብዙዎች ይናገራሉ አፋቸውን ሞልተው በኩራት ይመሰክሩለታል ጋሽ አበራ ፀሐይ አሁን መድኃኒቱን በተለማመደ ቲቢ ተይዞ አልጋ ላይ እዚህ ሆስፒታል ከተኛ ሰነባብቶአል ቢሆንም ግን ጤናው ተመልሶ ወደ ስራ ገበታው በመለስ የተለመደ አገልግሎቱን እንደሚሰጥ ያምናል፡፡ አሁን ስለሚመጡት እንግዶች ነግሬው ስለማቀርበው ንግግር ሐሳብና ምክር ተቀብያለሁ ቢሆንም ሌሎች ታካሚዎችንም ወክዬ ስለሆነ የማቀርበው ስሜታቸውን መረዳት ቀጥዬም ማስረዳት እችል ዘንድ በየግል ማነጋገር ጀምሬያለሁ፡፡ አብዛኛዎቹ እንዳውም በጠቅላላው ሁሉም ከምስጋና የዘለለ ሐሳብ የላቸውም ተመሳሳይ ነው ጠቅለል አድርጌ የአንድ የሁለቱን ላስነብባችሁ፡፡

ከእኛ ክፍል መደዳ ሶስተኛው በር ላይ ያለ ደረጃ ላይ ገነት ተቀምጣለች በወጣትነት እድሜ ነው የምትገኘው ፀጉሯን በአጭሩ ተቆርጣለች፡፡

“ጎንደሬዋ ገኒ እንደምን አመሸሽ” ቀኝ እጇን የቦክስ ያህል ጨብጬ ዘረጋሁላት እሷም በተመሳሳይ ጨበጦችና የኔውን ገጫት አደረገች “ኬፍ ሼባው” ሁልጊዜ እንዲህ ነው የምትለኝ

“ነገ ንግግር ላቀርብ ነው”

“የሆስፒታሉ ኃላፊዎች እንደሚመጡ ሠምቻለሁ” ስታወራ የምታሾፍ ትመስላለች

“ምን ልበላቸው? የሆድ የሆችንን መተንፈስ አለብን” ላዳምጣት ዝም አልኩ

“መርፌውንስ ጨርሻለሁ ኪኒኖቼን ይቀንሱልን አልያም በቃሽ ይበሉኝ እሂ አሂሂሂ ...” የለበጣ አይነት ሳቅ ሳቀችብኝ

“ከባለሞያዎቹ ማን ይደብርሻል”

“ሴቶቹ በሙሉ መርፌ ባይወጉ ይሻላል የወንዶቹ ግን አያምምም እነሱ ይሻላሉ”

“ማንን ላመስግንልሽ አንድ ሰው ምረጭ ብልሽስ”

“ቢረጋ ቢረጋ ወ/ዓዲቅ ያዳላል ሁሉንም በእኩል በአንድ አይነት አያይም ያዳላል” ጆሮዬን ማመን አልቻልኩም

“ተሳስተሽ እንዳይሆን የነርሶቼን አስተባባሪ ነው የምትይኝ” ወደ ቢሮአቸው እየጠቆምኩ

“አዎ እኔ እዚህ ግቢ ከገባሁ ለተወሰኑ ታካሚዎች የተለየ እንክብካቤ ነው የሚሰጠው”

“ለምሳሌ ለነማን” ጆሮዎቼን አቆምኳቸው

“አንድ ለኔ በል ማንም ጠያቂ የለኝም አዲስ አበባ ውስጥ የማውቀው ምንም ሰው የለም ብቸኛ ከሆንክና የሚቀርብህ ከሌለ ላንተ ያደላል አቅፎ ደግፎ ነው የተንከባከበኝ” እፎይ አልኩ

“ግራ ገብቶኝ ነበር ቀባጣሪ ልልሽ ነበር እኮ”

“ቢረጋ እኮ” አለችኝ መሬት መሬት እያየች ቢረጋ እናት ብለው ያንሠዋል ከእናት የተሻለ ፍቅር ነው የሚሰጥህ” አሁን የምታላግጥ አትመስልም ተመስጣለች

“አሁንስ ያጋነንሽው አይመስልሽም”

“ከቻልኩና በጨመርኩለት” አለችኝ አመስግኛት ወደ ቀጣይ ክፍል አመራሁ

ደገፋ ለብድኖ ቀጣይ ክፍል ነው ያለው ከደቡብ ከጉራጌ ብሄረሰብ ነው የመጣው ትኩስ ፍቅር ከአንዷ ታካሚ እንደያዘው ይወራል የደራሲ ሲሳይ ንጉሱን ሰመመን የሚለውን ልቦለድ መፅሐፍ መኝታው ላይ ጋደም ብሎ እያነበበ ነው አዲስ አበባ ውስጥ ለተወሰኑ አመታት የመኪና ጌጣጌጥ በደረቱ ብሎም በክንዱ አንጠልጥሎ የመሪ ልብሶችን በአንገቱ ላይ አጥልቆ በከተማዋ የተለያዩ ስፍራዎች በመንቀሳቀስ በተለይ የትራፊክ መብራቶች ላቆማቸው መኪናዎች በመሸጥ የዕለት ኑሮውን እየገፋ ለወደፊቱ ስራውን ለማሳደግ እየቆጠበና እቁም እየጣለ በሚኖርበት ጊዜ ነው ታሞ ሲማቅቅ የከረመው አሁን ግን በሆስፒታሉ በተደረገለት ህክምና የተሻለ ደረጃ ይገኛል፡፡

“ደገፋ ሠላም ነው” መኝታው አጠገብ እየተቀመጥኩ

“ምን እግር ጣለህ ሰውዬው” የሚያነበውን መጽሐፍ እያጠፋ ከዳነው

“ነገ እንግዶች ይመጣሉ”

“አውቄያለሁ ንግግር ታቀርባለህ አሉ”

“አንተስ ያሰብከው ወይስ የተዘጋጀኸው ምን ይኖር ይሆን”

“ምንም የለም ግን እንደው ሁለት ደቂቃ ብቻ እድል ባገኝ”

“በዚች ደቂቃ ምን ለመናገር”

“በቃ በየትኛው አማርኛ እንደማቀነባብረው መወሰን ቢያቅተኝም በተለየ መልኩ ዶ/ር በቀለን ማመስገን እፈልጋለሁ”

“ዶ/ር በቀለ የተለዩ ናቸው እንዴ?” እንዲያወራኝ ጋበዝኩት

“ነገርኩህ እኮ ምን እንደምላቸው አላውቅም አክብሮታለሁ አመሰግናታለሁ ሌላ ሌላም ያንሳቸዋል አባት ነገር እኮ ናቸው”

“የማይመኝህ ባለሙያስ ይኖር ይሆን?”

“መርፌ መርፌ ወንዶቹ ባይወጡኝ ይሻላል ሴቶቹ ጠንቃቃ ነቸው የነሱ አያምም” የሚገርም ነው ወንዶቹን ሴቶቹ ወንዶቹን ይመርጣሉ የተሻሉ ናቸው ብለው ያምናሉ ምክንያቱ ለእኔ አይገባኝም አብዛኛዎቹ ግን ምርጫቸው ተቃራኒ ያታቸው ነው ከገባችሁ ምክንያቱን እናንተው ንገሩኝ አሁን ትንሽ ደክም ስላኝ መኝታዬ ላ ጋደም ብዬ ኦክስጅን በመጠኑ ተጠቀምኩ በማስከተል ወደ እየብ ወ/ማርያም የሚተኛበት አንድ አልጋ ብቻ ያላት ክፍል አመራሁ አንድ እግሩን ወጥሮ ዘርግቶ ማፍ አይችልም ተለጥጦ ተቀምጦአል

“ድምፃዊ እየባ ሰላም ነው” ልጩብጠው እጄን ብዘረጋለት ለካ ቀኝ እጁ ታጥፎ ቀርቶ ስለማይታዘዝለት በግራው መዳፌን ያዝ አርጎኝ ጎኑ ቁጭ አልኩ

“እዩካ መድኃኒት እየወሰድክ ወደ ውጭ ወጣ እያልክ ጠጅ ትጠጣለህ ይላሉ እውነት ነው?”

“ውሸታሞች ናቸው አንድ ሁለት ቢራ እንጂ ጠጅ አልጠጣም”

“ለዚህ ነዋ ሜንት ከረሜላ ሁልጊዜ ኪስህ የማይጠፋው” አንድ አንድ ይሰጠኝ እንደነበር በውስጤ እያሰብኩ ነበር

“ከረሜላና ቢራ ምን አገናኘው”

“አፍህ እንዳይሸተን ነዋ”

“አፍና አፍንጫችንን በማስክ ሸፍነን ሀኪሞቹ ለዛውም በወፍራሙ ተሸፋፍነው ማነው እስቲ እዚህ ግቢ አፍንጫውንና አፉን ገልጦ ያየኸው ማሸተት እኮ ማንም አይችልም፡፡

“የጎዳህ መድኃኒቱ ከመጠጥ ጋር የማይሆን ነገር ነው የሠራኸው አሁንም ትጠጣ ይሆናል”

“አሁንም መውጣትም እግሬን እየጎተትኩ አልሄድም በቃኝ ደግሞ እንደምታየው በጣም ተጎዳሁ”

“አይዞህ አሁንም አልረፈደም ሐኪሞችህን ለማ የምትባለውን አድርግ

“አሁንም ተወው ገና ስንት አላማ እንዳኝ ማንም ያቃል እሱን አሳካለሁ እኔ የወ/ማርያም ልጅ”

“እሺ ነገ ለእንግዶቹ የማቀርበው ወሬ እያዘጋጀሁ ስለሆነ ምን ልበልልህ”

“እኔ እዘፍንላቸዋለሁ ተዘጋጅቻለሁ”

“አመሰግናለሁ በርታ እዮባ” ተሰናብቼው ወደ መኝታዬ አመራሁ ሌሎቹም ያሉኝ ተመሳሳይ ነገር ስሆነ ሀሳቦቼን ቀምሬ የራሴንም አክዬበት አንድ ገፅ ዓፍኩኝ የኦክስጂኔን መቆጣጠርያ ሁለት ቁጥር ላይ አድርጌ ለሽ የሰላም እንቅልፍ የድካም ድካሜን ተኛሁ፡፡

የአስራ ሁለት አመቷ ታዳጊ ታካሚ ብሶቷን በግጥም ልታቀርብ ተሰናድታለች ተፈጥሮ ለስዕል ያደለችው የአምቦ ዩኒቨርስቲ ሁለተኛ ዓመት ተማሪ የሆነው ዳዊት ድባቡ የፊት መሸፈኛ ማስክ ያደረጉ ሶስት ሰዎችን በተናጥል አሳምሮ ስሎ ማስክ ሳያደርጉ መግባት ክልክል ነው የሚል መመርያን ፅፎባቸው የዋርዳችን መግቢያ በር ላይ ሰቅሏል ሌሎች ታካሚዎች ከህክምና ባለሞያዎቹ ጋር በመሆን በተለያዩ ቀለማት ያሸበረቁ ባለሶስት ማዕዘን ጨርቆችን በየቦታው በገመድ ወጥረው አሸብርቀውታል፡፡ አረንጓዴ ቢጫ ቀይ ሰንደቅ አላማችን በሚገባቸው ቦታ ላይ ቀልብን በሚስብ

ግርማ ሞገሳቸው ይውለበለባሉ በመጠናቸው ትላልቅ በቀለማቸው የተለያዩ በርካታ ፊኛዎች ተሰቅለዋል በተለየ መልኩ እምር ድምቅ ብሎአል ጊቢያችን ልነግራችሁ ሳልችል ባልፍ የሚቆጩኝ ምን መሰላችሁ በህይወት ዘመኔ የተለያዩ የአገራችን አካባቢና ተቋም እንደሚደረገው የበላዮቻችን አልያም ኃላፊዎቻችን ይመጣሉ በሚል ሠበብ ከወትሮ የተለየ ምንም አይነት ፅዳት አልተደረገም ግድግዳና ኮርኒስ ሳይቀር መጥረግ ሙሉ ግቢውን ማንፃት የየእለት ተግባር ስለሆነ ማንም በማንኛውም ጊዜ ቢመጣ የሚማረክበት ከቆሻሻ የፀዳ ቦታ ነው አዲስ የመጣ ታካሚ በስህተት ያገኘበት ቦታ ሲተፋ ከታየ ቤተ ክርስቲያን የገባች ውሻ ነው የሚያደርጉት አፍና አፍንጫውን በማስክ አልያም በክንዱ ሸፍኖ ካሳሰላ ወይ ካሳስነጠነሰ እንደዛው ይጮህበታል በየአቅጫው ቁጣዎች ይፈሱበታል “ባክቴሪያህን የትም አትትፋ፤ በየቦታው እያሳሉ ነው ጉድ የሠሩን አፍህን ሸፍን” ሌላም ሌላም ይባላል በንጋታው ይኸው ሰው ይቀላቀላቸውና እሱም ሌሎቹን መከልከል ይጀምራል በቃ የማይተፋበት በየቦታው ቆሻሻ የማይጣልበት ጠንካራ ፅዳት ሠራተኞች ያሉበት ንፁህ ክልል ነው፡፡

ወተታችንን ጨልጠን ከተረጋጋን በኋላ ምሳችንን አስተናግደን እኔም ትንሽ ደካክሞኝ ስለነበር ከመኝታዬ ሳልነሳ እንደተንጋለልኩ እንግዶች ገብተው የተዘጋጀላቸው የላይኛው መኝታ ክፍሎች በረንዳ ላይ በተደረደረላቸው ወንበር ላይ ተቀምጠዋል፡፡ ታካሚዎች በተለያየ ቦታ ተሰባጥረው አረንጓዴ መተንፈሻ ማስካቸው አድርገው ተቀምጠዋል በሁለቱ መካከል ሰባት የሚሆኑ ሌሎች አይቻቸው የማላውቅ እንግዶች እንደሆኑ በነጩ ማስካቸው የገመትኩት በተለያየ እድሜ ላይ የሚገኙ ሁለት ሴቶችና አምስት ወንዶች ተቀምጠዋል፡፡ ሲስተር አይናም የእንኳን ደህና መጣችሁ መልዕክት ካስተላለፈች በኋላ ስለሚቀርቡት ዝግጅቶች በመጠኑ ከገለፀች በኋላ ከዚህ በፊት በዚህ ቦታ ህክምናቸውን ሲከታተሉ የነበሩ ወገኖች የሰሯቸውን ጌጣ ጌጥ የእንጨት ቅርፃ ቅርፅ ስራዎች በእጅ የተሳሉ ስራዎች ለአይን በሚማርክ መልኩ መልኩ በእጅ ሥራ ዳንቴል የተበጃጁ ነጫጭ እርግቦች በተፋጨ ወረቀት በኩነ ተቦክቶ ለሞዴልነት የሚሆን አምሮ የተገነባ ሺላ ቤት ከነሙሉ ግቢው አረንጓዴ ስፍራን ጨምሮ ጣራው ላይ የሳተላይት መቀበያ ሳህን (ዲሽ) የተገጠመለት

ኢንጂነር እያልን የምንጠራው በአሁኑ ሰዓት በመልካም ጤንነት ላይ የሚገኘው የግንባታ ምህንድስና ትምህርቱን አቋርጦ በህክምና ላይ በነበረበት ጊዜ የሠራው እንዲሁም ያለፉትን አመታት ዝግጅቶች የሚያሳይ የፎቶ ግራፍ አውደ ርዕይ የክብር እንግዶቹ በቂ ማብራሪያ እየተደረገላቸው ለሚጠይቁት ጥያቄ መልስ ከተሰጣቸው በኋላ በታላቅ አክብሮት በጭብጨባ ወደ ቦታቸው ተመልሰው ተቀምጠዋል፡፡

ሲስተር አይኒ በመቀጠል መሀል የተቀመጡትን ሰባት የማላውቃቸው ሰዎች እየጠቆሙት አሁን እነኚህ ከዚህ በፊት በዚህ ቦታ ለረዥም ጊዜ ህክምና ሲከታተሉ የነበሩ አሁን ግን የዳኑ ወገኖቻችን እዚህ ላላችሁት መዳን እንደሚቻልና ሞራል ጉልበት ይሆናችሁ ዘንድ ያለፈ የህይወት ተሞክሮአቸውን ያቀርቡልናል፡፡ ቢሆንም ግን ወደ እነሱ ከመሄዳችን በፊት ከዚህ በፊት በቲቢ ምክንያት ህይወታቸውን ላጡ ወገኖች የህሊና ፀሎት እናደርጋለን ስትል ሁሉም ከተቀመጠበት ተነሳ እንደተለመደው ግራና ቀኝ እጆቻችን በማቆላለፍ አልያም ደረቶቻችን ላይ ለጥፈን አንገት ዘንበል አድርገን ዝም ተባባልን እኔ ግን አይኔን በልጥጩ ከፍቼ አካባቢዬ እያየሁ ነበር፡፡

ምንም የማታውቅ ጨቅላ ህፃን እናቷ ጀርባ ላይ ሆና ቢገባትም ባይገባትም ለታላቅ እህቷ ሞት እሪ ብላ ከእናቷ ጋር ስታለቅስ አይቻለሁ ከወህኒ ቤት የመጡ ሁለት ወገኖች በተከታታይ ሲሞቱ አስታውሳለሁ ሌሎች መኝታዬ ላይ ሆኜ መውጣት በማልችልበት ጊዜ ህይወታቸውን አጥተው ቤተሰቦች ሲጫጫሁ በለቅሶ ሲተቃቀፉ ባል ሚስቱን ሚስት ባሏን ወላጆች ልጆቻቸውን ልጆች ወላጆቻቸው በቲቢ ምክንያት በሞት ሲያጡ በአይኔ በብረቱ አይቻለሁ በሌሎች የህክምና ቦታዎችም እንደዚሁ እንደሆነ ይገባኛል ከሁሉ ከሁሉ የሚያሳዝነው ደግሞ ቁጥር ስፍር የሌላቸው ኢትዮጵያውያን ወገኖቹ በቲቢ ተይዘው ወደ ህክምና ከመምጣት ይልቅ ባህላዊ መድኃኒት አልያም አዋቂ ቤት በመመላለስ አልያም የእምነት ቦታ ለምሳሌ ጠበል ገዳማት ህክምናን የሚከለክሉ እየመሰላቸው ቲቢን የሚያክል በከፍተኛ ደረጃ ሊተላለፍ የሚችል የትንፋሽ ማዕበል ይዘው ከሌሎች የእምነት ሰዎች ጋር ተቀላቅለው ለሌሎችም የጤና ጠንቅ ሆነው እነሱም ሳይድኑ ለሞት የተዳረጉትን ሳስብ ወደ ህክምና እንዲመጡ ባላደረጓቸው የቅርብ ሰዎቻቸው ላይ ነደድ አልኩባቸው ቁጭት

ነገር ጫራብኝ የቆምኩት የክፍላችን መግቢያ ላይ ስለነበር ወደ ኋላ ዞር ስል ባዶውን ያለው የወዳጄን የአብዱመሊክን አልጋ አየሁና ነፍሱን በገነት ያኑረው አብዱ የባጥ የቆጡን እያብሰለሰልኩ አንተን እረሳሁህ ይቅርታ አድርግልኝ ሞት ይርሳኝ ለራሴው አሜን አልኩኝ ሞት እንደረሳኝ ሳሰብ ምን እንደተሰማኝ አላውቅም ቃሉን ደገምኩት ሞት ይርሳኝ።

የህይወት ተሞክሮአቸውን እያካፈሉን ነው ከሰባቱ አራቱ አውተውናል የአንድ የሁለቱን በወፍ በረር ነካ ነካ ላድርግላችሁ።

መሀል የግንባሩ ፀጉር ወደ ኋላ መሸሼ የጀመረ ሆዱ ገፋ ብሎ ቦርጭ ቢጤ ጣል ያደረገበት በአለባበሱ ሽክ ያለ በእኔ እድሜ ላይ ነው የሚገኘው ፈገግ እያለ እንደሆነ ጥርሶቹን ቀርቶ አፉን እንኳን ማየት አይቻልም በነጭ ማስክ ተሸፍኖአል ሲናገር ግን ልብ በሚነካ ስሜት ነው ሳጄን ኤፍሬም እባላለሁ” ቀና ብሎ አየን የትራፊክ ፖሊስ ነኝ ከዛሬ አራት ዓመት በፊት በጣም ታምሜ ነበር ይሁንና መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ እንደሆነ ከታወቀልኝ በኋላ ወደዚህ ሆስፒታል ስመጣ ይኼ ከዚህ ፊት ለፊት ያለው ወደዚህ መግቢያው ዳገት አፍ ቢኖረው ይመሰክር ነበር። ከሰውነት ጎዳና ወጥቼ በአጥንቴ ብቻ ቀርቼ በመንሳቀሻ ወንበር ዊልቸር እየተገፋሁ ነው እዚህ ዋርድ የገባሁት ለተከታታይ ወራት መንቀሳቀስ አልችልም ነበር። በመሆኑም ሐኪሞች ባዘዘልኝ መሰረት መድኃኒቱን በአግባቡ በመውሰድ ከ8 ወራት መርፌ ብሎም ከሃያ ወራት በቀን አስራ ሁለት ኪኒኖች መዋጥ በኋላ ይኼው ጤንነቱ ከተመለሰ ሁለት ዓመታት ሆኖኛል አሁን የስራ መደቤ ላይ በመመለስ የሳጅን ማዕረግ ድረስ ደርሻለሁ ሰውነቴንም እንደምታዩት ነው ሁለት ልጆቹን እያሳደኩ ከምርጥ ባለቤቴ ጋር አለሜን እየቀጨሁ እገኛለሁ በማለት ለሆስፒታሉ ሠራተኞች በሙሉ በፍቅርና በእንክብካቤ ስላከማችሁኝ በታዳጊ ልጆቼ ስም አመሰግናለሁ ለታካሚዎችም ማበረታታትና ምክርን ሰጥቶ ለእንስቷ እንግዳ ቦታውን ለቀቁ።

መምህርት ነኝ በወቅቱ ስራን አቋርጬ የተሻለ ቀጣይ ህይወት እንዲኖረኝ በማሰብ ወደ አረብ አገር ጅዳ ሄጄ በመስራት ላይ እያለሁ ወላጅ እናቴ በጠና ታማብኝ ወደ ሀገሬ ተጠራሁና ስመጣ እማዬ ከሰውነት ጎዳና ወጥታ እዚያችኛዋ ክፍል ውስጥ ተኝታ ነበር በማለት አሁን እዮብ ወ/ማርያም

የሚተኛበትን አሳዮችን በወቅቱ አጠገቧ ሆኜ ለመንከባከብና ለማስታመም ብዙም እድል ሳላገኝ በአስራ ሁለት ቀናት ቆይታ ውስጥ እምዬ አጠገቧ ተቀምጬ እንደምትወደኝ እያወራችኝ አረፈች እናቴን አይኔ እያየ ሀኪሞች የቻሉትን ሁሉ ቢጥሩ ማትረፍ ሳይችሉ ሞተች፤ ሲቃ ተናነቃት መሬት መሬት እያየች ከለቅሶዋ ጋር ታገለች በቃ ሞተች ባህር አቋርጬ የመጣሁላት እናቴ አረፈች አስከሬኗ ከወጣ በኋላ መኝታዋ ፍራሽ ስር አያሌ መድኃኒቶች ተገኙ ለካ በየቀኑ ይጠጣት የነበረውን መድኃኒት ዋጥኩ ትላለች እንጂ እየሰበሰበች ትጥለው ነበር። አስቀድሜ ስላልመጣሁላት ብሎም ከደረሰኩ በኋላም ከልቤ ስላልተከታተልኳት ቆጮኝ ተናደድኩ ምን ያደርጋል ያደረ ውሃ አይታፈስ ይሁንና በቀጣይ ትንሽ ወራት ደህና የነበርኩት ሰው ጤና አጣሁ ያስለኝ ጀመር ከእለት ወደ እለት እየጨመረ አንድ ወር አሳልኩ የምግብ ፍላጎቴ እያሳነሰ መጥቶ ድራሹ ጠፋ ለሊት ያልበኝ ደረቴ አካባቢ ውጋት ያድፈኝ ጀመር ጉልበቴ እየከዳኝ አቅም በማጣቴ ተጠራጥሬያለሁ ግን ስለፈራሁ ወደ እዚህ ሆስፒታል አልመጣሁም ነበር። ይሁንና ግን ሁኔታዎች እየተባባሱ ሲመጡ ግዴታ ሲሆንብኝ መጣሁ አስፈላጊው ምርመራ ከተደረገልኝ በኋላ መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ መሆኑ ተነግሮኝ እዚሁ ግቢ እናቴ ያረፈችበት አልጋ ላይ ተኛሁ ቢሆንም ለቀጣይ ሁለት አመታት መድኃኒቱን በአግባቡ ተከታትዬ ለመዳን በቅቻለሁ አሁን ህክምናዬን ከጨረስኩ አንድ ዓመት ከአስር ወር ይሆነኛል። ወደ ቀድሞ የመምህርት ሙያ ተመልሼያለሁ ለሚቀጥለው ዓመት እሞሽራለሁ ላገባ ነው እባካችሁ መድኃኒታችሁን በአግባቡ ውሰዱ እናቴ እኮ ያኔ .. ሲቃ ያዛት እንባ በተናነቀው ስሜት በቃ አልቻልኩም አመሰግናለሁ ብላ ወደ ወንበሯ አመራች ሌሎቹም በተለያየ መሳጭ ታሪካቸው ይዘውን ወደ ንዳ ጎድጓዳቸው አስገቡን የሚኒ ባስ ታክሲ ሾፌሩም ተረከልን መድኃኒቱን እንደጨረሱ ቢሆንም በመድኃኒቶቹ የጎንዮሽ ጉዳት ጀሮው እምብዛም እንደማይሰማ ነግሮን በዚህም የተነሳ የስራውን አይነት ቀይሮ በደላላነት እንደሚተዳደርና አሁን በቲቢ የደረሰበትን ስቃይ ሲያስታውሰው እረፍት እንደሚነሳው በማውሳት አውርቶናል ሁሉም አመስጋኞች በሆስፒታሉ አገልግሎት ረክተው ለእኛም መካሪዎች ነበሩ።

አሁን የእኔ ተራ ነው እንደቆምኩ ነኝ ምንም አይነት ድካም አልተሰማኝም በቀርፋፋ የሚጎተቱ እግሮቼ እየተሳብኩ መሀል ላይ ለመግባት ከፊቴ ያለችውን አነስተኛ የውሃ መውረደጃ ቦይ ራመድ ብዬ ዘለልኩ ገድ ገድ ገድ ተወለካከፍኩ ቆምኩ አይዞህ አይዞህ ደግፋት እንጂ ብዙ ሰዎች የተለያየ ነገር አጉተመተሙ ሰማያዊ የሹራብ ኮፍያ ያላትን ቱታ ሹራብ ለብሼ በሸንበቆ እግሮቼ ቀጥ ብዬ ተገተርኩ ኮፍያዋን ወደኋላ ጣል አደረኩና ግራ ቀውኜን አማትሬ ካየሁ በኋላ ማንበቤን ቀጠልኩ፡፡

“ጎበዝ ልፈራ ነው መሰለኝ” አልኩና ቀና ብዬ አየኋቸው አይኖች በሙሉ ሁለት ሁለት ሆነው ተተክለውብኛል ምን አለበት ሌላ ቦታ እያዩ ቢያዳምጡኝ አንድ እንኳን የሚሰማኝ ልጣ ሁሉም አፍጥጠውብኛል ምንም ማድረግ አልቻልኩም በሚያስገመግም ድምፅ ጀመርኩት፡፡

“የተከበሩ የሆስፒታላችን ዋና ስራ አስኪያጅ አቶ ያዕቆብ ሰማን ከፀሐፊዋ ወ/ሮ ራሄል ሜዲካል ዳይሬክተር ዶ/ር ሠለሞን የህዝብ ግንኙነት ዳይሬክተራት ዳይሬክተር አቶ ንዋይ ይመር መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ ዋና አስተባባሪ ዶ/ር ዳንኤል መረሳ የነርቦች ዋና ኃላፊ ስስተር አለምፀሐይ የዚህ የዋርዳችን አስተባባሪ ቢረጋ ወ/ዳዲቅ ሀኪማችን ዶ/ር በቀለ የአስተኝቶ ማከም ክፍል ኃላፊ ዶ/ር _____ እንዲሁም ከሆስፒታሉ ጀርባ በመሆን እየደገፋችሁ ያላችሁ የግሎባል ሔልዝ ኮሚቴ የስራ አስፈጻሚዎች በስተግራዬ የምትግኙት የቀድሞ የቲቢ ታካሚዎች ዛሬ ተሞክሮአችሁን ልታካፍሉን የመጣችሁ ወገኖች በአጠቃላይ ክቡርና ክቡራት እንኳን በደህና መጣችሁ ስላየናችሁ ደስ ብሎናል (ጭብጨባ ነበር ብሎ መናገር አያስፈልገኝም)”

ክቡራንና ክቡራት በአንድ ቀን የ24 ሰዓት ጊዜያችሁ ውስጥ አብዛኛውን ማለትም የስምንት ሰዓትና ከዚያ በላይ የምታሳልፋት ሆስፒታላችሁ ውስጥ እዚህ የተሰበሰብነውን በተለያ ጊዜ አስገብታችሁ ስታስተናግዱን ከርማችኋል፡፡

ይሁንና ግን በተደረገል መልካም አቀባበል ፍቅር እንክብካቤ አክብሮት አጥብቀን ከመዋገዳችን ብሎም ከእናንተ ጋር በመቆራኘታችን ምክንያት ቤተኛ ሆንና ይኸው ዛሬ ነገሮች ተገልብጠው በቤታችሁ እንግዳ አድርገው

በመጋቢዛችን ታላቅ አክብሮት እና ኩራት ተሰምቶናል (የተደረጉልንን መልካም ነገሮች ከህክክምና ሙያቸው አንስቶ ስለ ምግቡ ወተቱ በማክል ከፅዳት ሠራተኞች አንስቶ እስከበላይ ያሉትን በተለያየ ውብ ማራኪ ስሜት ከልቤ ካመሰገንኩ በኋላ) አሁን በግቢያችን ያሉ ችግሮች ንገሩን ካላችሁ በመጀመሪያ ቤቶቹ በሙሉ አርጅተዋል አልጋችን አጠገብ ያሉት ኮመድኖዎች ቀለማቸው ለቆ መዛግ ጀምረዋል። ሌላ መፀዳጃ ቤቶቹ ዝቅ ብለን ካልተቀመጥን መጠቀም አንችልም። ለምሳሌ እኔ ከረዥም ጊዜ በኋላ ከአልጋዬ መንቀሳቀስ ወደ ሽንት ቤት ስሄድ ወርጄ ከተቀመጥኩበት መነሳት አልቻልኩም። በመሆኑም ከፍ ብሎ ተረጋግተን ከተነፋፈስን በኋላ ለመነሳት የሚያመች መቀመጫ ያለው ሽንት ቤት ያስፈልገናል ከተቻለ መለስተኛ ካፌ ቢኖረን ደስ ይለናል ብዙም አስገዳጅ አይደለም ሌላው መድኃኒቶቹ በዝተዋል የህክምና ጊዜያችንም አሰልቺ ነው። የበላይ ኃላፊዎች ለዚህ ምላሽ ቢሰጡን ደስተኞች ነን ከሁሉ በላይ ግን አጋጣሚ ሆኖ በቦታው ዶ/ር በቀለ የነበሩ ባይሆን የአባትነት የህክምና አሰጣጣቸውን በማውሳት የዋርዱ የነርቦች አስተባባሪ ቢረጋ ወ/ዓዲቅንም ከስራ ባልደረቦቹ ጋር በሙሉ ከልብ በመነጨ እውነተኛ ስሜት አመስግኜ ጨረስኩ (ጭብጨባው ወደር አልነበረውም) በመቀጠል ከአንቦ ዩኒቨርሲቲ የሁለተኛ ዓመት ትምህርቱን አቋርጦ በህክምና ላይ የነበረው ዳዊት ድባቡ ግጥሙን አነበነበ።

በስተመጨረሻ የሆስፒታሉ ዋና ሥራ አስኪያጅ አቶ ያዕቆብ ሰማን መልዕክት እንዲያስተላልፍ መድረኩ ተሰጣቸው መቼም ብዙ ጊዜ የስራ ኃላፊዎች ንግግር ሲያደርጉ እያሰቡ የሚያወሩ ይመስል እ.ኤ.አ. ከማለታቸው ባሻገር ነገሮችን የሚያንዝዙ ይመስለኛል በስተመጨረሻ ዝግጅቶች ሲያልቁ መዝግያ ከሆነ የሚናገሩት ቢያጥር ባያንዝዙት እመኛለሁ። ዛሬ ፀሎቴ የተሰማ መሰለኝ አቶ ያዕቆብ ሰማን በወጣትነት እድሜ ላይ የሚገኝ ሲሆን ቀልጣፋ ያለ ያልተንዛዛ ወሬ አወራልን የተናገረውን ከተሰማኝ ስሜት ጋር ሳዋዛላችሁ እንዲህ ነበር።

“አቶ ያዕቆብ ሰማን እበላለሁ የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ነኝ በነበረን ቆይታ ደስተኞችና አመስጋኞች ነን ቢሆንም ግን አሁን ቅጣው ነው መሰለኝ ስምህን ያልከው

(ስሜን በትክክል በመጥራቱ ራሴን ነቀነኩለት በትክክል ስላዳመጠኝም ደስ ያለኝ መሰለኝ)

በመጀመሪያ ደረጃ የክፍሎቹ መታደስ ሰምተናል በቅርቡ አምነንበታል የበጀት ችግር የለብንም ተግባራዊ ይሆናል ብዙ ጊዜ እዚህ ክልል ገብቶ ለመስራት ብዙ ድርጅቶች ስለሚፈሩ ነው ይሁንና አስፈላጊውን ሁሉ አድርገን እናሳድሳለን

(የሞቀ ጭብጨባ ነበር አብዛኛውን ጊዜ እንደዚህ አይነት ጥያቄዎች በጀት ያንሳል የለንም በማለት ገንዘብ መጠየቂያ ሲደረጉ በምሰማበት ዘመን በሙሉ አፋቸው በጀት ችግር የለም አሉን)

የመፀዳጃ ቤቶቹን ችግሮች ተቀብለናል። ከእኛ በበለጠ የደረሰባችሁን ስትነግሩን ማስተካከል ያለብን ገብቶናል። ስለዚህ ከእድሳቱ ጎን ለጎን መፀዳጃ ቤቶቹም አመቺ ተደርገውላችሁ ይዘጋጃሉ በመቀጠል ሻይ ቡና የምትሉበት ቦታ እናመቻቻለን መድኃኒቱ ቁጥሩ በዝቶአል የህክምና ጊዜውም ረዥም ነው ለተባለው የመድኃኒቶቹን ቁጥር ለመቀነስ ጊዜውንም ከ20 ወራት ወደ ዘጠኝ ወራት ለማሳጠር ምርምርና ጥናት እየተካሄደ መከራዎችም እየተካሄዱ እንደሆነ እንድታውቁ እንፈልጋለን። ውጤቱም አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል በቅርቡ ሁኔታዎች እንደሚስተካከሉ እናምናለን የምንደርስበትን ሁሉ በቅርብ እናሳውቃችኋለን በአገልግሎታችን በመርካታችሁና በማመስገናችሁ እናመሰግናለን።

በስተመጨረሻ ይኼ ክልል ለብቻው መታጠሩ አድሎና መገለል ለመሰላችሁ ተሳስታችኋል ቦታውን ለመለየት ብቻ ነው የተደረገው ለምሳሌ እኔ እንደምታዩት አፍና አፍንጫዬን የሚሸፍን ማስክ አላደረኩም።

(አለማመን መብታችሁ ነው መተንፈሻው እንዳልተከለለ አሁን ገና ነው ያየሁት ከገባ ጀምሮ ክፍቱን ነበር)

ባለፉት አርባና ሀምሳ አመታት በሆስፒታላችን የሚሰራ አንድም ሰው በቲቢ አልተያዘም ያም የሆነው ሁሉም በእውቀት የዳበረ ሲሆን መቼና የት የቲቢ ባክቴሪያ እንደሚተላለፍ እናውቃለን አስፈላጊውን ጥንቃቄን መከላከልም እናደርጋለን በመሆኑም ንፁህ አየር እንደልብ የሚዘዋወርበት ቦታ እንደዚህ ክፍት አየር (open air) ባለበት ቦታ ላይ ቲቢ የመተላለፍ እድሉ አነስተኛ ነው። እንዲያውም አይተላለፍም ማለት እንችላለን። ስለዚህ በጥንቃቄ እንቀርባችኋለን በፍቅርና በአክብሮት እናገለግላችኋለን አመሰግናለሁ።

በስተመጨረሻ በክልላችን ቤተ መጻሕፍት አደራጅቶ ለመክፈት በፈቃደኝነት ሁሉም ሊያበረክት የሚችለውን የመጻሕፍት ብዛት በአደባባይ ቃል ገቡ ስማቸውን ብሎም ስንት እንደሚያመጡ ከአፋቸው እየቀለብኩ ፊት ለፊታቸው በመቆም የምፅፈው እኔ ነበርኩ።

በአጠቃላይ አስራ ሁለት ስም ዝርዝር በድምሩ አርባ ሶስት መጻሕፍት ቃል ተገቡ በደፈናው የቻልኩትን ያህል ያሉም አልጠፉም አቶ ያዕቆብ አጠገባቸው ለተቀመጠው ዶ/ር ስለ ሌላ ሰው ስለተባለው መጨረሻ አካባቢ ስላነበብነው የዶ/ር ምህረት ደበበ ልብወለድ የሆነ ነገር ሹክ ሲለው አይቸዋለሁ። ሁሉም ነገር ከጠበኩት በተሻለ መልኩ መንፈሴን አድሶ በአሪፍ ሁኔታ ተጠናቀቀ ለስላሳዎች ታድለውን እየተጎነጩን ነበር የዕለቱ የክብር እንግዶቻችን በመሀላችን ሰንጥቀው በሰልፍ ጥንድ ጥንድ በመሆን ወጥተው ሄዱ።

የዚችኛዋ ቀን ምሽት በየአመቱ ላከብራት የሚገባኝ የተለየች ነበር። ታከለ ተሾመ ደስ የሚል ጊዜ ነበር ሲለኝ ጋሽ አበራ ፀሐይ ንግግርህ የዲፕሎማት አይነት ነው” ሌሎችም አድናቆትና ክብር ሰጡኝ በፍፁም ወደ መኝታይ አልሄድኩም ሴቶች ክፍላቸው ወሰዱኝ ቡና ተፈላ አደነቁኝ አኮራሽን እስከ ዛሬ አፍህን ዘግተህ ለካ እንደዚህ ተናጋሪ ነን ተባልኩ የተቃራኒ ያታን ትኩረት በማግኘቴ የሆነ ተፅእኖ ሳያሳድርብኝ አልቀረም ስራ አስኪያጁ አቶ ያዕቆብ ሰማን እና የስራ ባልደረቦቹ የፈጠረብንን ስሜት ብገልፀው ከንቱ ውዳሴ ስለሚመስልብኝ እንዳይባክን አልነግራችሁም። በቃ እውነቱን ማወቅ ከፈለጋችሁ የዛን ምሽት ከክፍል ክፍል እያልኩ ግቢው ውስጥ ስንጎማለል

ስስተናገድ ወሬያችን በሙሉ ሲለቀን እንግዶቻችን በተለይ የህይወት ተሞክሯቸውን ስላካፈሉን ወገኖቻችንን ብቻ ነበር ምን አለፋችሁ ከዚህች ቀን በኋላ ቀን ቀን ላይ እምብዛም መኝታዬ ላይ አልገኝም ሰው ሰራሽ መተንፈሻ አክስጂንንም ለአንድ ደቂቃ እንኳን ሳልጠቀም ተውኩት በቃ አቆምኩ በራሴ በሳንባዬ መተንፈስ ጀመርኩ፡፡

የአክስጂን በርሜሉ ሶስት መቶ ይላል ውስጡ ያለውን የአየር መጠን የሚገልፀው ጠቋሚ ሰዓት ለማንኛውም በማለት ከአጠገቤ ሳይነሳ ለረዥም ቀናት አሳልፏል በየእለቱ በሰውነቴ ውስጥ ያለው አክስጂን የመረጥኩት አንዷ ጣቴ ላይ በመሰካት ይለካል ዘጠና እና ዘጠና ሁለት በየእለቱ አይቀንስም በጣም ሐሪፍ ነበር ከአጠገቤ እንዲነሳ ተደረገ ለካ ግሑዝ ነገርም ቢሆን መልመድ እንዴት ይከብዳል መሰላችሁ ለተከታታይ ሰባት ወራት ቀን ከለሊት ሳይለየኝ አጠገቤ ተገትሮ አየው የነበረ የድራፍት ማሽን ኤን የሚቆመው አይነት የአክስጂን በርሜል ከአጠገቤ ሲነሳ የሆነ ነገር የጎደለብኝ መሰለኝ ቅር ቅር ሳይለኝ አልቀረም፡፡

ማንኛውም ታካሚ እዚህ ሥፍራ ላይ ሐኪሞች መሄድ እስኪፈቅዱ ፊት መቆየት ግድ ይለዋል ፍቃዳቸው ሲሆን እንደ ህክምና ውጤቱ ታሪክ በመነሳት ወደ ቤቱ ይሄዳል ቀጣይ ህክምናውን አቅራቢያው የሚገኝ ጤና ጣቢያ መድኃኒቶቹ ይወስዱለትና በየእለቱ እየተመላለሰ መርፌውን እስኪጨርስ ይወጋል የሚዋጡትንም ኪኒኖች እስከ መጨረሻዋ 18 ወይም 29 ወራት በየእለቱ ጠዋት ጤና ጣቢያው ድረስ በመሄድ ይውጣል በየወሩ እዚህ ሆስፒታል እየመጣ አስፈላጊውን ምርመራና ክትትል ያደርጋል፡፡

ታከለ ተሾመን ወደ ሰንዳፋ አበራ ፀሐይ ሰሜን ሆቴል አካባቢ ሚቲና ልጁ ጋር ተቀላቅሏል ሰሙ ስድስት ኪሎ ሲስተር ቤት ከሄደ ሁለተኛ ቀኑ ነው እኔም የስምንት ወር መርፌዬን አጠናቅቄ የሚጡ ኪኒኖቼን አስራ አንደኛ ወሬ ላይ ደርሻለሁ አንድ ድፍን አመት ሊሞላኝ የቀረኝ አንድ ወር ብቻ ነው እንደምታዩኝ ከገባሁበት ጊዜ ከነበርኩበት ደረጃ ፍፁም ተቃራኒ በሆነ መልኩ

ጥሩ አቋም ላይ ነኝ አልፎ አልፎ የሚያስለኝን በአጋዥ መድኃኒቶች ቀጥ ይላል ደረቴ አካባቢ የሚሰማኝ ውጋትና ቁስለት በጊዜ ሂደት እንደሚስተካከል አምኛለሁ አልፎ አልፎም ቢሆን የምመገበው ምግብ ይከብደኛል አልያም ተናንቆኝ ወደ ላይ ይለኛል እተፋዋለሁ ሀኪሞቼ ከመድኃኒቶቼ ብዛት የተነሳ ጨንገራዬ ተጎድቶ ሊሆን ይችላል በማለት አምጥራዋል የተባለ የሚዋጥ ኪኒን ተጨምሮልኛል በመንቀሳቀስ ብሎም በመተንፈስ ችግር ስላልነበረብኝ ወደ ቤት መሄድ ትችላለህ ተብዬ ወጥቻለሁ፡፡

እየብ ወ/ማርያም ሊሻለው አልቻለም እለት ከእለት እየባሰበት ነው ሁለተኛው እግርና እጁም መንቀሳቀስ አቁመው ስልል ብለዋል መኝታው ላይ እንደተዘረጋጋ ይተኛል ሆስፒታሉ በቀጠረለት የግል አስታማሚው እርዳታ ካልሆነ መገላበጥ አይችልም በመረዋ ድምጽ ሲዘፍንበት የነበረው አንደብቱ መናገር አቁሞአል አጠገቡ ቆሜ የሚናገረውን በሙሉ እንደሚሰማ ላጽናናው ስሞክር የአይኑን ቅንድቦች ብቻ ከማነቃነቅ ብሎም ከንፈሮቹን ግራና ቀኝ አንሸራቶ ፈገግ ከማለት ውጭ ድምፅ እንኳን አያሰማም መልካሙን ተመኝቼለት ነበር የወጣሁት፡፡

ጤነኛ በነበርኩት ጊዜ ስሰራበት የነበረው መካከለኛ የኤሌክትሮኒክስ መጠገኛ የግል የስራ ቦታዬ የሚሠራበት ስላልነበር ተዘግቷል፡፡ ተከራይቼው የነበረው ቤት በከፊል እንደተዘረፉ የልጄ እናት ለምለም አርድታኛለች እሷም ሶስት ዓት ያለፉትን ልጃችንን ይዛ ከአክስቷ ጋር እንደምትኖር ነግራኝ በናፍቆት ሆስፒታል እያለሁ ከአንድ ወር በፊት ያለበት ድረስ በመሄድ ጠይቄያቸዋለሁ ልጄ ፈፅሞ አልዘነጋችኝም ልትዘጋኝም አትችልም አገላብጬ አየኋት ዳበስኳት ዳበስኳት ዳበስኳት አጫወትኳት ትንፋሼን ከትንፋሷ ለማዋሀድ አልያም የራቦቸኝን ያህል ከልብ ልስማት አልደፈርኩም ሲያሰቃየኝ የነበረው የቲቢ ባክቴርያ አሁንም ስጋት ውስጥ ከቶኛል ይሁንና ግን በቁመት በአነጋገር ብሎም በእድሜ አድጋ ስላገኘኋት በጣሙን ደስ ብሎኛል ቢሆንም ለጊዜውም ቢሆን በቀጣይ አብረን የማንሆንበት አያሌ ምክንያቶች ነበሩ፡፡ በመሆኑም ሌላ የምገባበት ቤት አልያም የምሰራውን ስራ እንደአዲስ ማዘጋጀት እጅጉን ፈታኝ ነበር ብላችሁ መቼም ይገባችኋል ስላሳለፍኩት ፈታኝ አስቸጋሪ የመቋቋሚያ ብቻ ሳይሆን ጊዜያዊ ማረፊያ ቦታ መዘጋጀት ጊዜ ልተርክላችሁ

አልሻም ይሁንና ግን በመጀመሪያ የማርፍባትን አንድ ክፍል ዋና ዋና ከሚባሉት የመኝታና የምግብ ማብሰያ ብሎም መመገቢያ እቃዎች ጋር በአንድ ነጠላ የቅርብ ሰው ተዘጋጀልኝ ሲቀጥል ከሁለት ወራት ቆይታ በኋላ በመገናኛ ወደ ካራ በሚወስደው መንገድ ወሰን ሰፋሪ መንገድ ዳር የኤሌክትሮኒክስ መጠገኛ ቤት ከሚያስፈልጉኝ ወሳኝ መስሪያ እቃዎች ጋር በቅርብ ሰው አማካይነት ተሟላልኝና ኑሮዬን እንደ አዲስ አንድ ብዬ መኖር ጀመርኩ፡፡

ሆስፒታል ውስጥ በነበርኩ ጊዜ ከተተዋወኳቸው ድንቅ ከሚባሉ ታካሚዎች ውስጥ አለሙ ብናልፍ የሀያዎቹ አጋማሽ እድሜ ላይ የሚገኝ በሀይማኖቱ አጥባቂ የሚባል በኦርቶዶክስ ሐይማኖት ተከታይ ነው በጣም ከመግባታችን የተነሳ ስንድን አብረን እንደምንሰራ አውግተን ነበር ከጎጃም መጥቶ አዲስ አበባ ለስድስት አመታት በተለያዩ ቦታዎች አብዛኛውን ንቁ የፑል ማምረቻ ውስጥ በታማኝነት በሙያና በኃላፊነት ሲያገለግል ቆይቶ የተወሰኑ ገንዘብ ማጠራቀሚያዎችን ሲያረጋግጥ ጉለሌ ክፍለ ከተማ አዲሱ ገበያ አካባቢ አንድ ሙሉ ግቢ ተከራይቶ ሶስት ሠራተኞችን ቀጥሮ የእንጀራ መጋገርና መሸጥ ስራ ይሰራ ጀመር ስራው አተናክሮ ሠራተኞቹን ወደ አምስት አድርሶ ባለ በሌለ ኃይሉ አቅሙን ሁሉ አሟጦ በሚሰራበት ወቅት ነው በህመም የወደቀው ይሁንና ጠንካራ ሳሉ እየተፈታተነው ከሰማንያ እስከ መቶ እንጀራ በጭንቅላቱ እየተሸከመ ይዞራል ገበያ ያፈላልጋል ሰራተኛ ሲያቋርጥ ሌላ ጋጋሪ አልያም ሻጭ ከደላላ ቤት ያፈላልጋል ይቀጥራል ቀን ቀንን እየተካ ጊዜው ሲነጉድ ግን ጤናውም ሙሉ ለሙሉ ጠፋና መስራትም አልቻለም በየቀኑ የህክምና ቦታና ቤቱ ማሳለፍ ጀመረ በስተመጨረሻ መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ መሆኑ ተረጋግጦለት እኔ የነበርኩበት ሆስፒታል የገባው ህክምናችን አንድ አይነት በመሆኑ እኔ በወድኩባት ጎዳና አልፎ የተሻለ ደረጃ ሲደርስ ነው የተለያየነው ቀሪ የህክምና ጊዜውን ቤተሰቡ ጋር ሊያሳልፍ ወደ ጎጃም ደብረ ማርቆስ ከተማ አካባቢ ጎዛመን ወረዳ አመራ አዲስ አበባም ምን ቀረው ድርጅቱ ተዘግቷል በሰራተኞቹ አጠቃቀም ጉድለት ሊወጣው የማይችለው ኪሳራ ውስጥ ገብቶአል ከወፍጮ ቤት የመጣ የጤፍ እዳ ከውዝፍ ቤት ኪራይ ጋር እዳ ውስጥ ገብቶአል አሁን የኔን የኤሌክትሮኒክስጥገና ቤት መክፈትና ስራ መጀመር አብስፊው ኑሮን አብረን ልንገፋ ሙያውንም ላስተምረው ተነጋግረን ወደ አዲስ

አበባ ተመልሶ በአንድ ጤና ጣቢያ መድኃኒታችንን እየወሰድን በአንድ ጣራ ስር መኖር ጀምረናል፡፡

መስሪያችንም መኖሪያችንም አንድ ቦታ ላይ ስለነበር ጠዋት መድኃኒታችንን ለመውሰድ ጤና ጣቢያ ከመሄዳችን በዘለለ የትም አልወጣም ከሆስፒታል ስወጣ የነበሩት የህመም ስሜቶች እንዳሉ ናቸው የሚያስመልሰኝ በተለየ መልኩ ጨምሮአል በቀን አንዴ የማይቀር ሆኖአል በየወሩ ሆስፒታላችን በመሄድ ምርመራ እናደርጋለን ክትትላችንም ቀጥሏል፡፡ ዛሬ ግን በአስቸኳይ እንድመጣ በወቅቱ ሲከታተለኝ ከነበረው የጤና ባለሙያ ቃሲም አባቶ በተደረገልኝ የስልክ ጥሪ በቦታው ላይ ተገኝቻለሁ መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ ህክምና አስተባባሪ ሆነው ዶ/ር ዳንኤል መረሳ ሊያናግረኝ እንደሚፈልግ ተነግሮኝ ከትንሽ ደቂቃዎች በኋላ አንደኛው የምርመራ ክፍል ውስጥ እንድገባ ተደረገ፡፡ ከመርመራ ጠረፅዛው ጀርባ ሁለቱ ባለሙያዎች ጎን ለጎን ተቀምጦታል ሌላኛው የጤና ባለሙያ ዮሐንስ የተከፈተው መስኮት ጎን ቆሞአል በክብር ጨብጠው እንድቀመጥ ከጋበዙኝ በኋላ

“ቅጣው መድኃኒት ከጀመርክ ስንተኛ ወርህ ነው” ዶ/ር ዳንኤል የህክምና መዝገቤን እያገላበጠ

“አስራ ሰባተኛዬ ጀምራለሁ” ለመጨረስ የቀረችኝን በጣት የሚቆጠሩ ወራት እያሰብኩ ነበር ሁለት አልያም ሶስት

“መድኃኒትህን በአግባቡ እየወሰድክ ነው”

“አዎ በሚገባ”

“አሁን ምን ይሰማሃል” ዶ/ር አይን አይኔን እያየ

“የደረቴ አካባቢ ውጋት ቁስለት ያህል ነው በየቀኑ ያስመልሰኛል”

“ክብደትህስ እስቲ ሚዛኑ ላይ ውጣ”

ተመዘንኩ አርባ ዘጠኝ ኪ.ግ. ከባለፈው ወር አንድ ኪሎ ቀንሻለሁ

“ኪሎህ ብዙም አይጨምርም”

“ህምሳ ሁለት ደርሼ ነበር አሁን ትንሽ ቀንሻለሁ”

“ቅጣው አንድ እውነት ማወቅ እንፈልጋለን መድኃኒትህን አቋርጣል”

“አረ እንዲያውም ሌሎች እየመከርኩ እንዴት አቋርጣለሁ”

“ሲያስመልስህ መድኃኒቱን ከዋጥክ በኋላ ነው” ዶ/ር ተረጋግቶ ነው የሚያወራው

“እርግጥ ከወሰድኩ ከአንድ ሰዓት በኋላ ነው የሚያስመልሰኝ ግን ሲወጣ በሚታይ እቃ ላይ ስለሆነ አየዋለሁ አጋጣሚ መድኃኒቱ ከወጣ ተክቼ እወጥበታለሁ ከአንድ ሁለት ጊዜ በላይ ግን አልተከሰተም”

“ይኸውልህ ሁለት የካልቸር ውጤትህ ፖዘቲቭ መቶአል” ብሎ ሁለት ወረቀቶች ጠረጴዛው ላይ አሳየኝ

በሆስፒታል እያለንም ይሁን ቤታችን ከገባን በኋላ ህክምናችንን እስክናጠናቅቅ በየወሩ በሁለት እቃዎች የአክታ ናሙና እንሰጣለን በትንሿ እቃ የምንሰጠው እዚሁ ሆስፒታል ውስጥ የሚመረመር ሲሆን በትልቁ እቃ የምንሠጠው የአክታ ናሙና ግን ፓስተር ድረስ በመሄድ ምርመራ እንደሚደረግበትና ውጤቱም በሰጠን ሶስት ወር ውስጥ ክትትል በማድረግ ባክቴርያውን በማሳደግ ይታያል በቅሎ (አድጎ) የሚያዩ ከሆነ በቀጣይ እንደሚራባ በማን አልዳነም ጤነኛ አይደለም በማለት ፖዘቲቭ የሚል መልስን ይሰጣሉ አሁን እኔም ባለቀ ሰዓት የተባልኩት ይኼን ነው ደነገጥኩ ግራ ቀኝ ተዘዋውሬ ሶስቱንም ባለሙያዎች ግራ በገባው ስሜት አየኋቸው፡፡

“ቅጣው ብዙ እያሳሰብህ አሁን መድኃኒቶችህ ይቀየራልሃል በግዜ መታወቁ ጥሩ ነው” ትንሽ ተስፋ ታየኝ

“ማለት አልገባኝም” እንዲብራራልኝ ጠየኩ

“አሁን የምትወስዳቸው መድኃኒቶች ከባክቴሪያው ጋር ተለማምደዋል ከዚህ የተሻሉ ሌሎች መድኃኒቶች አሉ እነሱን በፍጥነት መጀመር አለብህ”

“መልካም ይቻላል አሁን ዛሬ መጀመር እችላለሁ” አልኩ መሬት እያየሁ

“መድኃኒቱ እዚህ የለም ቢሾፍቱ ትሄድና እዚያ ትጀምራለህ”

“ተመልሼ ሆስፒታል ልተኛ” የሆነ ነገር ሰውነቴን ውርር አደረገኝ

“አሁን እንልክልሃለን ብዙም አትቆይም ወደ እዚሁ ይመልሱሃል”

“ምን ያህል ጊዜ እቆያለሁ”

“ግፋ ቢል ሶስት ወር” አሁን እንባዬ ግጥም አለ ፈራርሶ የነበረው ኑሮዬን እንደ አዲስ መገንባት ስጀምር መልሼ ልተወው በየወሩ የስራ ቦታዬ የቤት ኪራይ አለ ብድን እንኳን መልሼ ለመቋቋም አልችልም አሁንስ ተስፋ ቆረጥኩ በቃ ተውት ልሙት እንጂ አልሄድም አልኩኝ

“አንተ ጠንካራ ሰው ነህ ቅጣው ያለፉትን ግዜያት ብርቱ ሰው ሆነህ ነው ያሳለፍከው በፊት እንኳን መንቀሳቀስ እንኳን ሳትችል ተቋቁመኸዋል አሁን ደግሞ እራስህን መንከባከብ ትችላለህ ብዙም አይከብድህም” ዶ/ር ዳንኤል አይኑን ሳይነቅልብኝ እያቀለለው አወራኝ

“ከሶስት ወር በኋላስ እንዴት እሆናለሁ”

“ያን ያህልም ላትቆይ ትችላለህ ስላለው ሁኔታ ቀጣይ ህይወትህን ጨምር እዚያ ለሚከታተሉህ ሐኪሞች እናስረዳቸዋለን እስክትመለስም የስራ ቦታህን የቤት ኪራይ እንከፍልልሃለን” አሉኝ በሹክሹክታ ከተነጋገሩ በኋላ

“እሺ እሺ ይሁን” አልኩ እንባ እየተናነቀኝ ቀና ብዬ ለማየት እንደተቸገርኩ

ከቀናት በኋላ በተቀጠርኩበት ቀን ከቢሾፍቱ እንስት የጤና ባለሙያ የጫነች አንቡላንስ አዲስ አበባ ቅዱስ ጴጥሮስ ሆስፒታል ድረስ መታለች ከዚህ በረጋ ወ/ዓዲቅን ከሾፌሩ እና ከነርሷ መሀል ተቀምጦ እኔ አለሙ ብናልፍና አንድ ወዳጄ ከኋላ ተጭነን አልፎ አልፎ በምታሰማው ድምጽ መንገድ እያስለቀቀች በክብርና በምችት በአዲሱ ፈጣን መንገድ ወደ ምስራቅ መስመር ይዛን ከነፋች ደንበኛዬ አንቡላንስ ከአዲስ አበባ አርባ ሁለት ኪ.ሜ ቢሾፍቱ ከተማ የሚገኘው ቢሾፍቱ ሆስፒታል ጊቢ ውስጥ ወደሚገኝ ለብቻው ተነጥሎ የታጠረ ስፍራ አውርደውኝ በረጋ ለመጀመሪያ ጊዜ እንደሆነ በሚያሳብቅ ሁኔታ ግቢውን ዞር ዞር ብሎ ካየ በኋላ እጅግ በጣም ንፁህ ቤተ መንግስት የሚመስል ቦታ ነው የመጣኸው በቅርቡ ትመለሳለህ በማለት መልካሙን ተመኝቶልኝ አስረክቦኝ ወጥቶ ሄደ አለሙ ብናልፍና ወዳጄም የሚያስፈልጉኝን ነገሮች አሟልተውልኝ ተሰናብተውኝ ሄዱ፡፡

ቦታው እውነት ነው በጣም ያምራል በቅርቡ ከፍተኛ እድሳት እንደተደረገለት ያስታውቃል ሶስት የተለያዩ ባለ አንድ አንድ መኝታ ክፍሎች የየግላቸው በውስጣቸው በጥቃቱ የተሰራ ሙቅ ውሃ ያለው ገላ መታጠቢያ ብሎም መፀዳጃ አላቸው ሌሎች ሁለት ክፍሎች ደግሞ አንድ ለሴቶች ሌላኛው ደግሞ ለእኛ የሚሆኑ እያንዳንዳቸው ሶስት አልጋዎች ሲኖራቸው በይዘታቸውም ሰፋፊ ሲሆኑ ለብቻው ገንጠል ብዬ የተሰራ ምቶች የማይነሳ በጋራ የምንጠቀምበት ሀሪፍ የገላ መታጠቢያ ብሎም መፀዳጃ ቤት አለ በገባሁ ቀን ተሲያት በኋላ በየክፍሉ ያሉትን ቀድመውኝ የገቡ ታካሚዎችን ተዋውቄያለሁ፡፡ አዲስ አበባ ሆስፒታል ከታዘብኩት የተለየ ነገር የለም በፆታ የተለያዩ እድሜያቸውም እንደዛው የማይገናኝ ሃይማኖት ያላቸው በብሄር በእውቀት በኑሮ ደረጃ ሁሉ ልዩነት የሚታይባቸው ወገኖቹ ለአንድ አይነት ህክምና አንድ ቦታ ላይ ተገናኝተዋል የግቢው ህጎች ተነገሩኝ ህክምናው የሚሰጠኝ በውስጥ ደዌ ስፔሻሊስቶች በመታገዝ እንደሆነ ተነግሮኝ የመጀመሪያ ቀን አጠቃላይ 45 ደቂቃ የፈጀ ምርመራ በግቢው ሐኪም ዶ/ር አህመድና ወጣት ዶ/ር ተደርጎልኝ አድሬያለሁ፡፡

በክልሉ ሁለት ወንድና ሁለት ሴት ነርሶች እንዳሉ ታዝቤያለሁ በተዋወቀህ በደቂቃዎች ውስጥ ወዳጅህ ማድረግ የሚችልበት የህክምና ባለሞያ ጠዋት ሶስት ሰዓት ሳይሞላ በፊት እያናገረኝ ነው።

“አቶ ቅጣው እንዴት አደረክ እየለመድክ ነው”

“ጥሩ እንቅልፍ ወስዶኛል ምንም እንግድነት አልተሰማኝም”

“ቦረና እባላለሁ እዚህ እስካለህ በየእለቱ መገናኘታችን አይቀርም”

“አመሰግናለሁ ስላወኩህ ደስ ብሎኛል”

“ይኸውልህ ቅጣው እዚህ ህክምና ለመጀመር የምትሞላው ፎርም ይኖርሃል መጀመሪያ አስረዳህና አንብቦህ ትፈርማለህ አንዱን ግልባዬ መውሰድ ትችላለህ አንደኛው እኛ ጋር ይቀመጣል”

“ምን ነበር ልታስረዳኝ ትችላለህ”

“እዚህ ያሉ ታካሚዎች የምትወስዱት አንድ አይነት አይደለም ሐኪሞቹ ያላችሁበትን ደረጃ በማየት ሁለት የተለያዩ መድኃኒቶችን ከሌሎች ኪኒኖች ጋር በማዋህድ ነው የሚሰጡት አንዳንዶች ሚላማይዲን ሲሰጣቸው ለከፊሎች ደግሞ ፔዳኩሊን ይሠጣቸዋል ይህ ካልሆነ ሁለቱም የመድኃኒት አይነቶች በአንድ ላይ ይሰጣሉ ለማንኛውም አንተ ፔዳኩሊን ከሌሎች ውህድ መድኃኒቶች ጋር ነው የምትወስደው” በማለት ስለመድኃኒቶቹ አጠቃላይ ሁኔታ አብራራልኝ

“መልካም ምን ያህል ጊዜ ነው የምወስደው”

“ለሚቀጥሉት ስምንት ወራት መርፌ ትወጋለህ”

“ተሳስተሃል ወንድሜ ቦረና ስምንት ወር ተወግቼ ነው እኮ የመጣሁት”

“አውቃለሁ የምርመራህ ውጤት የሚያሳየው ባክቴሪያው መርፌውን ጨምሮ ነው የተለማመደው”

“እና ድጋሚ ይኼን ያህል ጊዜ ልወጋ” አልዋሻችሁም ድንጋጤዬ ወደር አልነበረውም

“ከዚህ በፊት ካፕሮማይሲን ነው የተወጋኸው አሁን በቀጣይ ካናማይሲን ነው የምትወጋው”

“እንደገና ስምንት ወር”

“ብዙዎች እዚህ ያሉ እንደተውናቸው ሁለተኛ ዙር ነው እየተወጉ ያሉት”

“ይሁን እሺ ኪኒኑስ ስንት ጊዜ ነው የምውጠው”

“ዛሬ ትጀምራለህ ከ18 እስከ 20 ወራት ትወስዳለህ”

“ድጋሚ ሁለት አመት” ወሽመጤ ቁርጥ አለ የሚሆነው ሆኖ ከብዙ መነታረክ በኋላ ግድ መሆኑን ተረድቼ እንደገና ጨረስኩ ያልኩትን መድኃኒቶች አሀዱ ብዬ ጀመርኩ ከነመርፌው በተለይ መርፌው እንዴት ሊለምድ እንደቻለ አበክሬ ተከራክሬያለሁ ምክንያት ከተባለ ኪኒኖቹ ያልዋጥከው ቀን አለ ብባል እንኳን መወጊያ ታፋዬን ከሆስፒታል ሰውሬው አላውቅ ሙሉ 8 ወር የተወጋሁት እዚያው ነው ቢሆንም ግን በተለያዩ ምክንያቶች የምወጋው የመድኃኒት መጠን የተስተካከለ ሳይሆን አሊያም መድኃኒቶች በተለያዩ ምክንያት አቅማቸው ያነሰ ሲሆን በባክቴሪያው ተቀያይሪ ባህሪም ሊሆን ይችላል በሚለው የማግባቢያ ቃላት ተነጋግረን ህክምናዬን ጀመርኩ፡፡

መቼም ካለፉት አስራ ሰባት ወራት ተጨማሪ እጥፍ ጊዜያትን እንደገና በቀን አስራ ሁለት ኪኒኖችን መዋጥ ከስምንት ወር መርፌዬ ጋር ለማሰብ የሚከብድ ብሎም የማይገፋ ይመስላል ይሁንና ግን ከብሶቱ እና አስከፊ ገፅታው ባሻገር ያለውን ባጭሩ ላውጋችሁ፡፡

የመጀመሪያውን አንድ ወር በጥንቃቄ ብሎም በየእለቱ በሚደረግ የሐኪሞች ክትትል በተለይ ፔዳሊን የሚለው መድኃኒት በልብ ላይ የሚያደርሰውን የጎንዮሽ ጉዳት ግምት ውስጥ በመክተት በስፔሻሊስቶቹ የሰኢሲጂ የልብ ምርማ በማድረግ ያሳሰለሰ ጥንቃቄና ትኩረት የተሰጠበት የህክምና ጊዜ በዚህ ግቢ ውስጥ አሳለፍኩ አልፎ አልፎ የሚያስለኝ ሳል ቀኝ አለ የሚያስመልሰኝ ነገር ድራሹ ጠፋ ደረቴ አካባቢ የነበረው የህመም ስሜት የት እንደገባ አላውቅም ክብደቴ ሽቅብ ጨመረ በመልካም የጤንነት ስሜት በሰላሳ ሁለተኛ ቀኔ ወደ ቅዱስ ጴጥሮስ ሆስፒታል አዲስ አበባ መጣሁ፡፡

ሆስፒታሉ መድኃኒቱን የተለማመደ ቲቢ ህክምና በተለመደው መልኩ እያከናወነ ይገኛል ከእኔ ጋር የነበሩት በሙሉ ወደየቤታቸው ሄደዋል፡፡ ሌሎች ሁሉም ማለት ይቻላል አዳዲሶች ነበሩ እየብ ወ/ማርያም መድኃኒቱን ጨርሶ በተደጋጋሚ በተደረገለት የአክታ ካልቸር ምርመራ ከባክተራያሉ ነፃ መሆኑን ተረጋግጧል ቢሆንም ግን እጅና እግሩን ጨምሮ መላ አካላቱን እንዲንቀሳቀሱ ማድረግ አልተቻለም በወቅቱ መድኃኒቶቹን እየወሰደ አልኮል መቀማመሱ ሳይሆን እንዳለቀረ ችግሩን የፈጠረው ይወራል ይሁንና ግን ከቲቢ ታካሚዎች ጋር አብሮ መቆየቱ ለሱም ጥሩ ባለመሆኑ ቀጣይ በሆስፒታሉ የሚደረግለት ህክምና እንብዛም ስላልነበር ይኖርበት ቤት እንዳይሄድ ከዚህ በፊት ኪራይ እንዳይቆጥርበት በማሰብ እቃዎቹን ሸክፎ እንዳስቀመጠ ሲናገር ሰምቼዋለሁ አንድ ባለ አራት እግር ጎማ ያላት ሻንጣውን ብቻ በልብስ ወጥሮ ነበር ሆስፒታል ውስጥ የተኛው ወፍ ዘራሽ ይመስላል መቶ የሚጠይቀው ሰው አይቼ አላውቅም በመሆኑም የሚወስደው አልያም የሚሄድበት ስላልነበረ መቄዶንያ የአረጋውያን ብሎም የአዕምሮ በሽተኞች መርጃ ማዕከል በሆስፒታሉ ጥሪ መሰረት ተልኳላ ከሳምንት ቆይታ በኋላ ግን መቆየት እንዳልቻለ ሰማን እየብ ወ/ማርያም ሞተ የሩቅ ራዕይና አላማ ይዞ ድምፃዊ ሊሆን የነበረው እዩካ ልሳኑ ተዘጋ ሞተ መሪር ሀዘን ነው የተሰማኝ እርግጠኛ ሆኜ ነው የምነግራችሁ ድምፃዊ የምታደንቁ በሙሉ አንድም ስራው ሳይሰጣችሁ በማረፉ ከስራችኋል፡፡

በቢረጋ ወ/ዳዲቅ አጃቢነት በደንበኞቹ አራት ቁጥር ታርጋ በለጠፈች አንቡላንስ ተጭኜ የአንድ ወር መድኃኒቶቹን በመሸከፍ ኮተቤ 02 ጤና ጣቢያ አስረክቦኝ ወደ ቤቴ ገብቻለሁ በየእለቱ ጤና ጣቢያው ድረስ በመሄድ

መርፌዬን መወጋት አስራ ሁለት ኪረኖችን መዋጥ ጀምረዋል። ምሽት ላይ ሁተል በውሃ በጥብጨቱ የምጠጣው ተጨማሪ መድኃኒት ይገዢ ቀን ስለራ እውላለሁ ሌሊቱን እንደእናንተው እተኛለሁ።

አንድ ወር ተመርቆልኝ ዘጠኝ ወራት ካፕሮማይሲን ተወጋሁ ተከታታይ 19 ወር የሚዋጡ ኪረኖችን ሰለቀጥኩ በወር አንድ ጊዜ ያለማቋረጥ ሆስፒታል በመሄድ አጠቃላይ ምርመራ አደርግ ነበር በእነኝህ ሁሉ የህክምና ወቅት የወሰድኳቸውን መድኃኒቶች በአጋዥነት የተሰጡኝ ትቼ ሒሳብ መስራት ጀመርኩ።

በ17 ወራት ጊዜ ውስጥ 442 መርፌ ተወጋሁ ለ35 ወራት 12,960 የሚዋጡ ኪረኖችን 1,140 የሚበጠበጡ ዱቄቶችን ለተከታታይ 7 ወራት ያለማቋረጥ ሰው ሰራሽ ኦክስጂን 5 ወራት ከአልጋ ላይ አለመነሳትን አልፌ አሁን በመልካም ጤንነት ላይ አገኛለሁ። በተደጋጋሚ የውስጥ አካላቶቼን ልብ ኩላሊት ጉበት ጨጓራ ሳንባ ሌሎች ሌሎችንም ምርመራ አድርጌያለሁ ፍፁም ፍፁም ምንም የህመም አይነት የሌለኝ ጤነኛ ነኝ።

መድሀኒቶቼ የተለያዩ የጎንዮሽ ጉዳት ይዘው የሚመጡ ቢሆንም በሀኪሞቻችን ያሳሰለሰ ጥረት አብዛኛዎቻችን በተሳካና በሰላማዊ ሁኔታ አጠናቀናል ይሁንና ግን አንዳንዶች የጆሮ መስማት አልያም የአይን ዕይታ መቀነስ እልያም ቀለሞችን መለየት ከፊሎች ደግሞ የጨጓራ ካልሆነም አንዱ የሰውነት ክፍል ተጎድቶ አይተናል እኔ በአሪፍ ጤንነት ላይ ብሆንም ያለፉትን የዕድሜ ዘመኔን ስኖርበት የነበረውን የቆዳዬን ቀለም ጥቁር ሆኖአል በመስታወት መልኬን ማየት ከረሳሁ ሰንብቻለሁ ፀጉር ቤት ስጠቀም ብቻ ነው የማስተውለው ቢሆንም ግን በረዥም ጊዜ መለያየት በኋላ የማገኛቸው የጥንት ወዳጆቼ መጥቆሬን ሲነግሩኝ አዲስ ይሆንብኛል የሆነ ቀን ለአንድ ጉዳይ አሚግሬሽን ሄጄ ከምሳ መልስ ወደ ግቢው ለመዝለቅ ትርምስ በመፈጠሩ ከአንድ ረድፍ ሰልፍ እንድንይዝ ታዘዝንና የተምታታ መስመር ሰራን ስርዓት ሲያስጠብቅ የነበረው ፌደራል ፖሊስ « ተስተካክሎ ከጥቁሩ ሰውዬ በኋላ ተሰለፉ » ብሎ ሲናገር የተባለውን ሰው ለማረጋገጥና ለማስተካከል ዞር ብል

ሁሉም ከኔ በኋላ ለመሰለፍ መረባረብ ጀመሩ ለካ ጥቁሩ ሰው እኔ ነበርኩ
ምድርን ቀለም ቀይሬ በጥቁሩ መኖር ቀጥያለሁ፡፡

* * * * *